

ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୭୧

୨୫୩
ଭବନ
ପ୍ରସଙ୍ଗ

ନବନିର୍ବାଚିତ ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରାଇବାପାଇଁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକିଶୋର ମିଶ୍ର ରାଜ୍ୟପାଳ ଭବନରେ ଏସ୍. ଏସ୍. ଆନବାରାଜୁ ବିଧାନସଭାକୁ ପାଞ୍ଚୋଟି ଆଶୁଛନ୍ତି ।

ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଶାସନସଚିବ ଓ ରତ ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୨୭ଶ ଭାଗ	ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୭୧	୯ମ ଜାତୀୟ
	ବେଂଗାଳ ୧୮୯୩	

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବହିରୁ କାର୍ଯ୍ୟ, ସରକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭରଣାଗ୍ରହଣର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ'ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ବିଷୟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆକାରରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଳ ଶାଠି କୋଳ ଗ୍ରହଣ କରି ନୁହେଁ ।

'ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ' ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମହାମତ ଓ ଚିନ୍ତାଧାରା ସବୁ ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କୋଳ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କେବଳ—୪ ୪୮୦

ପ୍ରତି ଶ୍ରେଣୀର ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ପଇସା

ସମ୍ପାଦକ—ହେରମ୍ଭୁ କାନ୍ତାୟଣ ଦାସମହାପାତ୍ର,
 ସର. ଏ. ଏସ.,
 ଘୋଷପାଟଣା ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ସହକାରୀ ସମ୍ପାଦକ—ସୁମର ବିଳାସ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାରୀ

ପ୍ରକାଶକ—ସୁବ୍ରତ, ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
 ଟେକ୍ନୋଲୋଜି—ପଦ୍ମ ପୁସ୍ତକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରଥମରୁ ପଢ଼ିବାକୁ ପାଇବେ.....
 ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାର ବାଚସ୍ପତି ଓ ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ
 ମହାମତଙ୍କର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଜୀବନୀ ।

ପୃଷ୍ଠା

	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ମିଳିତସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ୧୭- ୧ ଦୟା-ସମ୍ବଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।	
୨ । ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ... ୫	
୩ । ଶୁକ ବଜର ଆହୋଦୈବିକ ମୁଲ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମ... ୭	
୪ । ପାରିଶ୍ରମିକ ଆଶାଘାତ ସମ୍ପର୍କରେ ... ୯	
୫ । ଜାତୀୟ ମନମାଧ୍ୟ ଓ ଯୁବ ସଂପ୍ରଦାୟର ୧୩ ଭବିଷ୍ୟ ।	
୬ । ଏକ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗଠନରେ ଯୁବ ସମାଜ ୧୯ ବୃତ୍ତ ହେଉ ।	
୭ । ପ୍ରଗତି ପଥେ ଯୁୟମଗ ୨୧ ... ୨୧	
୮ । ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟରେ ନୂତନ ପରିକଳ୍ପନା ... ୨୩	
୯ । ୧୯୭୧ ଜନଗଣନା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ୨୭ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ।	
୧୦ । ଜନଗଣନା—୧୯୭୧, ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ୩୭ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର ଜନ ସଂଖ୍ୟା ।	
୧୧ । ଆମ ସମ୍ମାନ ... ୪୦	
୧୨ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକପତ୍ର ... ୪୭	
୧୩ । ଓଡ଼ିଶାର ଚିଣିତ ଘଟଣାବଳୀ ... ୪୯	

ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ

ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର କୋତଳା ଚାଲୁକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁବଳିଆ ଗ୍ରାମରେ ୧୮୮୯ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୨୩ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ କଟକର ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରୁ ବି. ଏ. ପାଠ କରିବା ପରେ କଲେଜରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଆଇନ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଓ ଆଇନଶାସ୍ତ୍ରରେ ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ଯୁଧିକା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ କଟକର କୁହୁପୁରଠାରେ ଆଇନ ବ୍ୟବସାୟ କରିଥିଲେ । ୧୯୨୧ ମସିହାରେ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସେ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଚାଲୁକ ଦୋରସର ସଭାପତିରୂପେ ୧୯୨୦ ମସିହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେ ୧୯୨୧ ମସିହାଠାରୁ ୧୯୩୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ବିଧାନ ପରିଷଦର ସଭ୍ୟ ରହିଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କମିଟିର ନେତୃତ୍ୱ ସମେତ ଶ୍ରୀ ଦାସ ବିଧାନ ପରିଷଦରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ୧୯୩୧ ମସିହାରେ କଟକ ସଭ୍ୟାଳୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଏହି ସଭ୍ୟାଳୟରେ ଗରୀବ ଫୋଇଥିବା ଏକ ବିଭାଗ ପାଇଁ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ଜେଲ ଡାକ୍ତରୀରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇ ରେଲ୍ୱେ ସେକ୍ସନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେ ୧୯୨୨ ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଜମିଦାରୀ ବିଭାଗ ସଂଘ ନାମରେ ଏକ ବିଭାଗ ପରିଷଦରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ଜେଲ ଡାକ୍ତରୀରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇ ରେଲ୍ୱେ ସେକ୍ସନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହି ସଂଘର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଷଦରେ ଅନ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଓ ଜେଲ ମାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ରାମିନିଆର ଅନୁ କେବଳ ଚାଲୁକକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପିଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗଞ୍ଜାମ ସଂଘ ପ୍ରଥମ କରି ସରକାରରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମର ରଜା ମାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ବିଧାନ ପରିଷଦରେ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ଜେଲ ଡାକ୍ତରୀରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇ ରେଲ୍ୱେ ସେକ୍ସନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

୧୯୩୭ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ପହିଲୀରେ ପୁରୀ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠିତ ହେବା ପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାଧାରଣ ବିଧାନ ସଭା ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଶ୍ରୀ ଦାସ ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ସଭାରେ ସେ କଂଗ୍ରେସ ବିଧାନ ସଭା ଦଳର ନେତା ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ଠେକା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗଠିତ ମହିଳାମାନଙ୍କ ୧୯୩୯ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା ।

ଦିଗ୍ଘାୟ ମହାୟଜ୍ଞବେଳେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିଚ୍ଛନ୍ନରେ ଭାରତ ସରକାର ପୂର୍ବରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ
କରିବାକୁ ଜାଣି କଂଗ୍ରେସର ନିର୍ଦ୍ଦେଶମେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ଲଘୁପା ଦେଲେ । ଏହାପରେ ୧୯୪୦
ମସିହାରେ ଶ୍ରୀ ଦାସ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କୁ ନିଜ ଦେଇ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରି ଗିରଫ ହୋଇଥିଲେ ଓ
୧୯୪୫ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଦାସ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଶାସନବିଧାୟକ ସଭା ଓ ପାଲିଆମେଣ୍ଟର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ
କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ସଭାପତି ଭାବେ ସେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ୧୯୫୭ ମସିହା ଦିଗ୍ଘାୟ ସାଧାରଣ
ନିର୍ବାଚନ ସଫଳତାର ସହ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ରାଜ୍ୟସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।
୧୯୬୧ ଜୁନ ମାସର ମଧ୍ୟରାତ୍ରିକାଳୀନ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ବିଧାନସଭାକୁ ବହୁଭୋଟରେ ନିର୍ବାଚିତ
ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୬୨ ମସିହାରେ ସେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ରାଜ୍ୟପାଳରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ୧୯୬୭ରେ
ପଦଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ରାଜ୍ୟପାଳ ଦାୟିତ୍ଵରୁ ଅବସର ନେବାପରେ ଶ୍ରୀ ଦାସ ଭାରତର
ଉତ୍କଳୀୟ ବେଦ ଉଦ୍ଧାର ନ୍ୟାସ କାମରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ । ଆର୍ଯ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ବୈଦିକ
ସଂସ୍କୃତିର ପୁନରୁଦ୍ଧୟ ଏହି ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ପୁରୀ, ଦ୍ଵାରକା, ବହୁନାଥ ଓ ରାମେଶ୍ଵର ଠାରେ
ଉଦ୍ଧାରକାମୀନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ।

୧୯୩୮ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀ ଦାସ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ସମୟର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ଘଟଣା
ହେଉଛି, ତତ୍କାଳୀନ ଲୁଟି ପାର ଜନ୍ମ ଅସ୍ଥିତ ହବ କ କୁଟିରେ ଯିବାରୁ ରେଭିନ୍ୟୁ କମିଶନର ମିଷ୍ଟର ଡିନଙ୍କ
ରାଜ୍ୟପାଳ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ପାଇଁ ପୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଦାସ ଏହାର ଫଳ ପ୍ରତିବାଦ କରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
ଦେଇ ଲଘୁପା ଦେବେ ବୋଲି ଧମକ ଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ରାଜନୈତିକ ସ୍ତରରେ ଏହା
କି ଅଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟପାଳ ତାଙ୍କର କୁଟି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନେବାରୁ ଏହି
ଅଲୋଡ଼ନର ଅବସାନ ଘଟିଥିଲା ।

ସେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବାବେଳେ ଆହତାପୀ ସଂସ୍ଠାପକ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଅଧିକାରୀ ତଥା
ସମାଜର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ କି କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁପାରିଶ
କରିବା ପାଇଁ ପରେଲେକଗଡ଼ ଠାକୁର ଗାପାଳର ଅଧିକାରୀରେ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିଥିଲେ । ଠାକୁର-
ପା ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ ଦେଇଥିଲେ, ତାହା ସାରା ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଆଦର୍ଶରୂପେ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ମୁମୁକ୍ଷୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଉଠିଥିଲା । ତାହାକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ
କରିବା ପାଇଁ କି କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁପାରିଶ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଦାସ ମୁଦାଲପୁର
କମିଟି ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କର ରାଜନୈତିକ ବିଚାରଶକ୍ତି ଓ ଦେଶାତ୍ମବୋଧର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବିଷୟରୁ ଜଣାପଡ଼େ ।
ସେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବାବେଳେ କୁଟିର ସରକାର ନିୟମ କରିଥିଲେ ଯେ ଭାରତର କୌଣସି ବେସରକାରୀ
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସରକାରୀ ରାଜ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏହା ଫଳରେ ଖଣି ଶିଳ୍ପକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ

ସରକାରମାନେ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ପାରୁନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଦାସ ଏ ଭିତରେ ସତ୍ୟରେ
ଓଡ଼ିଶା ଖଣି କୋର୍ପୋରାସନ ୨୫ ଦୁନାର ଟଙ୍କା ରାଶି ମଞ୍ଜୁର କରାଇ ପାରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ
ସବୁକି ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚଳନ କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଭିମତ
ପାରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହାଇକୋର୍ଟ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ଯାହା ସେ
ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବିଜ୍ଞାନାଶଳର ମିଶ୍ରଣରେ ସେ ଅଗ୍ରଣୀ ଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ନେତୃତ୍ୱ
ଏଥିଲାଗି ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇଥିଲେ ।

ଅସୁବିଧାକୁ ବିଜୟ କରି ସେ ପରାଧିକାରୀ ମିଳିତ ସେଥିଲେ ଶ୍ରୀ ଦାସ କେବଳ ମତ ଦେଇ
ରାଜ୍ୟର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଓ ଅନୁଭୂତି ଭିତରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାପାଇଁ
ମସିହାରେ ସେ ଚଳାଳୀନ ଅର୍ଥ କମିଶନରଙ୍କଠାରେ ଏକ ସ୍ୱାଭିମତ ପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ ।

କିଶୋରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକରୂପେ ଓ ସୁଦୃଷ୍ଟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କଦେ ସେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ
କେତେକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର
ଉନ୍ନତିପାଇଁ ଯତ୍ନ ।

ଶ୍ରୀ ଦାସ ହେଉଛନ୍ତି ଲୋକସେବକ ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ସଭ୍ୟ । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ
ଅଭିଭୂତ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ବହୁ ଅବଦାନ ରହିଛି । ଶ୍ରୀ ଲଳ ବାହାଦୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରିଲୋକନ
ଲୋକସେବକ ମଣ୍ଡଳର ସଭ୍ୟପଦ ରହିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ସଂସ୍କୃତ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ଅନୁରାଗ ରହିଛି । ସଂସ୍କୃତ ସ୍ତୁତିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୁରସ୍କାର ଦେବାପାଇଁ ସେ ଏକ ପାଣ୍ଠି ଠେକ କରୁଥିଲେ । ଲୋକସେବକ ମଣ୍ଡଳର
ସହଯୋଗକ୍ରମେ ସେ ଛତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି ଓ ବିଶ୍ୱନାଥ ଟ୍ରଷ୍ଟକୁ ୮୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଦାସ ଜଣେ କଠୋର ମତପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଶ୍ରେୟ ଅନୁମର୍ତ୍ତ୍ୟାଦାସଂପନ୍ନ ସମ୍ପର୍କ
ସେ ନିଜର ସଲେତା ଏବଂ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବ ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣପରିଚିତ । ଆଜମଧ୍ୟ ସେ ନିରାପତ୍ତ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ
ଜୀବନ ସାପନ କରିଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଦାସ ୧୯୨୫ ମସିହାଠାରୁ ବିପତ୍ତିକ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ପୁଅ ମଧ୍ୟରୁ
ଶ୍ରୀ ହରିହର ଦାସ ହେଉଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳର ଜଣେ ନେତା ।

ବିଭେଦ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳ, ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସ ଓ ଶାଓଖଣ୍ଡ ଦଳକୁ ନେଇ
ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଧାନ ସଭା ଦଳର ନେତା ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଇ ୧୯୭୧ ଏପ୍ରିଲ ୩ ତାରିଖରେ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜ ଅଧୀନରେ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ
ଇଂଜିନିୟର ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଭାଗ ରଖିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହଦେଓ

ମହାରଜା ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେଓ ୧୯୧୨ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ତାରିଖ ଦିନ ଷଡ଼େଇ ନଳା ମହାରଜାଙ୍କ ଶିଶୁ ପୁତ୍ରରୂପେ ଷଡ଼େଇକଳାଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପାଟଣାର ପୂର୍ବତ ମହାରଜା ପୁଅଁଶଙ୍କ ଦେଓ ୧୯୨୨ ମସିହାରେ ତାଙ୍କ ପୋଷ୍ୟ ପୁତ୍ର ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ୧୯୩୩ ମସିହା ଫେବୃୟାରୀ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପାଟଣା ରାଜ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଆଜମୀରର ମେସୋ କଲେଜ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କଲମିଆ କଲେଜରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ଶିକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ଅତି ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ଓ ଉପେନ୍ଦ୍ରୀ ଥିଲେ । ଆଜମୀରର ମେସୋ କଲେଜରେ ୧୯୨୨—୧୯୨୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକରେ ସେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟସ୍ ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ବ୍ୟତୀତ ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମର କୃତ୍ତିତ୍ୱ ଓ ଶ୍ରେଣୀ ପୁରସ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଭାରତରେ ରାଜପୁତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରହିଥିବା କଲେଜ (ରାଜ୍ କଲେଜ ଇନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ) ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଉତ୍ତମା ପରୀକ୍ଷା (୧୯୨୯)ରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ଣ୍ଣପଦକ ସମେତ ବହୁ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଅଣ୍ଟାରେହଣ, ପୋଲୋ, ଟେନିସ୍, ଟେକ୍ୱିସ୍, ଫୁଟବଲ୍ ଏବଂ ହକି ଇତ୍ୟାଦି ନୀଡ଼ା କସରତରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଓ ହକି ଏବଂ ଟେକ୍ୱିସ୍ ଖେଳରେ କଲେଜ ପତାକା (କଲେଜ କଲର୍ସ) ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଖେଳ କସରତ ବିଶେଷତଃ ଫୁଟବଲ୍ ଓ ହାଲଜମ୍ପରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ସେ ଅନେକ କପ୍ ଓ ପଦକ ପାଇଥିଲେ ।

ମେସୋ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଏଫ୍. ଏ. ଲେଜ୍ଲି ଜୋନ୍ସ ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖିଛନ୍ତି—

“ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଅସାଧାରଣ ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିବେ । ତାଙ୍କର ସାମାଜିକ ପ୍ରତିପତ୍ତି, ଅର୍ଥ, ବୁଦ୍ଧି, ସାହିତ୍ୟିକ ଯୋଗ୍ୟତା, ବ୍ୟବହାର, ଚରିତ୍ର ଓ ସବୁକିଛି ରହିଛି । ମୋର ୨୦ ବର୍ଷ ଅଭିଜ୍ଞତା ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କାଣିଛି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ହେଉଛନ୍ତି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ।”

ଭୃଗୁମା ପ୍ରସାଧା ପରେ ଭଲ ଚକ୍ରରେ ଶିଖାଲାଇ ସକାଶେ ସେ ଭାରତ ଓ ଦିଗ୍‌ଲର ବହୁ
 ଭାରତର ସମଗାଧିତ ବହୁ ଅଞ୍ଚଳ ରୂପଣ କରିଥିଲେ । ତାହାପରେ ସେ ହଜାରିକାଠାରେ ପୁଣି
 ଅଲଗା କରିଥିଲେ ଓ ପାଟଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏ. ପରଶାରେ ନିଜ କଲେଜରେ ୧୯୩୧
 ପ୍ରଥମ ପୁନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ତାଲିମ ନେବା ଅବଶ୍ୟକ ହେବାକୁ
 ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସିନେଟ ଏକ ବିଶେଷ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ତାଙ୍କୁ ଘୋଷଣା କରରେ ବି. ଏ. ପରଶା ଦେବାକୁ
 ଦେଇଥିଲେ, କାରଣ ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଗୁଣ । ଯଦିଓ ମହାରାଜା ନିଜର ଅଧିକାର ବୁଲୁ
 ଦେ ବସି ଓ ମୁଖ୍ୟରେ ପ୍ରଶାସନିକ ତାଲିମ ପାଇବା ସମୟରେ ଘୋଷଣାକରେ ଅଲଗା କରି
 କରିଥିଲେ, ତଥାପି ପାଟଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାକରେ ବି. ଏ. ପରଶା
 ସମର୍ଥ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । କାରଣ ୧୯୩୩ ମସିହା ପ୍ରେତ୍ତ୍ୱାସ ମାସରେ ତାଙ୍କୁ ଶାସନ ସମୟ ଅଧିକ
 ପାଇଥିଲା ।

ମହାରାଜା ୧୯୩୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମାସରେ ପାଟଣାଲର ସ୍ୱର୍ଗତ ମହାରାଜାଧିକାରୀ କନ୍ୟା
 କୋଳାହଳମାସ ଦେଖାଇ ବିବାହ କରିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ପୁଅ ଓ ଗୁଣାଟି କନ୍ୟା
 ହୋଇଥିଲେ ।

ଭାରତୀୟ ଇନ୍ଦିଆନ ସରକାର ମିଶିବା ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧି ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବାରେ ପାଟଣା ମହାରାଜା
 ପ୍ରଥମ । ସେ ତେମ୍ପର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ସତ୍ୟ । ସୁଦୃଢ଼ ବଚନ୍ୟ ପରିଷଦ (କାଉନ୍ସିଲ ଅଫ୍
 ଅଫ୍ ହି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ସ୍କୋଲ୍ ଏଜେନ୍ସି)ର ଉପ-ସଭାପତି ଓ ପୂର୍ବୀକାଳ ବଜ୍ୟ ବନ୍ୟ ଓ କୃଷି କୋର୍ଡର ଚେର
 ଥିଲେ । ଅତୁର ମଧ୍ୟ ସେ ଥିଲେ ପୂର୍ବୀକାଳ ଦେଶୀୟ ବଜ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧୋଦ୍ଧାର ସୁନର୍ଦ୍ଦେନ କମିଟି ଓ ପୂର୍ବୀକାଳ
 ବଜ୍ୟ ଇନ୍ଦିଆନ ସ୍କାଲିଂ କମିଟିର ସଭ୍ୟ ; ରାଜ୍ୟର ବଜ୍ୟକୁମାର କଲେଜ ସାଧାରଣ ପରିଷଦର
 ନିଶ୍ଚଳ ଭାରତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଏକତା ସମ୍ମିଳନର ପ୍ରଧାନ ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ; ନିଶ୍ଚଳ ଭାରତ ଗୋ-ମହା
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମିତି; ତଳଜା ଐତିହାସିକ ଗବେଷଣା ସମିତି; କୋଶଳ କଳାମଣ୍ଡଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସା
 ସାହିତ୍ୟିକ ଓ ଗବେଷଣା ସମିତିଗୁଡ଼ିକର ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ।

ମହାରାଜା ତାଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ଦୂର କରିଥିଲେ, ଭବିଷ୍ୟତମାନଙ୍କୁ ମନ୍ଦିରରେ
 କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଓ ବଲୁଙ୍ଗୀରଠାରେ କଳା ଓ କର୍ମର୍ଥ କଲେଜ, 'ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ଉପ
 ସଂସ୍କୃତ କଲେଜ ଓ କୃଷି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ସେ ବଲୁଙ୍ଗୀରେ ଉନ୍ନତ
 ସାମାଜିକ ସୁଖ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ, ସମବାୟ ବ୍ୟାଜ ଓ ସମିତି, କୃଷି ବିଭାଗ ଓ
 ହଜାସର ଓ ଅଲଗା ପ୍ରଦେଶକାରୀ ସର ଓ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଶାସନ (କ୍ୟାଡନେଟ ସି
 ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ) ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂଗଠିତ କରିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକସିପ୍ସ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ବଜ୍ୟ, ରାଜ୍ୟର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭିଭୂତକୁ ଗ୍ରହଣ ଅ
 ନିଧିବଦ୍ଧ କରିଯାଇଥିଲା ଓ ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ହୋଇଥିଲା ।

ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମିଶ୍ରଣ ପରେ ଯେଉଁ ବଙ୍ଗରାଜ୍ୟରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳ ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଦେଇଥିଲା । ଏହି ଅସନ୍ତୋଷକୁ ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ କରାଯାଇ ଓ ଏକଦଳୀୟ ଶାସନର ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରକାଶ କରା ଦେଖିଲେ ତାହା ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ "ଗଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ" ନାମକ ଏକ ନୂତନ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ମହାତ୍ମା ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ସିଂହ ଦେଓଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଗଠିତ ହେଇଥିଲା । ତେଣୁ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦଳ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ମୁଖ୍ୟ ବିରୋଧୀ ଦଳରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସିଥିଲା ଓ ୧୯୬୨ ମସିହା ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟ ନିର୍ବାଚନରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ଦଳର ମଣ୍ଡଳ ଘଟିଲା ।

ମହାତ୍ମା ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେଓ ଅନେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଳର ସଭାପତି ରହି ଦଳକୁ ସଂଗଠିତ ଓ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିପାରିଥିଲେ । ୧୯୫୨ ମସିହାରେ ଯେ ପ୍ରାୟ ୧ ଲକ୍ଷ ୧୦ ହଜାର ଅଧିକ ଭୋଟରେ ଲୋକସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହେଇଥିଲେ ଏବଂ ତତ୍ପରେ ଲୋକସଭାରେ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ରୂପେ ଖ୍ୟାତି ହାସଲ କରିଥିଲେ । ୧୯୫୭ ମସିହା ଦ୍ୱିତୀୟ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନରେ ତାଙ୍କ ଦଳ ୫୧ଟି ସ୍ଥାନ ହାସଲ କରିଥିବା ସ୍ତରେ କଂଗ୍ରେସ ଦଳ ୫୭ ଟୋଟି ସ୍ଥାନ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ୧୯୫୭ରୁ ୧୯୫୯ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭା ବିରୋଧୀ ଦଳର ନେତା ହେଇଥିଲେ ଏବଂ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଓ ଟାଣୁଆ ନେତା ହିସାବରେ ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୫୯ ମସିହାରେ କଂଗ୍ରେସ ଦଳ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପରମ୍ପରା ସହିତ ମିଳିତ ସରକାର ଗଠିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ଓ ମିଳିତ ମନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳର ଉପ-ନେତା ହିସାବରେ ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେଓ ୨୧ ମାସର ମିଳିତ ସରକାରରେ ଶିଳ୍ପ, ଖଣି ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ବିଭାଗ ସମେତ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରେ ରାଜନୈତିକ ନୈତିକତା, ସଂଘର୍ଷ, ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରେ ପୁନର୍ଜୀବନ ହେବା ପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ନିର୍ମଳ ଶାସନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେଲା । ମହାତ୍ମା ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାକୁ ପୁନଃ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ ଓ ବିରୋଧୀ ଦଳର ନେତା ହିସାବରେ ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଦୁର୍ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇଲେ । ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳର ଓଡ଼ିଶା ଶାଖାର ସଭାପତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳର ଉପ-ସଭାପତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟରୀ ବୋର୍ଡର ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ୧୯୫୯ ମସିହାଠାରୁ ସେ ରାଜ୍ୟ ଶାଖା ଶାସନାଧିକାରୀ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୬୭ ମସିହା ଚତୁର୍ଥ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ବଲଙ୍ଗୀର ବିଧାନ ସଭା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାକୁ ପୁନଃ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷ ନେତୃତ୍ୱରେ ମିଳିତ ସରକାର ଅନେକ ପ୍ରଗତିମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟରୁ ରୁ-ରାଜସ୍ୱ ଓ ଶେଷ ସୂତା ଟିକସ ଉଲ୍ଲେଖ, ପୂର୍ବରୁ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚଳୁଥିବା କମିଶନ ବସାଇବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରମ ପ୍ରମାଣର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୁର୍ନୀତି ଅଭିଯାନ ସଂପର୍କରେ ଚଳୁଥିବା କମିଟି ନିୟୁତ କରିବା ବିଶେଷତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳ ଶିଳ୍ପବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ସଂଗୋଷ୍ଠି

ଶିଳ୍ପ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଅନୁସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଶିକ୍ଷା ମାତ୍ରକୁ କର୍ମର ମୁଖ୍ୟ କରାଇବା ଓ ସାଧାରଣ
ସବୁକୁ କର୍ମର ମୁଖ୍ୟ କରାଇବା ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟ
ଶାସନ ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

୧୯୫୮-୬୯ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ଆମେରିକା, କାନାଡା, ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ, ଜାପାନ ଓ ଅନ୍ୟ
ଯୁରୋପୀୟ ଓ ଏସୀୟ ଦେଶ ପରିଭ୍ରମଣରେ ଯାଇଥିଲେ । ଏସବୁ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ
ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରାଧ୍ୟାୟକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେସବୁ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଶିଳ୍ପ
କୃଷି ସଂପର୍କୀୟ ଅଗ୍ରଗତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚାଳିତ ମିଳିତ ସରକାରର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଂଶିକାର ଜନକଂଗ୍ରେସ ଦଳ ମିଳି
ସରକାରରୁ ତାଙ୍କ ସମର୍ଥନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ ଏବଂ ସବୁ ଜନକଂଗ୍ରେସ
ଦେଶମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟପାତ୍ର ପ୍ରଦାନ କଲେ, ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ମିଳିତ ସରକାରର ମୁଖ୍ୟ
୧୯୬୧ ଜାନୁଆରୀ ୯ ତାରିଖ ଦିନ ଲକ୍ଷ୍ୟପାତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି ବିଧାନ ସଭା ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କଲେ
ଅବସ୍ଥା ନିମ୍ନ ଉଲ୍ଲେଖରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଶାସନ ଜାରି ହେଲା ଓ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ବାଚନ କରାଗଲା ।

ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳର ଦଳପତିଭାବେ ପୁନର୍ବାର ନିର୍ବାଚନ
ହେଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସ ଓ ଘାଡ଼ିଶାସ୍ତ୍ର ଦଳକୁ ଦେଖି ଚିଠି ହୋଇଥିବା ମିଳିତସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସଭା ଦଳର ଉପ-ଦଳପତି ଭାବେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମିଳିତସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ
ମନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେଓ ରାଜ୍ୟର ଓ ଶାସନ ସମ୍ମାନ ବିଭାଗ (ନିର୍ବାହୀ ବିଭାଗ ଓ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ବିଭାଗ), ଶିଳ୍ପ
ସ୍ୱରସ୍ତ୍ର (ଲୋକସଂପର୍କ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ) ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ନୀଳମଣି ରାଉତରାୟ

ଶ୍ରୀ ନୀଳମଣି ରାଉତରାୟ ୧୯୭୭ ଠାରୁ ୧୯୭୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଗୁଡ଼ି, ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ସାଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ସଭାର ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ରହି ଆସିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ରାଉତରାୟ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବି. ଏ. ଓ ଏଲ୍. ଏଲ୍. ବି. ଉପାଧି ହାସଲ କରିଥିଲେ । ସେ ଅତି ଅଳ୍ପ ବୟସରୁ ରାଜନୀତି ଓ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗଦେଇ ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ସେ ଯେତେବେଳେ ଜେଲ୍ ବରଣ କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ଥିଲେ ବାର ବର୍ଷ ବୟସର ବାଳକ । ନିର୍ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ପାଟଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବହିଷ୍କାର କରାଯାଇଥିଲା ଓ ୧୯୪୭ ମସିହାର ଭାରତଗୁଡ଼ି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗଦେବା ଫଳରେ ସେ ବନାରସ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମଧ୍ୟ ବହିଷ୍କୃତ ହୋଇଥିଲେ । ପରେ ଶ୍ରୀ ରାଉତରାୟ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବି. ଏ. ଓ ଏଲ୍. ଏଲ୍. ବି. ଉର୍ଦ୍ଧା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ।

ସେ କଲିକତା ଓଡ଼ିଆ ସମାଜର ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୪୭ରେ ମୁସଲିମ ଲିଗର 'ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆନ୍ଦୋଳନ' ବେଳେ ସେଠାରେ ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ସେବା ଶୁଣୁ ଶାରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ । କଲେଜ ଜୀବନରେ ସେ ଜଣେ ସକ୍ରିୟ ଗୁମନେତା ଥିଲେ ଓ ଅଖିଳ ଭାରତ ଗୁମସଂଘର ଶାଖାର ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଥିଲେ । ଏହି ଗୁମ ସଂଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ବହୁବାର କାରାବରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ତାଙ୍କର ଉଦ୍ୟମରେ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ଟ୍ରେଡ୍ ୟୁନିଅନ କଂଗ୍ରେସର ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ରାଉତରାୟ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଓଡ଼ିଶା ଶାଖାର ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ଏହାର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସେ ୧୯୮୮ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୮୯ ଓ ୧୯୯୨ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ଯଥାକ୍ରମେ ଧାମନଗର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବାଲି-ବାସୁଦେବପୁରରୁ

ନିର୍ବାଚନ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୭୧ ମସିହା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ବାସୁଦେବପୁରରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୬୭ ନିର୍ବାଚନରେ ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରଚରଣ ବାସୁଦେବପୁର ଆସନ ହରିଜନ ୧୯୬୧ ମସିହା ନିର୍ବାଚନରେ ପୁଣି ସେହି ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଣେ ପ୍ରବଣ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ଚିନ୍ତା ଓ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରଚରଣଙ୍କର ବ୍ୟାପକ ସେବା ୧୯୫୭ ଠାରୁ ୧୯୭୭ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ ଉପମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପରେ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାଠ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ହିସାବରେ ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରଚରଣ ସ୍ୱରୂପେ ଯୋଗାଣ, ବାଣିଜ୍ୟ, ରାଜନୀତି ଓ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା, ସମବାୟ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ, କର୍ମଚାରୀ ଓ ଶୁଦ୍ଧ କର୍ମଣ୍ୟ ବିଭାଗ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରଚରଣ ଜିଲ୍ଲା କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ରହିଛନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲା କଂଗ୍ରେସ ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଦଳର ଏକ ଅଂଶିକାର ରୂପେ ରହିଥିଲେ । ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମଣ୍ଡଳରେ ସେ ସ୍ୱରୂପେ (ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ବ୍ୟତୀତ), ଖଣି ଓ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗାଣ ଓ (ସମବାୟ) ବିଭାଗ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିଅଛନ୍ତି ।

ଅଭିଯୋଗ : ରାଜନୀତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ନୀତିଗତ ଚିନ୍ତା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ରାଜନୀତି ଉପରେ ସଂସ୍କୃତ ହେବା ପାଇଁ ଅଧ୍ୟୟନ । ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରଚରଣ ସୁରକ୍ଷା, କର୍ମଣ୍ୟ, ପ୍ରାନ୍ତ, ସୁରକ୍ଷା ପରିଦର୍ଶନ କର୍ମରେ ସତେ ସତେ ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶ୍ରମକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭାଗ ଗ୍ରହଣ କରି ନେତା ହିସାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ତତ୍ତ୍ୱ ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୁକୁନ୍ଦପୁର ଗ୍ରାମରେ ୧୯୨୦ ମସିହା ମେ ମାସ ୨୪ ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରଚରଣ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧଲଲ ମୁର୍ମୁ

୧୯୩୫ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ତମାଳବନ୍ଦ ଗୋଷ୍ଠି ଅଫିସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଦାଣ୍ଡିବୋଷ ନାମକ ଏକ ଆଦିବାସୀ ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁଙ୍କର ଜନ୍ମ । ପୁଅ ଜୀବନରୁ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ତଥା ଶିକ୍ଷାଗତ ଉନ୍ନତି ଦିବେ ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗ୍ରା ହିଲେ ।

ନିଜ ଗ୍ରାମ ଓ ବଳରଙ୍ଗପୁରଠାରେ ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ଶ୍ରୀ ବାଲୁବଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ବୈଦ୍ୟୋର ଟାଟା କଲେଜରୁ ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ବି. ଏ. ପାସ କରିଥିଲେ । ଅଧ୍ୟୟନ ବ୍ୟତୀତ ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାତ୍ୟାଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗ୍ରା ହିଲେ । ୧୯୫୩ ମସିହାରେ ସେ କଲେଜ ପୁସ୍ତକାଳୟର ସେକ୍ରେଟରୀ ହିଲେ ଏବଂ ନେ. ସି. ସି. ର ଅଣ୍ଡର ଅଫିସର ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ବି. ଏ. ପାସ୍ କଲପରେ ସେ ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ଅଖିଳ ଭାରତ ସ୍ତରରେ ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଅଖିଳ ଭାରତ ସ୍ତରରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ଶାଖାର ସାଧାରଣ ସଂପାଦକ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୫୭ ମସିହା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ବଳରଙ୍ଗପୁରରୁ ସ୍ତରରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ରୂପେ ବିଜ୍ଞ ବଧାନ ସଭାକୁ ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵିତା କରି ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିନଥିଲେ ।

ନିଜେ ସାମ୍ବାଲ ହୋଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ ସର୍ବଦା ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍ପୃହରେ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରଗ୍ରା । ତାଙ୍କର ବାପା ଡକ୍ଟର ରଘୁନାଥ ମୁର୍ମୁ ଡି. ଲିଟି ଜଣେ ଖ୍ୟାତନାମା ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ ଓ ଲେଖକ । ଡକ୍ଟର ମୁର୍ମୁ ସାମ୍ବାଲୀ ଭାଷାର 'OL' (ଅଲ) ଲିପି ଉଦ୍ଭବନ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଆଦିବାସୀ ସମାଜ, ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିକ ସଂଘର ଜଣେ ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହିତ 'ଅଲ' ଲିପିକୁ ପ୍ରସାର କରିବା ଓ ସ୍ଵୀକୃତି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ ବିବାହ ଓ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ସନ୍ତାନର ଜନକ ।

ନିଖିଳ ଭାରତ ସ୍ତରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ଦଳର ଏକ ଅଂଶିଦାର ହୋଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ମୁର୍ମୁ ଶ୍ରୀମ, କର୍ମନିୟୁକ୍ତ ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ ଦାୟିତ୍ଵ ସହ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାଠ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ନାୟକ

ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ନାୟକ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଭବାନୀପାଟଣାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛନ୍ତି । ନିଜ ଜିଲ୍ଲାର ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସେ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଣୀ । ୧୯୪୬ ମସିହାରେ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାରେ ସେ ହରିଜନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୪୮ ମସିହାରେ କଳାହାଣ୍ଡି ବିଜ୍ୟ ଉପଦେଷ୍ଟା ବୋର୍ଡର ସେ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ । ୧୯୪୯ ମସିହାରେ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଦଳିତ ଜାତିସଂଘର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୫୪ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦଳିତ ଜାତିସଂଘର ଉପ-ସଭାପତି ହେଲେ । ୧୯୫୮ ମସିହାରେ ଚଳେନ୍ଦ୍ର ସଂଘର ସଭାପତି ହୋଇ ଦଳର ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ୧୯୫୮ ମସିହାରେ ଭବାନୀପାଟଣା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଏବଂ ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ହରିଜନୀ ଦଳର ମୁଖ୍ୟ ସଚେତକ ଥିଲେ । ସେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାକୁ ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ଜୁନାଗଡ଼, ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ବୋକସର ଏବଂ ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ଭବାନୀପାଟଣା ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୭୧ ମସିହା ମଧ୍ୟବର୍ଣ୍ଣୀ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ଭବାନୀପାଟଣା ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ପୁନର୍ବାର ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଗତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର-ଜନକଂଗ୍ରେସ ମିଳିତ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ନାୟକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପରିବହନ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରିରୂପେ ରାଜ୍ୟର ଅନୁଲୋଚ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମ୍ପ୍ରାପାଟଣା ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଏକ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପ୍ରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଯାହା ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଛି ତାହା ହୋଇଥିଲା ଓ ରାଜ୍ୟ ରାଜଧାନୀରୁ ଜିଲ୍ଲା ସତର ମହକୁମା ଓ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଶିଳ୍ପବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସିଧାସଳଖ ବସ୍ ଯାତାୟାତ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ମିଳିତ ପାମ୍ନ ଶ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳରେ ସେ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାଠ୍ୟରେ ରହି ଅବକାଶ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ

୧୯୧୨ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଶାସନ ଆୟୁର୍ବିଭାଗରେ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକଙ୍କର ଜନ୍ମ । ସେ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ଥିଲେ । ମାତ୍ରାଜ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ୍ ପରୀକ୍ଷାରେ ସେ ଚୂଣ୍ଡାୟ ପ୍ଲାନ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଖଲକୋଟ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ ଆଇ. ଏ. ପରୀକ୍ଷାରେ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପାଇଥିଲେ ।

ରାଜନୀତିକ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ—ସେ ୧୯୩୬ ମସିହାରେ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ସଭାପତି ଥିଲେ । ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ନିଖିଳ ଭାରତ କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ମଧ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ଏବଂ ୧୯୪୦ ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡରେ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷାପରିଷଦର ମଧ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ୧୯୪୩, ୧୯୪୯ ଓ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପରିବହନ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । ୧୯୫୩ ମସିହାରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଓ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୫୩ ମସିହାରୁ ଚାରିବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଖଲକୋଟ କଲେଜର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ କମିଟିର ଉପସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ଖଲକୋଟ କଲେଜରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲିବା ତଥା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ତାଲିମ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାରେ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଅବଦାନ ରହିଛି । ନିଜ ଉଦ୍ୟମରେ ସେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ଖୋଲିଥିଲେ । ସେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଦୁ-ବନ୍ଧନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ସମିତିର ସଭାପତି । ସେ ଜାତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିର ସଦସ୍ୟ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁର

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସିନେଟରେ ମଧ୍ୟ ସଦସ୍ୟ । ୧୯୫୩ ମସିହା ଉପନିବାରଣରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ନିବାରଣମଣ୍ଡଳର
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାକୁ ନିବାରଣ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୫୭ ଓ ୧୯୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ନିବାରଣରେ ଏବଂ
୧୯୬୭ ନିବାରଣରେ ହିଜ୍ଜାଲି ନିବାରଣମଣ୍ଡଳରୁ ନିବାରଣ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ୧୯୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ
ନିବାରଣରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସ ପ୍ରାର୍ଥୀଭାବେ ହିଜ୍ଜାଲି ନିବାରଣମଣ୍ଡଳରୁ ନିବାରଣ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ବାଞ୍ଚିବେଳୁ ତଥା ଉଦ୍ୟାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଚିହ୍ନିଛି । ଏହାଛଡ଼ା ସମାଜ
ସେବା ଓ ଶୁଦ୍ଧତା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଅଭିନବେଶ ଅଛି ।

ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ନାୟକ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗ (ଗ୍ରାମ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ
ସଂଗଠନ) ଓ ଖୋର ଉତ୍କଳ ସଂସ୍ଥା ଚଳାଚଳ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାଠ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପ୍ରଧାନ

୧୯୨୯ ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ବଇତଣି ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପ୍ରଧାନ ଜନ୍ମ-
 ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗର ପ୍ରଧାନ । ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ହେଉଛି
 ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ । ସେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ତଳସର ନିବାସୀ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ବିଧାନ ସଭାକୁ ୧୯୫୭,
 ୧୯୬୧ ଓ ୧୯୬୭ ନିର୍ବାଚନରେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ସେ ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନ-
 ମଣ୍ଡଳୀରୁ ବିଧାନ ସଭାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆହବାସୀ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି
 ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଅଗ୍ରହ ରହିଛି ।

ରାଜନୀତିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ:—ଆହବାସୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷିତ ଅଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତ ବିଧାନ ପ'ର
 ସେ ପ୍ରଥମ ଜାତୀୟ ସଭାରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଜନେ
 ଅଭିମୁଖ କରିଥିବା ଗୋଟିଏ ଦାଲିତଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ ।

ଆହବାସୀମାନଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତ ବିଧାନ ନିମନ୍ତେ ସେ “ଭୂସୁ” ସମାଜ ଉନ୍ନୟନ” ନାମକ
 ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥା ଗଠନ କରି ସେଥିରେ ସକ୍ରିୟତା ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଉକ୍ତ ଆହବାସୀ ମଙ୍ଗଳ
 ସମିତିର ଉପ-ସଭାପତି ରହିଛନ୍ତି । ୧୯୬୭ ମସିହାରୁ ୧୯୭୯ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ତଳର ସଂସାଦକ ଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳ ରାଜ୍ୟ ପରିଷଦର ସେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ । ୧୯୬୭ରୁ ସେ ସମବାୟ
 ଓ ନିଜର ବିଭାଗର ଉପମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ଓ ପର ପଶୁପାଳନ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ।
 ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗଠିତ ମିଳିତ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼
 ଭବିଷ୍ୟତକର ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ମଳିକ

ଜନ ଅଧ୍ୟବସାୟ ବଳରେ ଜଣେ ଯୁବକ ବାଧାବଦ୍ଧ ଅତିକ୍ରମ କରି କପରି ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀ
ସୋପାନରେ ଆରୁଡ଼ ଦ୍ରବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ମଳିକ ତହିଁର ଏକ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ । ଏପରିକି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ
ସାମାଜିକ ବିଧିନିଷେଧ ତାଙ୍କର ଗତିରୂପେ କରିପାରି ନ ଥିଲା । ବରଂ ଲୋକଲୋଚନ ଗୋଚର
ଆସିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ, ସେଥିରେ ଏଥରୁ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ମାର୍ଗାଦାଇ ପୋଷ୍ଟାଫିସ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପିଲପୁର ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଗରିବ ହରିଜନ
ପରିବାରରେ ଶ୍ରୀ ମଳିକ ୧୯୨୯ ମସିହାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରବେଶିକା ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟାପନା
କାଳରେ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଚଷାଦାତ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତାହା ଫଳରେ ୧୯୩୫
ବର୍ଷ ସେ ପାଠପଢ଼ା ସ୍ଥିତବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୩୮-୪୯ ମସିହାରେ ପଞ୍ଜାମୁଣ୍ଡାଇ
ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମାଟ୍ରିକ ପାଶ୍ କରି ସେ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ଓ
ମସିହାରେ ସ୍ନାତକ ହେଲେ । ସ୍ଥିର ହିସାବରେ ସେ ଅସ୍ପାଷ୍ଟ୍ୟର ସହରତଳ ଅଞ୍ଚଳ, ବିଶେଷ
କଟକ ସହରର ହରିଜନ ବସ୍ତିମାନଙ୍କର ରିଲିଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ
ସଫଳରେ ଯେତେବେଳେ ଶତଶତ ଲୋକ ହଇଜାରେ ଆହାନ୍ତ ହେଉଥିଲେ, ଶ୍ରୀ ମଳିକ ସେତେବେଳେ
ଜଣେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ହିସାବରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସେବା କରିଥିଲେ । କଲେଜ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ ପରେ
ମାର୍ଗାଦାଇଠାରେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ହିତରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଓ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ୧୯୫୫-୫୭ ମସିହାରେ ସେ ସେଠାରେ ଏକବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ ।
ତାପରେ ସେ ଆଇନ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଆଇନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଥମଶ୍ରଣ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ।
ଦଳିତ ଜାତିସଂଘ ଅଧୀନରେ ସେ କେତେ ଦିନପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ରୂପେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ତାଙ୍କର କଲେଜ ଶିକ୍ଷା ସ୍ତରରୁ ସେ ରାଜନୀତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ
କରୁଥିଲେ ହେଁ ବାହୁବରେ ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ସେ ସର୍ବିସ୍ ରାଜନୀତିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ କଂଗ୍ରେସ ପ୍ରାର୍ଥୀ ରୂପେ ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵିତା କରି ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଣେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ରୂପେ ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ପାରିଥିଲେ । ୧୯୭୧ ମସିହା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ
ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ଅର୍ଥ, ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଭାଗର ଉପମନ୍ତ୍ରୀ
ରହିଥିଲେ । ୧୯୭୭ ମସିହା ନିର୍ବାଚନରେ ପରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ୧୯୭୯ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ
ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରାର୍ଥୀ ରୂପେ ଉତ୍କଳ ସମାଜର (ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନ) ଓ ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ (ସଂରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନ)
ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏ ଦୁଇଟି ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ ମଳକ ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ
ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟ ରହି ସମାଜରୁ ଉତ୍ତୁପା ଦେଇଛନ୍ତି ।

୧୯୭୧ ମସିହାରେ ତତ୍କାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ କଂଗ୍ରେସ
କମିଟିର ସଭାପତି ଥିଲେବେଳେ ଶ୍ରୀ ମଳକ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ସଂଗଠକ ହିସାବରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ କଂଗ୍ରେସ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟିର ଜନୈକ ସାଧାରଣ ସଂପାଦକରୂପେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ମଳକ ଗୋଟିଏ
ଉତ୍କଳ ବନ୍ୟାଗ୍ରନ୍ଥ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ବନ୍ୟା ସମସ୍ୟାରେ ବନ୍ୟା ବିଲଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳତାର
ସହିତ ସଂଗଠନ କରିପାରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଗଠିତ ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳରେ ଜଣେ
ବ୍ୟାବହାରିକ ପାଠ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀରୂପେ ଶ୍ରୀ ମଳକ ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ (ଉଠା ଜଳସେଚନ ବ୍ୟତୀତ)
ଓ ସମାଜିକ ଏବଂ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା (ନିର୍ବା ଉପତ୍ୟକା ଉନ୍ନୟନ) ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେବ

୧୯୨୯ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୫ ତାରିଖରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଧରକୋଟ ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେବଙ୍କର ଜନ୍ମ । ସେ ବଙ୍ଗାଳ ଓଡ଼ିଆ ଭବ୍ୟ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ସିଂହଙ୍କର ବଂଶଧର । ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ସିଂହ ଦେବଙ୍କର ଅନୁଭବ ମହାଶୟର ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ଶିକ୍ଷା : ସେ କଟକ ଷ୍ଟୁଡିଆର୍କ ସ୍କୁଲରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଭେରୁଣ୍ଡି ଡାକ୍ତରୀ ସ୍କୁଲରୁ ସିନିୟର କେମିଷ୍ଟ୍ରି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ତାପରେ ସେ ଦିଲ୍ଲୀ ସେଣ୍ଟ ଷ୍ଟିଭେନସ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନକରି ୧୯୫୧ ରେ ଗ୍ରାଜୁଏଟ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ ।

୧୯୫୨ ରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେବ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପରିଷଦରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଗଞ୍ଜା ଶାଖାର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୫୩ ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଧରକୋଟ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସଭାପତି ଭାବେ ତାଙ୍କର ରାଜନୀତିକ ଜୀବନର ପୂର୍ବ ପାତ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେବ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ଦେବଦାରମ୍ୟାନ ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୫୬ ମସିହାରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପର ଠାରେ ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ କରିବା ଦିଗରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେବ ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଚାୟତ ସମ୍ମିଳନୀର ସେକ୍ରେଟେରୀ ରୂପେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେବ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଜଣେ ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସେ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନକୁ ସମାଲୋଚନା ସତ୍ତ୍ୱରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

୧୯୬୭ ମସିହାରେ ସେ ଷୋରଡ଼ା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୭୧ ମସିହା ନିର୍ବାଚନରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୧୯୬୭ ମସିହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଗୋଷ୍ଠୀ ମିତ୍ର ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ସେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ, ଯୋଜନା ଓ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗର ଉପ ସଚିବ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ତାହାକୁ ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ମିତ୍ର ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଦେବ କୃଷି (ପଶୁପାଳନ, ସମବାୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗ ବ୍ୟତୀତ) ଓ ଉନ୍ନୟନ ଓ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରି କ୍ୟାବିନେଟ ପାହ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

୧୯୨୩ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨୪ ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି କଟକ ଜିଲ୍ଲାପୁ କଲେଜର
ଶ୍ରୀମତେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ଗ୍ରାମୁଦ୍ୟତ ।

ରାଜନୈତିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ : ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତି କଟକ ଜିଲ୍ଲା କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ସଭାପତି ଥିଲେ ।
ପ୍ରଦେଶ କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କମିଟିର ସେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଦଳର ସେକ୍ରେଟାରି
ଏବଂ ନିମ୍ନ ସ୍ତରୀୟ କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତି ସାରଳା ଦେବଦାସଙ୍କ ଟ୍ରଷ୍ଟର ସଭାପତି ଏବଂ ବାଣୀ ବିହାର ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଘର ସେକ୍ରେଟାରି
ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ସେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରିଛନ୍ତି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ୧୯୭୧ ରେ ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ନିର୍ବାଚନ
ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ୧୯୭୭ ନିର୍ବାଚନରେ ହାର ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୭୧ ମସିହା
ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ବାଚନରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସ ପାର୍ଟୀ ଗଠନ
ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ରାଜନୈତିକ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସ୍ୱର ନେବାପାଇଁ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ
ରହିଛି । ଗାଁ ଗହଳର ଉନ୍ନତିବିଧାନ ତଥା ଗୃହବାସ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ରହିଛି ।

ଫିଲିତ ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତି କ୍ୟାବିନେଟ ପାଠ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ଜଳ-
ସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ (ଉଠା ଜଳ ସେଚନ) ବିଭାଗ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ପ୍ରସାଦ

ବିଲ୍‌କୀର ଜିଲ୍ଲାର ବସନ୍ତରା ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ୧୯୨୮ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୧ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମ
କରିଥିଲେ । ସେ କଳା ଓ ଅଭିନୟରେ ଜଣେ ସ୍ନାତକ ।

ରାଜନୀତିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ—ଭାରତୀୟ ଯୁବ ହଷ୍ଟେଲ ସଭା ଓ ଭାରତ କୃଷକ ସମାଜ
ଆନ୍ଦୋଳନ ସଭା, ୧୯୬୫-୬୬ ମସିହାରେ ବିଧାନ ସଭା ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ କମିଟିର ସଭ୍ୟ, ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ପାଇ
ମେଣ୍ଡାଣ୍ଡ ସେକ୍ରେଟାରି, ପରୁର ଏକାଡେମି କମିଟିର ସଭ୍ୟ, ସର୍ବଭାରତୀୟ ଲେକ୍ଚର୍‌ମେନ୍‌ସ୍ ଓ କର୍ମ
କମିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଓ ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ମିଳିତ ବିଧାନ ସଭା ଦଳର ସଂପାଦକ । ଶ୍ରୀ
୧୯୫୭ ମସିହାରେ ପାଟଣାଗଡ଼ ଓ ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ
ନିର୍ବାଚନ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୬୭ ମସିହା ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ପାଟଣାଗଡ଼ରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।
୧୯୭୧ ମସିହା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ଏକ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାରେ ପାଟଣା
ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଉଲ୍ଲେଖ ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ୧୯୭୧ ମସିହା ନିର୍ବାଚନରେ
ପାଟଣାଗଡ଼ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରେ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ହୋଇଥିଲା ।

ଅଭିଭୂତ—ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ଓ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦେଶର ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସଂପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିବାରେ ତାଙ୍କ
ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ରହିଛି ।

ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ଜଣେ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାଠ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ
ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରଥା ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର

୧୯୩୮ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୩୧ ତାରିଖରେ କଟକ ସହରର ଅଲମ୍ପାବଜାରରେ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କରଙ୍କ ଜନ୍ମ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପୈତୃକ ଗ୍ରାମ ହେଉଛି କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ମାହାଜୀ ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚୁପୁଣ୍ଡାପାଳ ।

ଶ୍ରୀ କର ଆତ୍ମାବାଦ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନରେ ଏମ୍. ଏ. ପାଶ୍ କରି ପରେ ପ୍ରଥମେ ଆତ୍ମାବାଦ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଓ ପରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟାପକରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତା' ପରେ ସେ ସହିସ୍ୱ ରାଜନୀତିରେ ଯୋଗ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଗତ ନିର୍ବାଚନରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ମାହାଜୀ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ସେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ କର ଏକାଧାରରେ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ସଂଗଠକ, ଟ୍ରେଡ଼ ୟୁନିୟନବାଦୀ, ବାଣୀ, ନାଟ୍ୟକାର ଓ ବେତାର ଶିଳ୍ପୀ ଅଟନ୍ତି ।

୧୯୭୯ ମସିହାରେ ଅଧିକ ଶରତ କଂଗ୍ରେସ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରୀତ ଯୁବ ପ୍ରତିନିଧି ଦଳର ସଦସ୍ୟରୂପେ ଶ୍ରୀ କର ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସ ଦଳର ସଭାପତି ରହିଛନ୍ତି ।

ତା ୩ । ୪ । ୧୯୭୫ରେ ଶାସନ ଘର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ କର ଜଣେ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାତ୍ର୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀରୂପେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିକ ବିଭାଗ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ନଟବର ପ୍ରଧାନ

ପୂର୍ବକାଶୀ ଜନ୍ମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୌଦ୍ଧଗଣ୍ଡର ଏକ ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ୧୯୨୨ ମସିହା ମଇ ମାସ ୮ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ୧୯୪୧ ମସିହାରେ ପାଟଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମାଟ୍ରିକୁ ପାଶ କରିଥିଲେ ଓ ନେଧା ଗୁଡ଼ିଏ ପାଇଥିଲେ । ଏପରିକି ଡି. ପା. ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ସେ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇଥିଲେ । ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରୁ ପାଠ ପଢ଼ି ସେ ୧୯୪୨ ମସିହାରେ 'ସ୍ୱରାଜ ଗୁଡ଼ି' ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବୌଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିବାବେଳେ ସେ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଘରୋଇ ଭାବରେ ବି. ଏ. ପରୀକ୍ଷା ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଆଇନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ (ବି. ଏଲ୍.) ଉପାଧି ଲାଭ କଲାପରେ କଟକରେ ଆଇନ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେ ବୌଦ୍ଧକୁ ବୁଲିଗଲେ । ସେଠାରେ ନିଜକୁ ଜଣେ ଉପାଧ୍ୟାୟ ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ପାଠପଢ଼ିବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇଥିଲେ । ୧୯୫୮ ମସିହାରେ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବକାଶୀ ଜନ୍ମର ସରକାରୀ ଓଡ଼ିଆ ପଦ ଯତ୍ନ ଥାଇଥିବା କିନ୍ତୁ ସେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରି ନ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ତାଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ଜୀବନରୁ 'ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନ' ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଥିଲେ ଓ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଭାବରେ 'ସ୍ୱାଧୀନ ବୌଦ୍ଧବାଦୀ' ନାମକ ଏକ ପତ୍ରିକା ସଂକଳନ କରୁଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ସମ୍ବିଧୁ ରାଜନୀତିରେ ଭାଗ ନେଇ ଅବିଭକ୍ତ କଂଗ୍ରେସର ଜଣେ ଉପାଧ୍ୟାୟ ରୂପେ ୧୯୬୦ ମସିହା ତଂତ୍ରୋପ ବିଭାଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଳର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକାରକ ନିର୍ବାଚନ ଲଢ଼ି ବୌଦ୍ଧ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ଜନୈକ ପୁରୁଷେ ଉପମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପଦସମ୍ଭାଳି ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲାର ବହୁ ସାମାଜିକ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ । ସେ ବୌଦ୍ଧ
'ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ କୁନ୍ଦ' ଓ ହୀଡ଼ା କୁନ୍ଦର ସଭାପତି ତଥା ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲା ହୀଡ଼ା ସଂଘର ଉପ-ସଭାପତି ହୋଇ-
ଥିଲେ । ସେ ଦୁଇଥର ପାଇଁ ବୌଦ୍ଧ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ସଭାପତି ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ବୌଦ୍ଧ
ଏନ୍. ଏ. ଫି.ରେ ପରିଣତ ହେବା ପରେ ସେ ଏନ୍. ଏ. ସି.ର ଉତ୍ତମ ମନୋମତ ଓ ନିର୍ବାଚିତ ସଦସ୍ୟ
ହୋଇଥିଲେ । ସେ ବୌଦ୍ଧ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ସଭାପତି ଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ କଳରେ ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲାର
ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ତେସ୍ପାରମ୍ୟାନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୌଦ୍ଧ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ସଭାପତିରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।
ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ସଭାପତି ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ସରକାରୀ କର୍ମରୂପ ଓ ବେ-ସରକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ସୂତ୍ର ବାତାବରଣ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ସହଯୋଗୀ ଓ ସୁବକ୍ରା ରୂପେ ପରିଚିତ । ରାଜ୍ୟର ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ସହିତ
ସେ ବହୁ ଦିନରୁ ସଂପୃକ୍ତ । ସେ ଅନେକ ସ୍ଥିତିର ବୌଦ୍ଧ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ବୌଦ୍ଧ ସମବାୟ ବାଣିଜ୍ୟ
ସମିତିର ସଭାପତିରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଶୀର୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟ ସଂଗଠନର ଉପ-ସଭାପତିରୂପେ ସେ
ଦୁଇଥର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ୧୯୭୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭାପତିରୂପେ
ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଶାବନଗାମୀ ସଂଘା ଓ ଓଡ଼ିଶା
ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଯୁକ୍ତଅନ ଭଳି କେତେକ ଶୀର୍ଷ ସମବାୟ ସମିତିର ଡାଇରେକ୍ଟର ଭାବେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ
ୟୁନାଇଟେଡ଼ କଟକ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଡାଇରେକ୍ଟର ରୂପେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ତାଙ୍କର ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରୁ ବାଳକର ଆନ୍ଦୋଳନ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ରହିବା ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ନିଜେ ଜଣେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ବାଳକର ଶିକ୍ଷକରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପିନେଟର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ବୌଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଓ ଫୁଲବାଣୀ ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାନ କଲେଜର ପରିଷ୍କରଣ କମିଟିର ସଭ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ବୌଦ୍ଧ ଠାରେ ଏକ କଲେଜ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଏକ ବିପୁଳ ଅଭିଯାନ ସଂଗଠିତ କରିଥିଲେ ।

ଜଣେ ଲେଖକ ତଥା କବି ହିସାବରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ରହିଛି । 'ନବ ଭାରତ', 'ଝଙ୍କାର',
'ଡଗର', 'ଗରୁରଙ୍ଗ', 'ଶଙ୍ଖ' ଓ 'କୁକୁମ' ଭଳି ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକାରେ ତାଙ୍କର ଗଳ୍ପ ଓ କବିତାମାନ
ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କର ଏକନିଷ୍ଠ ଉଦ୍ୟମ ବଳରେହିଁ ବୌଦ୍ଧ 'ସାଲକ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା'ର ସୁସଫଳ
ହୋଇଥିଲା । ବଗିଚା କାମ କରିବାରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ।

ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଜଣେ ବ୍ୟବହାର ପାଠ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ଆଇନ, ଆଦିବାସୀ
ଓ ଗ୍ରାମମଙ୍ଗଳ ବିଭାଗ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ରଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗ୍ରାମରେ ୧୯୪୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୨୮ ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରୁ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ କଲ ପରେ ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁରସ୍ଥ ଶ୍ରେଣୀକେ କଲେଜ, ପୁରୀର ସାମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର କଲେଜ, କଟକସ୍ଥ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ଓ ମଧୁସୂଦନ ପାଠଶାଳା କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ । ସମସ୍ତ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତ୍ତିମ ସହ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସ୍ନାତକ ଓ ୨୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଓ ଅଇନରେ ସ୍ନାତକ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପରୀକ୍ଷାରେ ବସିବା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ବୟସରେ ପଦସ୍ଥ ନଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଅର୍ଗାନାଇଜର ରୂପେ ସରକାରୀ ସ୍ୱକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ଆଇ. ଏ. ଏସ୍. ପରୀକ୍ଷାରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ଘଟିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱକ୍ଷେତ୍ର ବରଖାସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ସେ ସର୍ବସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନିକ ସ୍ୱକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରି ନଥିଲେ । ଅଗତ୍ୟା ସେ ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟରେ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ହାଇକୋର୍ଟ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିଦେବା ପରେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ଜଣେ ଡେପ୍ୟୁଟି କଲେକ୍ଟର ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ସ୍ୱକ୍ଷେତ୍ର ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ସ୍ୱଜନମଣ୍ଡଳରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୯୭୭ ମସିହା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ କଂଗ୍ରେସ ପ୍ରାର୍ଥୀରୂପେ କୋଦଳା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱତା କରି ମାତ୍ର ୧,୪୦୦ ଭୋଟରେ ଜଣେ ପ୍ରଜା ସମାଜବାଦୀ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଗତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ବାଚନରେ ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରାର୍ଥୀରୂପେ ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱତା କରି ସେ ଜୟସୂକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସପ୍ତମ ନିର୍ବାଚନ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଶା

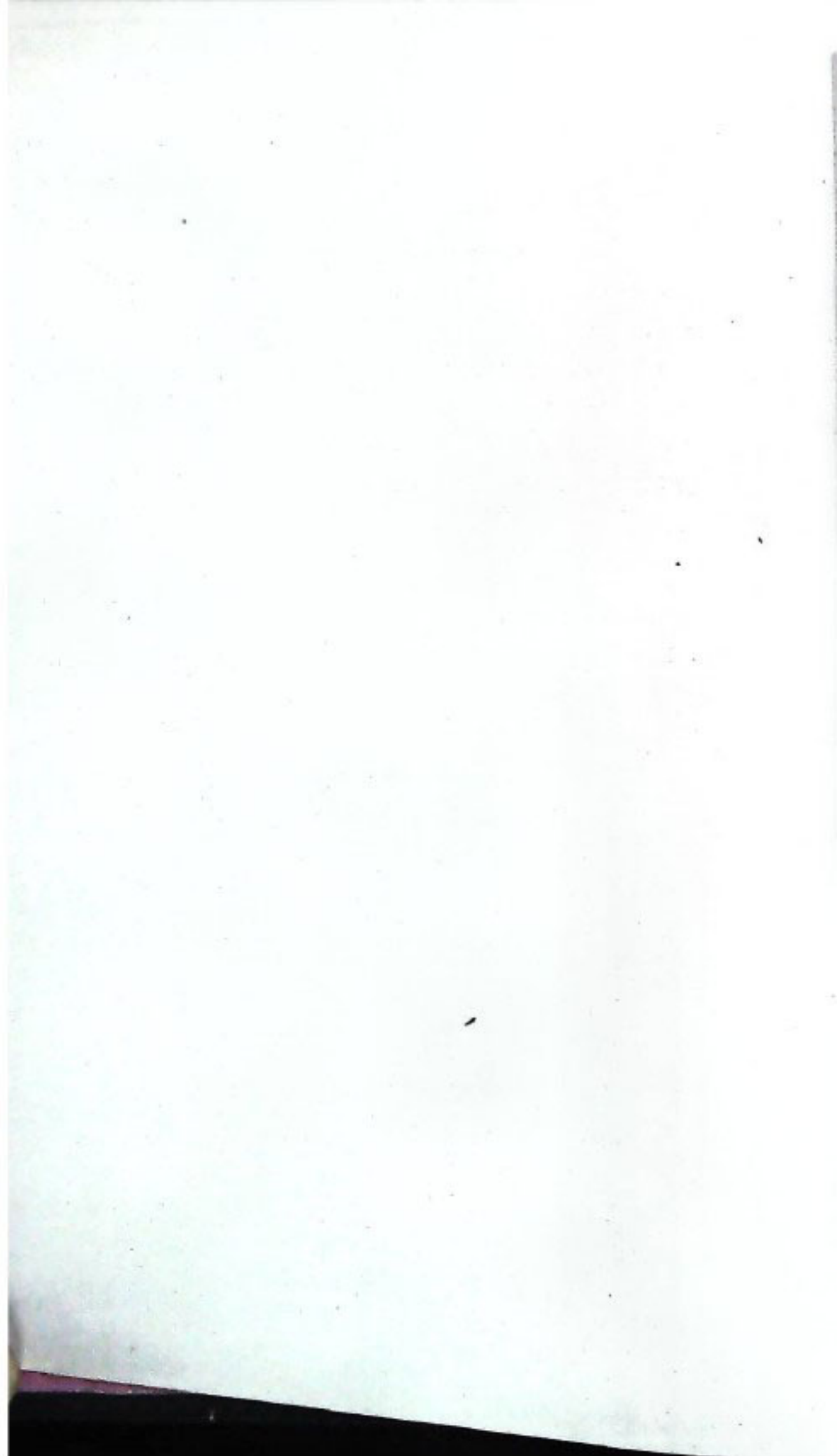
ଅଭିଭୂତ—ସାହିତ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ ମାସିକ ତଥା
ଦୈନିକ ପତ୍ରିକାରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ସେ ଓଡ଼ିଆରେ 'ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ସ୍ୱରୂପ'
ଶୀର୍ଷକ ଏକ ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଛନ୍ତି ଓ ଏହା ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି ।

ରାଜନୀତିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ—କଲେଜ ଶିକ୍ଷା କାଳରେ ସେ ଗୁପ୍ତ ପୁସ୍ତକ
କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । [ନିଶା ନିବାରଣର ଜଣେ ଦୃଢ଼ ସମର୍ଥକ ରୂପେ
ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ନିଶାନିବାରଣ ଉଠାଇ ଦେବା ସହାୟ ସରକାରୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଚ୍ଛେଦରେ
ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ହୋଇଥିବା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ ନିଶାନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି
ଉଠାଇ ଦିଆଯିବା ଦେଶପ୍ରସ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଚଳାଚଳ । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ମଦ ଭଟି ନିରାମ ତାଳବାକୁ
ଆସିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇବା ପାଇଁ ସେ ଗଞ୍ଜାମ କଲେକ୍ଟରେଟ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ।
ଆଉ ମଧ୍ୟ କୋଦଳାଠାରେ ଏକ ମଦ ଭଟି ଆଗରେ ସେ ୪୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ
ଏକ ଘଟଣାରେ ପୋଲିସଠାରେ ମଦ ଭଟି ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଜମି ନଦେବା ନିମନ୍ତେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି
ମାଲକଙ୍କୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲେ ।]

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ସାମାଜିକ ଚଳଣି ବିଚ୍ଛେଦରେ ହୋଇଥିବା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରଧାନ ଭୂମିକା
ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପୋଲିସର ଓ କୋଦଳାଠାରେ ଶାନ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ପିନେଟିଂ କରି ୭୨ ଦଣ୍ଡା କାଳ
ବନ୍ଦୁ ଅଟକାଇବାରେ ସେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏ ଘଟଣାରେ ତାଙ୍କୁ ହାଜତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଓ ଏ
ସହାୟ ମକଦ୍ଦମା ଅତ୍ୟାବଧି ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି ।

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜବାଦ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ପ୍ରଗାଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷମ୍ୟ ଦୂଷ୍ଟକରଣ
ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱାଧୀନମାନଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ପଦ୍ଧତିରେ ବିପ୍ଳବାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ।
ଅଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିର ଆଧୁନିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ମତ ।

୧୯୭୧ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୩ ତାରିଖରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିବା ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳରେ
ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜଣେ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପାଠ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ
କରିଅଛନ୍ତି ।

ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ୧୭-ଦର୍ପା-ସମ୍ବଳିତ ପ୍ରଗତିମୂଳକ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୧ । ଚତୁର୍ଥ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ନିମନ୍ତେ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ କରାଯିବ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବନ୍ଦରୁ ବୁକ୍ସ ବିକାଶ ତଥା ବନ୍ଦର ଅଞ୍ଚଳରେ ସହର ନିର୍ମାଣ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟମ ହେବ । ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଗୋପାଳପୁର ଓ ଗୁନ୍ଦବାଲିଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବନ୍ଦରମାନ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

୨ । ଉଠାଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ନିମନ୍ତେ ସୁବିଧା ଦେବା, କୃଷି ବିକାଶକୁ ଉତ୍ତମ ଭାବେ ଉତ୍ତମ ଓ ଉତ୍ତମ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଘଟାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଧରଣର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହା ପରିଷଦରେ କର୍ମସମ୍ପାଦନ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ବହୁ ପରି-ମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

୩ । ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯିବ ଓ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ସମାପ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଅପ୍ରେଲ—୧୯୭୧

୪ । ଭୂ-ସଂସ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ତ୍ଵରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ।

୫ । ଦେଶର କମିଶନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମିଶନ ଯେଉଁସବୁ ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି, ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ଚପଟିଲଭୁକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ଘଟାଇବାପାଇଁ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ବୋର୍ଡ଼ ଗଠନ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ବୋର୍ଡ଼ ଅଧିକାରୀ ଓ ଦୃଷ୍ଟିନିମାଣକର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବେ—

(କ) ଭୂମିସ୍ତର ଲୋକଙ୍କୁ ପଞ୍ଜା ସୂତ୍ରରେ ଜମି ଦିଆଯିବ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମାଲିକାନାକୁ ବେନିଫିଟ୍ ଭାବେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇ-ଥିବା ଜମିକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯିବ ।

(ଖ) ସାହକାରମାନଙ୍କ ଶୋଷଣ କବଳରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

(ଗ) ଚପଟିଲଭୁକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଚପଟିଲଭୁକ୍ତ ଜାତିର ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ

ସବେ ବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଓ ଏମାନଙ୍କପାଇଁ ବିଶେଷ ପ୍ରକାରର ଶିକ୍ଷା, ସୁସ୍ଥ୍ୟ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

୬ । ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରାଯିବ ଏବଂ ଟ୍ରେଡ୍ ୟୁନିୟନ ବ୍ୟାପାରରେ ଗୁପ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ କରାଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦାତନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

୭ । ସରକାରୀ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ-ଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପବେତନ-କ୍ଷେତ୍ରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ବଜାୟ ରଖାଯିବ ।

୮ । ଗରିବ ଓ ମେଧାଶୀ ଗ୍ରହମାନଙ୍କୁ “ମେଧା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଗ୍ରହବୃତ୍ତି” ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

୯ । ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତିଗତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଶିକ୍ଷାଦାନ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ତଥା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀର ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ କୋଠାସ୍ଥ କର୍ମଶାଳା ସୁସ୍ଥାଭିତ୍ତି ପ୍ରତି ଯଥାର୍ଥ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ । ସେ ସବୁକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉପରେ ଯଥାଯଥ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ ।

୧୦ । ଗ୍ରାମୀଣ, ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା, ନଗରମାନଙ୍କରେ ମାଲ ବରଦାତ୍ତ ନିର୍ମାଣ ଭଳି ଯେଉଁସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଡ଼ ସାମ୍ୟକ ଶ୍ରମିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇପାରିବେ, ସେଭଳି ସାଧାରଣ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କରାଯିବ । ଏହା ଫଳରେ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ମୃତ୍ତିକା-ଷୟୁସ୍ୱେଧ, ନଗର ଉପବ୍ୟକ୍ତାଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଲୁଣା ମାଡ଼ିଯିବାରୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରିବ ।

୧୧ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାୟତଃ ଜଳ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଓ ଗ୍ରାମୀଣ ଯୋଗାଯୋଗର ସୁବିଧା କରାଯିବ ।

୧୨ । ଯୁବ ଓ ଗ୍ରାସ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବ୍ୟାପକ କରାଯିବ ।

୧୩ । ବେକାର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରୁଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଦୃଢ଼ କରାଯିବ ।

୧୪ । ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଅଧିକ ସମର୍ଥନ ଓ ଦୃଢ଼ କରାଯିବ । ଜଳପରିଷଦଗୁଡ଼ିକର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ।

୧୫ । ସାଧାରଣ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇ ପାରିବ ଓ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ବିକାଶ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ଓ ଯୋଥ ଉଦ୍ୟମରେ ଶିଳ୍ପ କରାଯିବ । ସରକାରୀ ପରିଚାଳିତ କର୍ମଶାଳାମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପରିଚାଳନାଗତ ବଦଳାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦିଆଯିବ । ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ କର୍ମଶାଳାରେ ସନ, ଉନ୍ନୟନ କର୍ମଶାଳାରେ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ କର୍ମରେ ସନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଉନ୍ନତ ଓ କରାଯିବ ।

୧୬ । ସମଗ୍ର ସରକାରୀ କଳକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ରୂପରେଖ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହାଫଳରେ ସାଧାରଣ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ କୃଷି ଓ ଏକ ବିପ୍ଳବ ସମର୍ପିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗବେଷଣା, ଜଳସେଚନ, ଉନ୍ନତ ବହନ, ଶକ୍ତିନାଶକ ଔଷଧ, ମାଲ ସଫାକରଣ, ବିକ୍ରୟ, ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକରଣ ଓ ଲୁଣ ଯୋଗାଣ ସମ୍ପର୍କ ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ, କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ଶୀର୍ଷସ୍ଥାନ ମନେକରି, ସେହିମାନଙ୍କ ଅଭିମୁଖୀ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଏକ ଉଚ୍ଚଶକ୍ତି

ସ୍ୱୟଂ-ଶାସିତ ସଂସ୍ଥାର ପରିକଳ୍ପନା କରା-
ଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରୁଷୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ
କରିବା ପାଇଁ ଖୋଟକଳ, ଚିନିକଳ, ପଶ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ କାରଖାନା ପ୍ରଭୃତି କୃଷିଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପମାନ
ପ୍ରଭୃତି କରାଯିବ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ରୁଷୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବା ଲାଗି ସମ୍ପଦ ସାର ଓ ଗାଟନାଶକ ଔଷଧ
କାରଖାନା ପ୍ରଭୃତି କରାଯିବ ।

୧୭ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୈଷମ୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଲାଗି
ସବୁମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟମ କରାଯିବ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୈଷମ୍ୟ
ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଶେଷ ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିବାରୁ
ଡକ୍ଟର ପି. ଏସ୍. ଲୋକନାଥଙ୍କ ସୁପାରିଶ
ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପଦ ପାଇଁ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ
ବରାଦ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମ
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

“ସଞ୍ଜୟ ଗ୍ରାମ” ଚେଷ୍ଟା

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା-ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୋରେ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ଚେଷ୍ଟା ଗ୍ରାମ ଗତ ତା ୨।୧।୭୦ରୁ ଉକ୍ତ
‘ସଞ୍ଜୟ ଗ୍ରାମ’ ରୂପେ ଘୋଷିତ ହୋଇଛି ।

କାଉଁ କରନ୍ତୁ

74

୫-ବର୍ଷିଆ

ଡାକଘର ମିଥାନ୍ତ କମାରେ

୩ ବର୍ଷିଆ କମାରେ ୭% ୧ ବର୍ଷିଆ କମାରେ ୭%

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରଧାରୀଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଓ କମାସବୁର ସ୍ତରକୁ ମିଶାଇ ଏଥିର ସୁଧ ବର୍ଷକୁ ୫୩୦୦୦ (ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟକର ଠାରୁ ଛାଡ଼ି ପାଏ ।

ଅଧିକ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଡାକଘରେ ପଚାରନ୍ତୁ ।

କାତୀୟ ସଞ୍ଚୟ ସଙ୍ଗଠନ

ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳ

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗଠିତ ମିଳିତ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳ ୧୯୭୧ ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର, ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସ ଓ ଝଡ଼ଖଣ୍ଡ ଦଳକୁ ଦେଇ ଉକ୍ତ ମିଳିତ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳର ୧୪ ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ବଣ୍ଟା ଯାଇଛି :—

୧। ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ	... ଅର୍ଥ, ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ (ଗ୍ରାମ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ) ।
୨। ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେଓ, ମନ୍ତ୍ରୀ	... ସାମାଜିକ ଓ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା ବିଭାଗ (ନିର୍ବାହୀ ଉପତ୍ୟକା ଉନ୍ନୟନ ଶାଖା ବ୍ୟତୀତ), ଶିଳ୍ପ ଓ ସ୍ଵଚ୍ଛତା (ଲୋକ ସଂପର୍କ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ) ବିଭାଗ ।
୩। ଶ୍ରୀ ମଳମଣି ରଞ୍ଜିତରାୟ, ମନ୍ତ୍ରୀ	... ସ୍ଵଚ୍ଛତା ବିଭାଗ (ଲୋକ ସଂପର୍କ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶାଖା ବ୍ୟତୀତ), ଖଣି ଓ ଭୂତତ୍ତ୍ଵ, ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ, କୃଷି ବିଭାଗର ସମବାୟ ଶାଖା ।
୪। ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧଲ ମୁର୍ମୁ, ମନ୍ତ୍ରୀ	... ଶ୍ରମ, କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଓ ଗୃହନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ
୫। ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ନାୟକ, ମନ୍ତ୍ରୀ	... ଅବକାଶ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ
୬। ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ, ମନ୍ତ୍ରୀ	... ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଶାଖା ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ।
୭। ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପ୍ରଧାନ, ମନ୍ତ୍ରୀ	... କୃଷି (ପଶୁପାଳନ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ) ବିଭାଗ

୮ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ମଳକ, ମନ୍ତ୍ରୀ

୯ । ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ ସିଂହ ଦେଓ, ମନ୍ତ୍ରୀ

୧୦ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ମନ୍ତ୍ରୀ

୧୧ । ଶ୍ରୀ ଅରଂ ସାହୁ, ମନ୍ତ୍ରୀ

୧୨ । ଶ୍ରୀ ଶରତ୍ କୁମାର କର, ମନ୍ତ୍ରୀ

୧୩ । ଶ୍ରୀ ନଟକର ପ୍ରଧାନ, ମନ୍ତ୍ରୀ

୧୪ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ, ମନ୍ତ୍ରୀ

... ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ (ଉଠା ଜଳ
ବ୍ୟଗାର) ଏବଂ ରାଜମାତକ ଓ
ସଂସ୍ଥା । ବିଭାଗର ନିୟମ ଉପର୍ୟକା
ଶାଖା ।

... କୃଷି (ସମବାୟ, ପଶୁପାଳନ ଓ ମହା
ବ୍ୟଗାର), ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ
ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ।

... ରାଜସ୍ୱ, ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ
(ଜଳସେଚନ) ।

... ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପରିବହନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ

... ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ

... ଆଇନ୍, ଆବିବାହିତା ଓ ଗ୍ରାମମଙ୍ଗଳ

... ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର ନିୟୋଜନ ବିଭାଗ

ପବ୍ ବଙ୍ଗର ଆନୁଦୈନିକ ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମ

ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମ ପ୍ରତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାନୁଭୂତି ଓ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ

ଆମର ପଡ଼ୋଶୀ ଇଣ୍ଡିଆ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗରେ ଆଜି ଯେଉଁ ବ୍ୟାପକ ଗଣହତ୍ୟା ଭୁଲିଛି, ସେକମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ନିଷ୍ଠେଷିତ କରାଯାଇଛି ସେଥିପ୍ରତି ଉଦ୍‌ବେଗ ପ୍ରକାଶ କରି ଭାରତର ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ତାରିଖ ଦିନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବିରୋଧାବଳର ସମସ୍ତ ନେତା ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବସମ୍ମତି-କ୍ରମେ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗର ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରତି ଭାରତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ ଓ ସହାନୁଭୂତି ରହିଥିବା ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଭାବେ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ କହିଥିଲେ । ଏଠାରେ ଆଉ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱରଣ କରନ୍ତୁ ବିଧାନସଭାରେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ନବଗଠିତ ମହାନଗରର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହଣ କରାଯାଇଛି ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣଶାନ୍ତ ଯେକଳ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ଟ ୫୦,୦୦୦ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଉ ।

ପବ୍ ବଙ୍ଗର ସ୍ୱାପ୍ରତିକ ଘଟଣାବଳୀରେ ଏହି ଗୃହର ସଦସ୍ୟମାନେ ଗଭୀର ଖୋର ଓ ଉଦ୍‌ବେଗ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ପବ୍‌ବଙ୍ଗବାସୀଙ୍କ ଦାମ୍ଭା ଓ ଅକାଞ୍ଚିତକୁ ଦବାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପାକିସ୍ତାନରୁ ପ୍ରେରିତ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟାପକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଆଯାଇଛି ।

ସେଥିପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାକୁ ଅବଳୀ କରିଛନ୍ତି ।

ପାକିସ୍ତାନ ସରକାର ଆଇନ୍‌ସମ୍ମତ ପଦ୍ଧାରେ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସନ ସମତା ଦେବାକୁ ଯେ କେବଳ ନାସକ ତାହା ନୁହେଁ ଜାଣାଏ ଆସେମ୍‌କୁ ତାହାର ନ୍ୟାୟସମ୍ପର୍କ ଓ ସାବରୌମ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଦିଗରେ ମେସେସ୍ ମାଡରେ ବାଧା ମଧ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ପବ୍ ବଙ୍ଗ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ବନ୍ଧୁକ, ଟ୍ୟାଙ୍କ୍, କମାଣ୍ଡ ଓ ବିମାନ

୧୯୭୦ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ପାକିସ୍ତାନରେ ହୋଇଥିବା ନିର୍ବାଚନରେ ଜନସାଧାରଣ ଯେଉଁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଗୁଣ ଦେଇଛନ୍ତି ପାକିସ୍ତାନ ସରକାର

ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ପରିବାରରେ
ଦମନ କରାଯାଇଛି ।

ଭାରତ ସରକାର ତଥା ଭାରତର ଜନସାଧାରଣ
ପାକସ୍ତାନ ସହିତ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ, ସାଧାରଣ ଓ ଗୁରୁତ୍ଵ-
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଇଚ୍ଛା
ପ୍ରକାଶ କରି ଆସିଛନ୍ତି ଓ ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ-
କରୁ ଆସିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଭାରତର ଅବସ୍ଥିତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ
ଓ ଏହି ଉପମହାଦେଶର ଅଧିବାସୀମାନେ ଇଚ୍ଛନ୍ତି,
ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାର ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ କ୍ୟାପୀ
ବନ୍ଧନଦ୍ଵାରା ଯେପରି ପରସ୍ପର ସହିତ ଆବଦ୍ଧ ସେ
ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମ ଦେଶର ସୀମାନ୍ତର ଅତି ନିକଟରେ
ବୁଲୁଥା ଶୋକାଦିତ ତଥା ଶୋକମୟ ଘଟଣା ପ୍ରତି
ଏହି ଗୁଡ଼ିକ ସଦସ୍ୟମାନେ କେବେହେଲେ ଉଦାସୀନ
ରହି ନପାରିବୁ । ନିରାଶ୍ରୁ ଓ ନିରାହୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ
ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଅତ୍ୟାଚାର କରାଯାଉଛି ତାହା
ଅଭୂତ ପୂର୍ବ । ଏହି ଦେଶର ସବୁ ଅଂଗର ଆମର
ଲୋକେ ତାହା ରୋକି ଠୋକ୍ ଭାବେ ନିନ୍ଦା କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜତାଣ୍ଡିକ ଶାନ୍ତିନିୟମ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗର
ଅଧିବାସୀମାନେ ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇଛନ୍ତି
ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଗଭୀର
ସହାନୁଭୂତି ଓ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ କରୁଛନ୍ତି ।

ଶାନ୍ତିରେ ଭାରତର ସ୍ଵାର୍ଥ ଅବଚଳତ ରହିବ,
ଏହା ମନେରଖି ଏବଂ ମାନବିକ ଅଧିକାର ବଜାୟ

ରଖିବା ପାଇଁ ଆମେମାନେ ଯେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକରି
ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିରଖି ଏହି ଗୁଡ଼ିକ ବଳ ପ୍ରତି
ଭୁବନ୍ଧି ବନ୍ଦ କରିବା ସକାଶେ ଓ ନିରାଶ୍ରୁ ନିରାହୁ
କ୍ୟାପକଭାବରେ ଯେପରି ହତ୍ୟା କରାଯାଉଛି
ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଦାବୀ କରୁଛି । ଆବଦ୍ଧ
ଭାବରେ ଯେପରି ଗଣହତ୍ୟା କରାଯାଉଛି
ତାହା ବନ୍ଦ କରିବା ସକାଶେ ପାକସ୍ତାନ ସରକାର
ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ପକାଇବାପାଇଁ ଅବକମ୍ପେ
ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସକାଶେ
ଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଵର ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣ ଓ ସରକାରମାନଙ୍କ
ଆହ୍ଵାନ ଜଣାଇଛୁ ।

ଏହି ଗୁଡ଼ିକ ଦୃଢ଼ ମତ ପୋଷଣ କରନ୍ତୁ ଯେ
ବଙ୍ଗର ସାତେ ସାତକୋଟି ଜନସାଧାରଣ
ଐତିହାସିକ ସଂଗ୍ରାମରେ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେବେ ।
ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କୁ ଭରସା ଦେବାକୁ ଗୁଡ଼ାନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କର ସଂଗ୍ରାମ ଓ ତ୍ୟାଗ ଭାରତର
ସାଧାରଣଙ୍କର ଆନ୍ତରିକ ସହାନୁଭୂତି ଓ ସମର୍ଥନ
କରିବ ।

ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ
ଦ୍ଵାରା ଆଗତ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଟି ପ୍ରଥମେ ପାଲିଆମେ
ପ୍ରଥମେ ବିରୋଧୀ ଭଳି ନେତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ସମ୍ମତିସମେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ପାରାଦୀପର ଆଶାତୀତ ସଫଳତା

ମାତ୍ର ପାଚଟି ବର୍ଷ ଚଳାଇ କଥା । ଭାବେ
 ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନଦ୍ୱାରା ସେହିନ ଓଡ଼ିଶାର
 ଉତ୍କଳରେ ଅନେକ ଦେଲି ଗଭୀରତମ ବନ୍ଦର
 ପାଦେପ ବନ୍ଦରର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ । ଆଜି ଆଜି
 ପାଚଟି ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ବନ୍ଦରକୁ ବାର୍ଷିକ ୨୦ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କର ଲୁହାପଥର ରପ୍ତାନି ସ୍ୱପ୍ନ ସଫଳ ହୋଇଛି ।
 ୧୯୭୧-୭୨ରେ ଏହି ରପ୍ତାନିର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି
 ପାଇବ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ।

ତେ ଏହି ଲ ପାଞ୍ଚ ଡାକ୍ତରୀ ଦିନ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର
 ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥାର ଦେୟାବ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀ କେ.
 ଶୁକ୍ରାସନ ବନ୍ଦରର ପ୍ରଗତି ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା
 ଦେବାକୁ ଯାଇ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ
 କହିଲେ ଯେ ସ୍ତୂତ୍ୟ ୧୯୭୦-୭୧ ବର୍ଷରେ ଆମେ
 ପାରାଦୀପରୁ ୨୦,୪୭,୭୫୦ ଟଙ୍କା ଲୁହା ପଥର
 ନିର୍ବାହ, ସେମାନଙ୍କ ଓ ଚେକୋସ୍ଲୋଭାକିଆ ପ୍ରଭୃତି
 ଦେଶକୁ ରପ୍ତାନି କରିପାରିଛୁ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ବ୍ୟବସ୍ଥାର
 ଉନ୍ନତ ପଥରେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଅନୁମତ ୨୫ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ରପ୍ତାନି କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଗୁରୁବର୍ଷ ତଳେ ପାରାଦୀପକୁ ଏକ ରୁଗ୍ଣ ଶିଶୁ
 ବୋଲି ମନେ କରା ଯାଉଥିଲା । ମାତ୍ର ସେଥିରୁ ଏହି
 ଗୁରୁବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ଗୁରୁଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ
 ରପ୍ତାନି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । କେଉଁ ବର୍ଷ
 କେତେ ଲୁହାପଥର ରପ୍ତାନି ହୋଇଛି ନିମ୍ନ
 ବିବରଣୀରୁ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

୧୯୬୭-୬୭	...	୭୭,୦୮୦ ଟଙ୍କା
୧୯୬୭-୬୮	...	୮,୫୨,୧୩୩ ଟଙ୍କା
୧୯୬୮-୬୯	...	୧୨,୧୧,୭୭୭ ଟଙ୍କା
୧୯୬୯-୭୦	...	୧୭,୭୭,୭୨୪ ଟଙ୍କା
୧୯୭୦-୭୧	...	୨୦,୪୭,୭୫୦ ଟଙ୍କା

ସ୍ୱଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବାଧାବିଘ୍ନ ସତ୍ତ୍ୱେ
 ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଆଶାନୁରୂପ ସଫଳତା ହାସଲ
 କରି ପାରିଛି ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
 ବାଲି ମାଡ଼ିପିକା ଯୋଗୁଁ କିଛି ଦିନ ତଳେ ପାରାଦୀପ
 ବନ୍ଦରର ଗଭୀରତା ୨୯ ଫୁଟକୁ କମି ଆସୁଥିଲା
 ମାତ୍ର ତାହା ଫିମାଗତ ଖୋଳାଯାଇ ଏବେ ୩୯

ପୁସ୍ତକରେ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ୭୦ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଲୁହା ପଥର ବହନକ୍ଷମ ଜାହାଜ ବନ୍ଦର ଭିତରକୁ
ଆସି ପାରୁଛି । ଖୋଲବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବ୍ୟାହତ
ରଖିବା ପାଇଁ ବନ୍ଦର ବାହାରେ ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ
ପଟେ ଏକ ବାଲି ଛଠା ପଥ ରହିଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅତି ଆଧୁନିକ ଏବଂ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ
ନାହିଁ । ସାମୁଦ୍ରିକ ପୋତ ଦ୍ଵାରା ସମୁଦ୍ରକୁଳ ସ୍ଵୟ
ନ ହେବା ପାଇଁ ଏହି ପଥ ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ ପଟ
ବାଲି ଅଣି ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ପଟେ ଜମା କରୁଛି ।
ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ ପଟେ ପଥ ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା
ଖଲ ଦ୍ଵାରା ଜାହାଜର ଅଗ୍ରସୂତ୍ରଣୀ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି
ଆସୁଥିବା ବାଲିକୁ ଅଟକାଯାଇ ପାରୁଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବନ୍ଦରର “କୋଣାର୍କ” ନାମକ
ଗୋଟିଏ ଡ୍ରେଜର ଅଛି । ବାଲିଖୋଲା କାମକୁ
ଭବନିତ କରିବା ପାଇଁ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟରୁ
ମଧ୍ୟ ଡ୍ରେଜର ଉଡ଼ାରେ ଅଣାଯାଇଛି । ନିକଟ
ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦୁଇକୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଆଉ ଏକ
ଡ୍ରେଜର କଣିକାପାଇଁ ଯୋଜନା ରହିଛି । ଏହି ଡ୍ରେଜର
ଆସିଲେ ପୋତାଶ୍ରୟର ଗଭୀରତା ମୂଳ ପରିକଳ୍ପନା
ଅନୁଯାୟୀ ୪୨ ଫୁଟକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ
ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ବହନକ୍ଷମ ଜାହାଜ ଏହା ଭିତରକୁ
ଆସି ପାରିବ ।

ପାଣ୍ଠିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଏଠାରେ ଦୈନିକ
ସାତ ହଜାରରୁ ଆଠ ହଜାର ଟଙ୍କା ଯାଏ ଲୁହାପଥର
ବୋହେଇ କରାଯାଉଛି । ଦେଶର ସେ କୌଣସି
ବନ୍ଦର ସହିତ ଏହା ଭୁଲମୟ ।

ପୂର୍ବତନ ପରିବହନ ଏବଂ ଜାହାଜ ଚଳାଚଳ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ କେ. ରଘୁନାଥପୁର ଦ୍ଵାରା ଗତ ୧୯୭୦ ମସିହା
ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ଯେଉଁ ପଶ୍ୟ-ବର୍ଷର ଭୂତି
ପ୍ରସ୍ତର ପ୍ରାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ । ପଶ୍ୟ-ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ

ଟେଣ୍ଡର ମଗାଯାଇ ଚତୁର୍ଥାଂଶକାର୍ଯ୍ୟ
ପରିବହନ ଓ ଜାହାଜ ଚଳାଚଳ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ
ଠା ଯାଇଛି ଏବଂ ଆସନ୍ତା ରୁଣିମାସ
ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି
କରାଯାଇଛି । ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣରେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଟେଣ୍ଡର
ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବ । ପଶ୍ୟ-ବର୍ଷ
ହେଲପରେ ବନ୍ଦରର ବିକାଶ ସାଧନ ହେବ
ପାଖ ଆଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଧୁନିକ ଶିଳ୍ପ ଗଢ଼ା
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାପାଇଁ ବାଟ ଫିଟିଯିବ ।
ସାର କର୍ପୋରେସନ ପାରାମ୍ପରୀରେ ଏକ
କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ
ଚଳାଇଛନ୍ତି ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ କଟକ ପାରାମ୍ପରୀ ରେଳପଥ
କାର୍ଯ୍ୟ ଜୋରଯୋରରେ ଚାଲୁଛି ଏବଂ ୧୯୭୨
ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଶେଷ ହେବ ବୋଲି ଆଶା
ଯାଉଛି । ରେଳଗୁଡ଼ା ନିର୍ମାଣ ସରିଲେ ଉକ୍ତ
ଆଶାଘାତ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ ।

ରେଳ ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲେ
ଅଧିକ ଲୁହାପଥର ବୁଢ଼ାପିକା ସଙ୍ଗେ
ଆଞ୍ଚଳିକ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ବିକାଶ
ପାରିବ । ସଡ଼ିକ ଓ ରେଳପଥ ଯୋଗେ
ଯେଉଁ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲୁ ରହିଛି
ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ । ରେଳ ଯୋଗାଯୋଗ
ପଶ୍ୟ-ବର୍ଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ପାରାମ୍ପରୀ ବନ୍ଦର
ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲ ବୋଲି
କରାଯିବ ।

ଏହି ବନ୍ଦରର କେତେକ ଅଗ୍ରବ ଅସୁବିଧା
ରହିଛି । ଏଠାରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିବା
ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ
ଅଗ୍ରବ ଏକ ପ୍ରଧାନ ସମସ୍ୟା । ଏହା
ଅନେକ ସମୟରେ ବନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟ ବାଧା

କାରଣ ବୃଦ୍ଧେଷୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଆମଦାନୀ କରି ଆଣିବା
ପଦ୍ମପାପେଷ । ତାଲମ ପ୍ରାପ୍ତ ଦଶ କର୍ମରୁଣ ଅଭବ
ଅଛି ଏକ ସମସ୍ୟା । ପାରଦୀପଠାରେ ସାଧାରଣ
ଜୀବନଯାତ୍ରାରେ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ରହିଛି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାରେ ସହର ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ଏବଂ ଆସନ୍ତା ଦୁଇ ତିନି ବର୍ଷ
ପରେ ଏ ଅସୁବିଧା ଦୂର ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ତରେ
ପାରଦୀପ ଏକ ଉତ୍କଳ ଭବିଷ୍ୟତର ସମ୍ଭାବନା
ନେଇ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବେଗରେ ପରିଚଳେ ହେବ ବୋଲି
ଆଶା କରାଯାଏ ।

ପାରଦୀପଠାରେ ନୂତନ ସାର କାରଖାନା

ଓଡ଼ିଶାର ପାରଦୀପଠାରେ ସାର କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ସଂପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ସ୍ତରୀୟ ପନ୍ଥାଧାରଣ ଉତ୍ତମ ସାର
କର୍ମରେ ସମସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ଦରକାର ହେଉଥିବା ପାଣି, ବିଦ୍ୟୁତ୍, ରେଳ ପରିବହନ ଏବଂ ବନ୍ଦର
ପ୍ରଭୃତିର ସୁବିଧା ଅଛି ବୋଲି ଏହି ସ୍ତରୀୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ ରିପୋର୍ଟରେ କର୍ଣ୍ଣାଯାଇଛି । ଏହି ସାର କାରଖାନା ସଂପର୍କୀୟ
ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରିପୋର୍ଟ ଆଦତା ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଚତୁର୍ଥ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ
ଏହି ସାର କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ବୋଲି ଉତ୍ତମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରିପୋର୍ଟ ଦସ୍ତଖତ ହେଲେ କେନ୍ଦ୍ର
ସରକାର ଏହା ବିଶ୍ୱର କରୁଥିବେ ।

ସ୍କୁଲ ସଞ୍ଚୟ କରି ଏବେ ମିଳୁଥିବା ଅଧିକତ୍ୱରେ ସୁଧ ପାଆନ୍ତୁ
 କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକ ସୁଧର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ସଞ୍ଚୟର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ !

ତାଙ୍କର ସଞ୍ଚୟ ବ୍ୟାଜ :

- 1) ନିଶ୍ଚିତ, ମିଳିତ ବା ଉପାଦାନ ସମାପ୍ତ
- 2) ଏକାଧାରରେ ପ୍ରଥମ ଅବଶେଷରେ ସହ
 ବର୍ଷିକାକୁ ₹ 100(ଥାଏ
- 3) ଦୁଇବର୍ଷ ପାଇଁ ବା ଅବଧିକ କମ

ତାଙ୍କର ପ୍ରମାଣ କମା

ତାଙ୍କର ପୌନାପୁନଃ କମା

7-ବର୍ଷିଆ କାମର ସଞ୍ଚୟ

ସଂକଳନେ (ଏକ ପ୍ରକାର)

ପ୍ରାରଣା ଦ୍ୱାରରେ
(ବର୍ଷକୁ ଶତକଡ଼ା)

₹3.50ପ.

₹4(

₹4.25ପ.

₹5.50ପ. ଠାରୁ

₹6.75ପ.

₹6.25ପ.

₹7.25ପ.

ନୂଆ ଦ୍ୱାରରେ
(ବର୍ଷକୁ ଶତକଡ଼ା)

₹4(

₹4.25ପ.

₹4.50ପ.

₹6.00 ଠାରୁ

₹7.25ପ.

₹6.75ପ.

₹7.50ପ.

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟତମ ଡାକଘରେ

ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ପ୍ରଦେଶର ଆଞ୍ଚଳିକ ଡାକଘରେ-

କଟର, କାଗଜ୍ ସଞ୍ଚୟ ସଙ୍ଗଠନକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

କାଟାକ୍ ସଞ୍ଚୟ ସଙ୍ଗଠନ

ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟା ଓ ଯୁବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

“ହୀରମାନେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବାପରେ ନାନା କଠିନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତି-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୋଶର ବିକାଶ ଦେଖା ଦେଇପାରେ, ଯାହାକି ସାମାଜିକ ଓ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାର୍ଥର ବିରୋଧରେ ଗଠି ହୋଇପାରେ । ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତି ସତ୍ତାକୁ ଏକାଦେନକେ ଦୂର କରିବା ଉଚିତ୍ କେହି ଅବଶ୍ୟ କହିବେ ନାହିଁ । କାରଣ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ସତ୍ତାହିଁ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଗତିର ମୂଳାଧାର ଓ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ସତ୍ତାର ମୂଳୋପାଦାନ ଅର୍ଥ ପ୍ରଗତିର ମୂଳ ଭିତ୍ତିର ଧ୍ୟ-ସମାଧାନ ।” ଆଧୁନିକ ଜଗତର ସମସାମର୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଡଃ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ପରିଜା ପତ ନାହିଁ ୨୯ ତାରିଖ ଦିନ ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୪ର୍ଥ ସମାବେଶନ ଉତ୍ସବରେ ପ୍ରାଚୀନମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଦାକ୍ଷାତ ଉପକ୍ରମ ଦେଇଥିଲେ ତାହାର ସାର-ଶ ସିନୁରେ ସ୍ତବର ହେଲା ।

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କହିଲେ ଆମେ ବୁଝିଥାଉଁ—ଏହା ଗ୍ରହ ଓ ଶିକ୍ଷକଗୋଷ୍ଠୀର ଏକ ସମ୍ମିଳିତ ପୀଠ ଯଦ୍ୱା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାରର ସଦୁପଯୋଗରେ ପ୍ରେରଣ ଓ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ଯାହା ଯୁବ-ଶକ୍ତିରେ ସମନ୍ୱିତ ଜୀବନଯାପନର ଶକ୍ତିକୁ ବିକଶିତ କରିଥାଏ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାପାଇଁ ଗ୍ରହ ଓ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତ ସମେତ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଏହାହିଁ ଆଦର୍ଶ ରହି ଆସିଅଛି । ଏହି ଉକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାପାଇଁ କବି ବାଣକର ‘ଦୂର୍ଘ ଚରଣ’ର ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧ୍ୟାତ ଶ୍ଳୋକ ଯେ କେହି ସ୍ମରଣ କରିପାରନ୍ତି । ସେହି ଷଂକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନାମାନୁସାରେ—“ରଜା ତାଙ୍କ ରଥରୁ ଅବତରଣ କରି ବିଦ୍ୟା ନିକେତନରେ ପ୍ରବେଶ

କଲେ । ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ, ଗୁରୁ ଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଭିତରେ ଧର୍ମମତବାଦର ବିବିଧତା ରହିଅଛି । କେହି କୃଷ୍ଣଭ୍ରମାସକ ; କେହି ଶୈବ ; କେହି ବୌଦ୍ଧ ତ କେହି ଜୈନ ; କେହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀ କ କେହି ଭୌତିକବାଦୀ—ଦେଶର ନାନାପ୍ରାନ୍ତରୁ ଆସି ରୁଷି ଆଶ୍ରମରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦଳଦଳ ହୋଇ କୃଷମୂଳରେ, ପ୍ରସ୍ତୁତପରି ଅଥବା ପର୍ଯ୍ୟୁଷ୍ଟୀର ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଉପବିଷ୍ଣୁ ହୋଇ ପରସ୍ପର ସହିତ ଯୁକ୍ତି-ତର୍କରେ, ଶକ୍ତିନିମନ୍ତନାତ୍ମକ ଆଲୋଚନାରେ ବ୍ୟାପୃତ ରହି ପରିଶାମରେ ଅନ୍ୟ ସହିତ ମତବିରୋଧତାକୁ ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନେଉଅଛନ୍ତି ; ଅଥବା ଅନ୍ୟର ଚିନ୍ତା ସହିତ ନିଜ ବିଚାରଧାରାର ସୂଚ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଅଛନ୍ତି ।”

ଉକ୍ତ-ବର୍ଣ୍ଣନାସ୍ତୁ ଆମେ ବଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନର ଏକ
ଆଦର୍ଶମୟ ପରିବେଶର ସଙ୍କେତ ପାଇଥାଉ
ଯେଉଁଠାରେ ପାଠପଢ଼ିବା ସହଯୋଗ ବ୍ୟାପକ ଶିକ୍ଷା
ବା ବିଚାରପଦ୍ଧତିର ଲେଖା ପୁସ୍ତକ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏନାହିଁ ।
ଏହାର କାରଣ, ବଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଗୁରୁମଣ୍ଡଳୀରେ ମନୋବୃତ୍ତିର ଏକ ଉଦାର
ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ଉପସ୍ଥିତି । ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଗୁରୁମଣ୍ଡଳୀ
ମଧ୍ୟରେ ଏକାନ୍ତର ଆନ୍ତରିକ ସଂଯୋଗ କେବଳ
ଆମର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଯେ ଥିଲା
ତାହା ନୁହେଁ, ପରନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ
ବିଶ୍ୱବଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ତାହାହିଁ ପ୍ରକୃତ ଜୀବନଧାରା ।

କାରଣମେ ଗୁରୁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲା ଏବଂ
ବିଶ୍ୱବଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁ ଓ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସେହି ଆନ୍ତରିକ ସଂଯୋଗର ଆଦର୍ଶ ଅବ୍ୟାହତ ରଖି-
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଫଳରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓ ଚର-ସଂଲଗ୍ନ
ବହୁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ବଦ୍ୟା-
ଶିକ୍ଷାର ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ସକଳ ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷକ ପୌତ୍ତାଦ୍ୟ
ପ୍ରଭୃତ୍ୟ ଏବଂ ବିବିଧ ମତବାଦୀସଂପନ୍ନ ଗୁରୁର
ମନୋବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଉଦାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ବିକାଶ
ଗଠାଇ ପାରିଥିଲା । ଆମର ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ
ଯଥାର୍ଥରେ ଗୁରୁ-ଶିକ୍ଷକ-ପୌତ୍ତାଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ୍ୟ କରବା
ପକ୍ଷେ ସକ୍ଷେ ଗୁରୁକୁ ମାନବର ଜ୍ଞାନ ଉତ୍ସାର ପ୍ରତି
ଉନ୍ମୁଖ କରିବାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
କରବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଉଦାର ମନୋ-
ବୃତ୍ତିର ବିକାଶ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନଦେବା ପ୍ରୟୋଜନ ।

ଏ ଦେଶର ଯୁବକମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିବେଶରୁ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ସଂସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ
ପ୍ରବେଶ କରିବେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ପ୍ରାପ୍ତେୟ ହେବ ଏହି ପ୍ରାଣ-ମନୋରଞ୍ଜି । ଏହା
କାହିଁକି ଅତି ଭଲ କଥା ଯେ, ପ୍ରାର୍ଥନା ରଖି
ଅଗ୍ରମସର ଆମର ବିଶ୍ୱବଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଆମ

ସାମାଜିକ ପରିବେଶଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୁହେଁ ।
ନିଶ୍ଚିତଭାବରେ ଆମର ଗୁରୁମଣ୍ଡଳକୁ ସେହି
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଘେରି ରହିଥିବା ସମାଜର ଅ
ସବୁକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାପାଇଁ ଏବଂ ପରିଶା
ସାଂସାରିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ଯଥାଯଥ ଧ୍ୟାନ
ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହା
କରିଥାଏ ।

ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟା ସେମାନଙ୍କୁ ଯେ କେବଳ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବରେ ଜଡ଼ିତ କରିବ ତାହା ନୁହେଁ, ପରନ୍ତୁ
ସେସବୁ ସମସ୍ୟା ଆମ ସମାଜ ଓ ଜାତୀୟ ଜୀବନ
ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରହିଥାଏ । ସମାଜ ଓ ଜାତୀୟ ପ୍ରଗତି
ଦେଶର ଯୁବଶକ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ତାହାକୁ
ସାଧୁତ ହୋଇପାରେ ଯଦି ଆମେ ବିଶ୍ୱର ସହିତ
ଆମର ପାରମ୍ପରିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ
ମୂଲ୍ୟାୟନ କରୁଁ । ସମୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଯେଉଁସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଧାରା ଆମ ନିକଟକୁ ଆସିଥାଏ
ସେସବୁ ବିଶ୍ୱରକୁ ନନେଇ ଆମେ ଯଦି ପାରମ୍ପରିକ
ବିଶ୍ୱବୋଧକୁ ଧରିରଖିବୁଁ, ତାହାହେଲେ ଆମେ
ଧ୍ୟୁସବୁ ବରଣ କରୁଅଛୁଁ ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ହେବ ।
ନାନାଜାତିର ଗାବଜନ୍ତୁ ଓ ଉଦ୍ଭିଦମାନେ ଆମର ଏହି
ପୁସ୍ତକପୃଷ୍ଠରୁ ଏକାବେଳକେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଯାଇ
ଅଛନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ସମୟକ୍ରମେ
ଦେଶାଦେଉଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ନିଜକୁ
ଖାଣ୍ଡୁଥାଇ ପାରିନାହାନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ କେବଳ ଆପଣା
ବିବେକ ବଳରେ ଭିନ୍ନଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରିଆସିଅଛି ଏବଂ ନୂତନ ପରିବେଶ ସହିତ ନିଜକୁ
ତଳାଇ ନେଉଅଛି ।

ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ପରମ୍ପରା ନିକଟରେ ଆବଦ୍ଧ ।
ଆମର ବିଶ୍ୱରବୃତ୍ତି ସଂପନ୍ନ ଯୁବଶକ୍ତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ହେଉଛି—ସାଧାରଣ ମଣିଷ ନିକଟରେ ଜ୍ଞାନର ଆନେତ

ନେଇ ପ୍ରହାର ଦେବା ଏବଂ ସେହି ସୂକ୍ଷ୍ମରେ
ସମାଜରେ ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ବିଚାରଶକ୍ତିର ବିକାଶପାଥନ
କରିବା ।

ଆମର ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଉଚିତ ଯେ, ଏ ଦେଶ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଡ଼ିଏ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ।
ପ୍ରଥମଟି ଜାତୀୟସଂଘର ଅଭାବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି
ଅନ୍ତର ବିକାଶପଥରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ
ଉତ୍ପାଦନରେ ଶିଥିଳତା ।

ଜାତୀୟସଂଘର ସମ୍ପର୍କରେ ଆମେ କହିପାରୁ ଯେ,
ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟତା ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଧାରଣା ।
ଆମେ ଯଦି ଅଗତ ଇତିହାସ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରୁ,
ତେବେ ଦେଖିବାକୁ ପାଉଁ, କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟ
ସମ୍ମୁଖରେ ଦଳୀୟ ସଂଗଠନ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା ଯାହାକି
ଶେଷାଂଶରେ ଦୁର୍ବିପ କର କାରଣ ହେଉଥିଲା । ଏହିସବୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନବେଳେ ଲୁଚିଗଲା
ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟତାର ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ
ଲା । ସ୍ଵାଧୀନତା ପରେ ଭାଷାଭେଦ, ଆଞ୍ଚଳିକଭେଦ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରୁ ନାନା ଭେଦଭାବ ମୁଣ୍ଡ
ଖେଳୁଅଛି । ଗୌଣ ସୀମାବଦ୍ଧ ଅଥବା ଭାଷାଗତ
ଅଞ୍ଚଳତା ବିଚାରପ୍ରାୟ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ଵଲଭ
ହୁଅଛି । ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭେଦ-
ବୁଦ୍ଧିର ସମ୍ଭାଷଣ କଲଭଳି ଅଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାକୁ
ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାର ସବୁସ୍ତରରେ ମାଧ୍ୟମରୂପେ
ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏତାଦୃଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଭିନ୍ନ
ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ଓ ଶିକ୍ଷକ ବିକଳମୟକୁ
ଅଧିକ ନକଲେ ମଧ୍ୟ କଠୋର କରିପକାଇବ ।
ଜାତୀୟସଂଘର ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ
ଶିକ୍ଷାର ଉଚ୍ଚତମ ସ୍ତରଗୁଡ଼ିକରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ
ମାତ୍ର ଭାଷାମାଧ୍ୟମ ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ପ୍ରୟୋଜନ । ଆମର
ଜାତୀୟତା ସମୂହ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତୀୟସଂଘର
ସୁବିଧା ନାହିଁ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମରୂପେ
ବିଚାରହୀନ ଆବଶ୍ୟକ । ଆମେ, ବିଶେଷ କରି ଆମର

ଯୁବକମାନେ, ଯଦି ଏ ବିଷୟରେ ସଚର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ
ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଚାରବୃତ୍ତି ସଂପନ୍ନ ଆତ୍ମମୁଖ୍ୟ
ଗ୍ରହଣ ନକରୁ, ତାହାହେଲେ ଆଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟର
ଆଶଙ୍କା ରହିଅଛି ବୋଲି ମନେକରିବାକୁ ହେବ ।
ଗୋଟାଏ ଜାତି ଭାବରେ ପ୍ରଗତି ଯଦି ଆମର କାମ୍ୟ,
ତେବେ ଆମକୁ ପାରମ୍ପରିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧଗୁଡ଼ିକର
ପୁଣି ଅରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଆମର
ଜାତୀୟସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଯତ୍ନ । ଭାରତୀୟ
ଜାତୀୟତାକୁ ଯଦି ସୁଦୃଢ଼ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତାହା-
ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାରମ୍ପରିକ
ଭେଦଭାବ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦୂରୀଭୂତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଆମ ଦେଶ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ବିଷୟ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି, ଜୀବନଯାପନ ପଥରେ
ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ
ଉତ୍ପାଦନର ଅହରହତା । ଲୋକଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ-
ମାନର ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଫରିବର୍ତ୍ତନ ଦୃଷ୍ଟିଅଛି ।
ପୂର୍ବେ ଯେଉଁସବୁ ପଦାର୍ଥ ବିଳାସ ସାମଗ୍ରୀରୂପେ
ପରିଗଣିତ ହେଉଥିଲା ସେସବୁ କାଳକ୍ରମେ ଅତ୍ୟା-
ବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବରେ ଗୃହୀତ ହେଉଅଛି । ଜନ-
ସଂଖ୍ୟାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ କଠୋର
କରିପକାଇଛି । ଆମେ ଯଦି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ-
ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ନବଢାଉ, ତାହାହେଲେ ଆମକୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୂହ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିକରୁ
ଅଧିକତର ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବ ଏବଂ
ପରିଣାମରେ ବିଦେଶୀ ଗ୍ରହଣମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନଭଳି
ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟମୂଳକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ-
ବାଦକୁ ବିସ୍ତାର କରୁଥିବେ । ଆମ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ-ବିଜ୍ଞାନ
ମୂଳକ ପ୍ରଗତି ତ ଦୂରର କଥା, ଆମର କୃଷି ମଧ୍ୟ
ଅନୁନୁତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଅଛି । କାରଣ ଆମ ଦେଶର
କୃଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବହୁଧା ବିଭକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଜମି
ଖଣ୍ଡରେ କୌଣସି ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ

ସେମାନଙ୍କର ରକ୍ଷଣଶୀଳ ସ୍ୱଭାବ ହେତୁ କୃଷିତ
ହେଉଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତ-
ଧରଣର ଗୁଣପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରିପାରୁନାହିଁ ।
ଜମିର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବାରୁ ଏବଂ
ଭୂମିସ୍ତରକୁ ଜମି ବାଣି ବିଆସାଉଥିବାରୁ ଏହି ସମସ୍ୟା
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଆକାର ଧାରଣ କରିବାକୁ
ଯାଉଅଛି । ସାଧାରଣତଃ ଏସବୁଥି ଲାଗି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦାକ ହେଉଅଛି, ମାତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର
ପ୍ରଭାବ ଉଚ୍ଚ ଫଳ ଦେଖାଇବ ନାହିଁ । ଏହାର
ପ୍ରତିକାର ନିର୍ଭର କରେ କୋଠଗୁଣ ଉପରେ ।

ଏହି ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଲାଗି ଆମ ଦେଶ
ନିର୍ଭରକରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାଞ୍ଚ ସୁବଶିଷ୍ଟ
ଉପରେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଯେପରି ଆମ ଏଠାରେ
ସେହିଭଳି ପାରମ୍ପରିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧଗୁଡ଼ିକର ସୁନବିସ୍ତାର
ପ୍ରୟୋଗନ । ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ଆମର ସମାଜ
ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ଓ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚତମ ମୂଲ୍ୟ ଆଶ୍ରେପ
କରିଆସିଅଛି । ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକେ ଉଚ୍ଚତମ ସମ୍ମାନର
ଅଧିକାରୀ ହେଉଥିବାରୁ ସେମାନେ ଶରୀରଶ୍ରମକୁ ବାଣୀ-
ନସ୍ତରେ ଦେଖି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଶିକ୍ଷିତ
ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ପରମ୍ପରା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ସେ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ-ରତ ଜନତାଠାରୁ ନିଜକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
ରଖି ଆସିଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଭ୍ୟଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ କିନ୍ତୁ
ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧତା ଏହିପରି ନୁହେଁ ।
ଆମେ ଏହି ପାରମ୍ପରିକ ବିରୁଦ୍ଧତା ପ୍ରତି ଆମର
ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ କେବଳ
ଯେ ଆମେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଳାମିଶା
କରିବୁ, ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ ଦେବୁ
ତାହା ନୁହେଁ, ବରଂ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମର
ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଲାଗି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ
ଏକାଠି କାମ କରିବୁ । ଯଦି ଆମ ସୁବ ସମ୍ପଦାପୁର
ବିରୁଦ୍ଧତାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାପାଇଁ ଆମର

ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତିକୁ ବଦଳାଇବା ଲୋଡ଼ା ହୁଏ, ତାହା
ଏ ଧରଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।
କର୍ମରମୁଖୀ ହେବା ପ୍ରୟୋଗନ ଏବଂ ଶ୍ରମର
ଓ ସମ୍ମାନ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମ ଦେଶ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ବିଭିନ୍ନ
ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପ
“ଧର୍ମାର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷାଶାଂ ପ୍ରାଣାଃ ସଂସ୍ଥିତି ହେ
ତାନ୍ ନିଦ୍ରାତା କଂ ନିଦ୍ରାତଂ ରକ୍ଷତା କଂ ନରକ୍ଷି
ସବୁଧରଣର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ବ୍ୟବ
ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ନ ଦେବାହିଁ ବେଶି ପ୍ରୟେ
ଆଧୁନିକ ମନୁଷ୍ୟ ବହୁ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମ
ନିଜପ୍ରତି ତାହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଅଛି—
ନିକଟତମ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି, ତା ନିଜ ଅ
ସମାଜ ପ୍ରତି, ତାହାର ଦେଶ ପ୍ରତି ଏବଂ ପରିବେ
ବୃଦ୍ଧର ମାନବସମାଜ ପ୍ରତି ତାହାର
ରହିଅଛି । ଆମର ଶିକ୍ଷା ଏହିଭଳି ହେବା
ଯାହାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଆପଣାର ଉଦାର ଶ
ବଳରେ ଏହିସବୁ ଜଟିଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ
ସଂହତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିବ । କୌଣସି
ବିଗପ୍ରତି ଅପଥା ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଶ୍ରେପ କରିବ
ପଦେ ପଦେ ସଂଘର୍ଷ ଓ ଭାରସାମ୍ୟରେ
ବିଶେଷତାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି । ତୁଳାଦଣ୍ଡର ଗ୍ରହ
ଓ ଭାରବୈଷମ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ କରିବ କିଏ ? ବି
ବୁଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ପରିଗୁଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିନିଜେ ଏବଂ ମହ
ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାଟିନିୟମହିଁ ଏହି
ବିରୁଦ୍ଧକର୍ତ୍ତା । ଧର୍ମ ଯେତେବେଳେ ସୁଧି
ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ
ସୂଚକର ଉତ୍ତରରେ କହିଥିଲେ—

“ବେଦାଃ ବିଭିନ୍ନାଃ ଶୁଚୟୋଽପି ଭିନ୍ନାଃ
ନୈକୋ ମୁନିର୍ଯସ୍ୟ ମତଂ ପ୍ରମାଣମ୍ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଅପ୍ରେଲ—୧୯୬୯

ଧର୍ମସ୍ୟ ଚତୁଃ ନିହତଂ ଗୁହାସ୍ତାମ୍
ମହାନନୋ ଯେନ ଗତଃ ସ ପତ୍ନୀ ।”

ଦେହରେ ଭଲତା; ପ୍ରୀତିର ଭଲତା; ଏହିଭଳି ଜଣେ
ଦେହ ମୁନି ନାହାନ୍ତି ଯାହାଙ୍କର ମତ ସର୍ବମାନ୍ୟ ।
ଧର୍ମର ଚତୁଃ ରୂପସ୍ୟାବୁତ୍ତ । ଅତଏବ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପତ୍ନୀ
ରହିଲେ ମହାନମାନଙ୍କର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ମାର୍ଗ ।

ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ର ଭିତ୍ତି
ପଦାର ଭୂତପତଃଟ ଜଗତକ ବସ୍ତୁ ସକଳ ଦୃଷ୍ଟି ସୁମାନ ।
କୃଷ୍ଣର ନିଜସ୍ୱ ଭକ୍ତା ଯାହା ଥାଉ ପଛଟକ ଏବଂ
ଭାଗ୍ୟ ପରିପାଣ୍ଟି ଯେତେ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇଥାଉ
ପତ୍ନୀ, ମହାନମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେଉଛି ନିଜର
ବ୍ୟକ୍ତି-ସ୍ୱର୍ଥକୁ ପାରିପାଣ୍ଟିକ ସମାଜର ସ୍ୱାଧୀନ ସହିତ
ପ୍ରାଣବଦ୍ଧ ଭାବରେ ସଂଯୋଜିତ କରିବା ।

ଶିକ୍ଷିତ ସୁବଳ ସେହିମାନେ, ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେହିମାନେ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଏହିଭଳି ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବେ ଯାହା

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୂଚ ହେବ । ଶୀତାର ବାଣୀ
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ସୂଚଣୀ—

“ସଦ୍‌ସଦା ଚରତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ଚତୁଃଦେହେତରଃ ଜନାଃ”
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲୋକଙ୍କର ଆଚରଣକୁ ଅନ୍ୟମାନେ ଅନୁସରଣ
କରିଥାନ୍ତି ।

ଆମର ଆଲୋଚିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଆମ
ନିଜର ବିଦ୍ୟାପୀଠ ପ୍ରତି ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି
ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଆମର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆଜି
ବିଶେଷଭାବରେ ନିବେଦନ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ
ନିଜ ଜୀବନ ଓ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏହିଭଳି ଭାବରେ
ସଂଗଠିତ କରିନ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର
ବିଦ୍ୟାପୀଠଗୁଡ଼ିକର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ପବିତ୍ରତା କଦାପି
ନ୍ୟୁନ ବା ଦିନସ୍ତୁ ହେବନାହିଁ ।

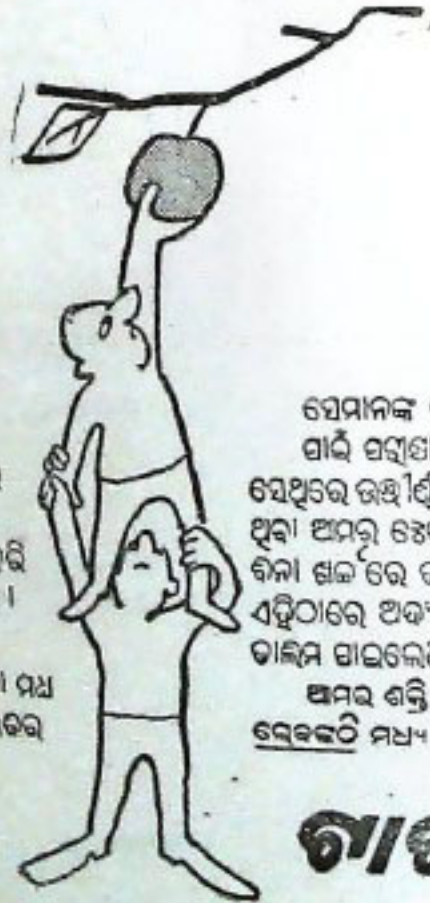
ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କର ଭାଗବତରୁ ଗୋଟିଏ ପଂକ୍ତି
ଉଦ୍ଧାର କରି ମୁଁ ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟ ଶେଷ କରୁଅଛି—
“ବୁଝି ବିଚାରି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ
ପ୍ରମାଦ ନ ପଡ଼ଇ ଭଲେ ।”

ସଞ୍ଜୟ ଗ୍ରାମ

ସୁଦର୍ଶନ ଚିନ୍ତାର ‘ଭେଦାବାସଲ୍’ ସଂପଦ ଗ୍ରାମରୂପ ସଂଗଠିତ ହୋଇ ପାରିବ । ଏହି ଗ୍ରାମର ୨୧୪ଟି
ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ୧୭୩ଟି ପରିବାର ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ବ୍ୟାଜ୍ଞ ଏକାଭିତ୍ତି ଖୋଲିଛନ୍ତି ଓ ତହିଁରେ ଟ ୨୨,୧୨୦.୩୦
ଟଙ୍କା ରମା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ନିଜ ସୋମ୍ୟତାରେ ଆମେଇ ସିବାକ ଆମ କର୍ମାମାନଙ୍କ ଆମେ ସାହାଯ୍ୟକରୁ

ଆମ ଦେଶରେ ଆମ କର୍ମୀମାନେ
ନିଜର ପୁରୋଗ-ପୁରୁଷା ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ
ଭବ୍ୟରେ ଜନନୀପନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ପ୍ରକାର
ସହାୟତା ପାଇବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ;
ତେଣୁ ସେମାନେ କର୍ମ ନିର୍ବାହ ଚିନ୍ତା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅନେକ ପ୍ରକାର ସ୍ୱାକ୍ଷରୀ ଭେଦ କରିଥାନ୍ତି ।
କେବଳ ସେତେ ନୁହଁ ।
କର୍ମୀମାନଙ୍କର ଭଲ ଭଲ ଅବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ
ଆମ ପ୍ରକାର କରିବାକୁ ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର
ପ୍ରକଳ ପୁରୋଗ ଆମେ ଯୋଗାଇପାରି ।

ସେମାନଙ୍କ ନିରାପେକ୍ଷ ପଦୋନ୍ନତି
ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଏବଂ
ସେଥିରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ତାମସେତେବେଳେ
ଥିବା ଆମର ଟେକନିକ୍ୟାଲ ଇନ୍ଫ୍ରା ଡେଭଲପ
କିମ୍ବା ଶକ୍ତିରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।
ଏହିଠାରେ ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ ୧୦,୦୦୦ କର୍ମୀ ତାଙ୍କ
ତାଙ୍କର ପାଇଲେଣି ।
ଆମର ଶକ୍ତି ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହଠି ହୁଏ,
କେବଳ ମଧ୍ୟ ।

EN 2015A

ବାବା ସ୍ଟିଲ

ଏକ ଆଦର୍ଶ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠନରେ ଯୁବସମାଜ ବୃତ୍ତିହେଉ

ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ
କାନୁନଗୋଙ୍କ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା

ଏହି ୨ ତାରିଖ ଦିନ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୪ର୍ଥ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ବାକାଳ ଗଣଣ ଦେଇ ପ୍ରଧାନ ଅତିଥି ବିହାରର ପୂର୍ବତନ ଉନ୍ୟତମ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କାନୁନଗୋ କହିଲେ ଯେ, ସାର୍ବଜନୀନ ଦୁଃଖାତି ଭଣି ସ୍ଥାନର ସମ୍ବିଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ପାଣିତ ଅବ୍ୟକ୍ତତାର ଯେତେବେଳେ ବିନା ସାଧାରଣତା ଓ ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ । ଏହି ଶୋକଗମ୍ଭୀର, ଦୁଃଖ ଯାତନାହୀନ ଏକ ଆଦର୍ଶ ଦେଶ ତଥା ବିଶ୍ୱ ଗଠନ ଦିଗରେ ଛାତ୍ରମାନେ ବୃତ୍ତା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶ୍ରୀ କାନୁନଗୋଙ୍କ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ସାଧାରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ସମ ଅଧିକାର ବିଶ୍ୱାସ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ
ଯାଏ ନାହିଁ ସେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ସେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ
ସୁଖିନ ହୋଇଥିବ ତାହା କୁହାଯାଇ ନ ପରେ ।
କାରଣ ଏହାର ଉତ୍ତରେ
କେବଳ ପ୍ରକୃତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲାଗି ପ୍ରକଳ ସଂଗ୍ରାମ
କରା ହେବ । କିନ୍ତୁ ଜନ ଆହରଣ ଲାଗି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମ
କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମନର ସଂଯମ ନ ହେଲେ
କେବଳ କଳା ବା ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରରେ ପଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ
ସେ ଏହା ଅନୁଲମ୍ବନ ନୌକା ଭଳି ଇଚ୍ଛୁକେ

ହୋଇଥାଏ । ଅନୁସଂଯମ କୁହ ବା ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ
କୁହ ତାହା କେବଳ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିତରେ
ସମ୍ଭବ ଏବଂ ସମାଜରେ କେବଳ ମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟବ
ଅବ୍ୟକ୍ତତାର ପରିହାର ମଧ୍ୟ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକ ।
କେବଳ କେବଳ ପାଟରେ ସ୍ୱାର୍ଥୀନତା, ସମାନତା,
ବନ୍ଧୁତା ଏପରିକି ସଭ୍ୟତା ନିର୍ଭରକ ।

ମଣିଷ ନର ଦେହକୁ ତଥା ସାଂସାରୀକ ଜଞ୍ଜାଳ
ଭିତରୁ ନିପରି ଉଦ୍ଧାର ପାଇବ ସେଥିଲାଗି ବ୍ୟକୃତ ।

ସେ ଯୁଦ୍ଧ ବଦଳରେ ଶାନ୍ତି ଲାଭ କରେ । ବିଶ୍ୱାସୀତାକୁ ଦୂର କରି ସବୁଦିନ ଶୁଖିଲା ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ବିଜ୍ଞାନର ଅଗ୍ରଗତି ସାଙ୍ଗକୁ ମଣିଷ ଚିତ୍ତ ଫୋଲ ପଡ଼ୁଛି । ବିଜ୍ଞାନର ଅପସ୍ମାରଣ ହେଉଛି । ପୂର୍ବତନ ଶିଳ୍ପଗତରେ ଅପସାରଣ ହେଉଛି, ତାହା ଆଜି ଫେରି ଆସିବ ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପ ପ୍ରସାର ମଧ୍ୟରୁ ନୂତନ ସଂସ୍କାର ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଉଠିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମର ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟୁଛି । ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବେଳୁବେଳେ ଛାଡ଼ି ପଡ଼ୁଛି ।

ବିଜ୍ଞାନର ବିବର୍ତ୍ତନ ଓ ସମୋନ୍ମତ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବିଜ୍ଞାନ ମଣିଷକୁ ପ୍ରଭୁତ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ କରୁଛି । ଏହି ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ମଣିଷର କେତେକ ପାପ ବ ସୁଦୃଢ଼ ଦାସଲ ହୋଇ ପାରୁଛି, ମାତ୍ର କେତେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମଣିଷ ଏହାଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ବିପନ୍ନ ହେଉଛି । ଜ୍ଞାନ ସାଙ୍ଗକୁ ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥରେ “ବିଜ୍ଞାନ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶସମୂହ ଉପରେ ଅଧିକାର କରି ବସିଛି । ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଜ୍ଞାନକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜୀବନ କରୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଏମାନେ ପ୍ରକୃତ ବିଜ୍ଞାନଠାରୁ ବହୁ ଦୂରରେ ।”

ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବୌଦ୍ଧିକ, ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିକାଶ ସଂଗଠିତ କରି ଆଏ । ବୈଦିକ ଯୁଗରୁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମଣିଷର ସାମାଜିକ ବିକାଶ ସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୋଇ ଆସିଛି । ବିଭିନ୍ନ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରୂପ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର । ସ୍ୱାମୀ ବିବେଚାନନ୍ଦ କହିଥିଲେ ଯେ, ସାମାଜିକ ହେଉ ବା ରାଜନୈତିକ ହେଉ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଭିତ୍ତି ମଣିଷର

ସଦ୍ଗୁଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଆଜି, ସରକାରୀ ରାଜନୀତି ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏହାକୁ ଚିତ୍ତାନ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହାଠାରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏପରି କି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଯେଉଁଠିକି ଅଭିମତ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥାଏ । ସିଣ୍ଡିକାଟ୍ସ ମଧ୍ୟ ଏ କଥା କହିଥିଲେ ।

ଭାରତରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଲୋକଜନମନରେ ସମସ୍ତ ଆଶାର ସମ୍ପର୍କ କରିଛି । ଆମ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଭାବରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ବିଆଯାଇଛି ଗଣ ପୃଥିବୀ ଇତିହାସରେ ଅଭୁତପୂର୍ବ, ମାତ୍ର ଏ ଉଚ୍ଚତ୍ତ୍ୱ ଲୋକେ ଯେତେକ ସଚେତ ହେବାର କଥା ତାହା ହୋଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି । ଗଣତନ୍ତ୍ର କେବଳ ରାଜନୀତି ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ନ ହେଉ ଯାବତ୍ତମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମଣିଷ ଦ୍ୱାରରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ରହିଛି ତା’ର ସଦୁପଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ବିଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ରାଜନୀତି ମଣିଷକୁ ଶାନ୍ତି କିମ୍ବା ଦୁଃଖ ଦେଇ ନ ପାରେ । ଏଥିଲଗି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ନୈତିକତା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ଦୁଃଖ ଓ ପୀଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ତାହା ଜ୍ଞାନ ପଦବାଚ୍ୟ ନୁହେଁ । ମଣିଷ କେବଳ ମଣିଷ—ସେ ଜାତିସ୍ଥାନ, ଶ୍ରେଣୀ-ସ୍ଥାନ । ଏହି ସଂହତି, ଏହି ସାବଜନାନତାକୁ ଧରି କରି ଭାରତର ମୁକ୍ତି, ରକ୍ଷିମାନେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ମହତକାଶୀ ବେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ନୈତିକ ବିକାଶପାଇଁ ପାପ ବିକାଶ ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଭାରତରେ ଏଥିରେ ଶକ୍ତିର ଅଭାବନାହିଁ । ଏକ ଶୋଷଣ, ଯାତନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶ ତଥା ବିଷ୍ଣୁ ଗଠନ ଲାଗି ବୁଝା ହେବାପାଇଁ ସୁବିଶିଷ୍ଟକୁ ଅଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଗତି ପଥେ ଯୁୟମରା

ବର୍ଷାଧର ପ୍ରଧାନ

ସମ୍ବଲପୁର ସହରଠାରୁ କେଶି କଲେମିଟର
 ସମ୍ବଲପୁର-କଟକ ରାସ୍ତାରେ ଗଲେ ଯୁୟମରା କୁ ଆମ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆସି ଅଗରେ ପଡ଼ିବ । ବାରଗୋଟି
 ପ୍ରସ୍ତୁତର ୧୨୦ ଟି ଗ୍ରେଟ ବଡ଼ ଗାଁକୁ ନେଇ ଏକ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମିତି ଗଠିତ । ଏହାର ଅଧିକାରୀ ୨୫୫
 ବର୍ଷମାନଙ୍କ । ୧୯୭୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି
 ସମିତିରେ ୪୧,୨୫୭ ଲୋକ ବସବାସ କରନ୍ତି ।
 ଏହାର ୧୮,୫୭୧ ଆହବାସୀ ଓ ୭,୦୮୮ ଲୋକ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । ଏହି
 ସମିତିରେ ୩୮,୨୧୯.୩୭ ଏକର ଜମି ବୃକ୍ଷୋପଯୋଗୀ
 ପ୍ରକଳ୍ପେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ବରଷ କେନାଲ ଓ ଷ୍ଟ୍ରୁ
 କଳସେନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୯,୦୯୪
 ଏକର ଜମିରେ ବୃକ୍ଷପାଇଁ ଜଳର ସୁବିଧା ରହିଛି ।
 ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜମି ବର୍ଷାପାଣି ଜମାରେ ନିର୍ଭର କରି
 ବୃକ୍ଷ ବସାଏ ।

ଅଧିକାରୀ ଓ ପାଠାପଠାଏ ଏହି ସମିତିର ଅଧିକାରୀ
 ବର୍ଷା ଲୋକ ଆହବାସୀ ଓ ଦୁରିଜନ ପାଠାକର
 ଲୋକା ଦେଇ ବସନ୍ତ କାଠ କାଟିବା, ମହଲ ସଂଗ୍ରହ
 କରି ପେଟ ପୋଷିବା । ପୂର୍ବେ ଏମାନେ ବୃକ୍ଷବାସ
 କରୁ ନଥିଲେ । ଗତ ଦଶବର୍ଷ ହେଲେ ବୃକ୍ଷରେ
 ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ।

୧୯୭୦-୭୧ ମସିହାରେ ଏହି ସମିତି ମାଧ୍ୟମରେ
 ୧,୫୭୯.୩୦ ଏକର ଜମିରେ ଖରାପ ଓ
 ୩,୨୪୭.୮୫ ଏକର ଜମିରେ ରବ ବୃକ୍ଷ
 କରାଯାଇଥିଲା । ସମିତିର ଚେୟାରମେନ
 ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଶାଳୀରେ ବୃକ୍ଷ
 ସାଜକୁ ବିଭିନ୍ନ ପନିପରିବା ବୃକ୍ଷ କରି ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ
 ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ ବୃକ୍ଷୀ ଭାବରେ ବିଶେଷ ପରିଚିତ ।

ଏହି ଯୁୟମରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମିତି ମଧ୍ୟରେ ୪୨ ଟି
 ପରିବାରକୁ ନେଇ ୯୦୦ ଲୋକ ବାସକରୁଥିବା
 ଯୁୟମରା ଗ୍ରାମଟି । ଗ୍ରାମଟିକୁ ଦେଖିଲେ ମନେହୁଏ
 ସମସ୍ତେ ଅଭାବ ଅନାଟନ ଦେଇ ଗଢ଼ିକରୁଛନ୍ତି ।
 ଅଭାବର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲାଗି ରହିଛି । ମାତ୍ର ଅଭାବକୁ
 ଏ ଗାଁର ଲୋକେ ଅତି ଖାତର କରୁନାହାନ୍ତି । ତାର
 କାରଣ ଗାଁର ଏକତା, ସଭାକର ଏକ ମନ, ସମସ୍ତେ
 ଭଲ ଭଲ ପରି କାମକୁ କାର ମିଶାଇ ଗାଁରେ ଚଳିବେ
 ଦୋଳି ବଢ଼ିପରିକର । ଏଇ ୯୦୦ ଲୋକଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ୨୮୯ ଆହବାସୀ ଓ ୧୩୯ ଦୁରିଜନ ।
 ଏଠି ନାହିଁ ଭେଦାଭେଦ, ନାହିଁ ଜାତିଆଣ ଭାବ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକ କଥା, ଗାଁ ଦୁସିଦ, ବାହାରୁ ଲୋକ-
 ଆସି ଆମକୁ ତାର୍ତ୍ତ କରବେ, ଗାଁର ଏକତା ଆମେ
 ରଖିଛୁ ବୋଲି । ଗ୍ରାମର ୧,୦୩୫ ଏକର ଆବାସ

ବୁଦ୍ଧମାନ । ନମି ତେତେ ଉଦ୍ଧର ନୁହେଁ । ପାଦ୍ମପତ୍ର
ଟାକର, ଜଳସେଚନର ସୁଧା ନାହିଁ । ତଥାପି
ଗ୍ରାମର ଆଗୁଆ ବୃକ୍ଷୀ ଶ୍ରୀ ବିସଦେନ୍ ସିଂହ, ଗୌରୀ
ଜଳର ସିଂହ, ପରଦେଶୀ ପ୍ରଧାନ, ପଞ୍ଚାନନ ପତ୍ରୀ
ପ୍ରଭୃତ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଧନ ବୃଷକର ଖଟ ସାର
ଦେଇ ଏ ଟାକର ଜମିରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୭୫ ମହଣ
ଧାନ ପଳାଇ ପାରିଛନ୍ତି । ପୁରୁଷ ଏ ଗାଁର ବୃକ୍ଷୀ
ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ ରୁ ୨୦ ମହଣ ଧାନ ପଳାଇ
ପାରୁଥିଲେ । ଧନ ଛଡ଼ା ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତେ ପତ୍ନୀ-
ପତ୍ନୀ, ମୁତ, ବନ୍ଧ, କୋଳଥ, ମକା ବୃଷକର ନିଜ
ପରିବାରର ଖର୍ଚ୍ଚ ଭୁଲିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଜାକୁ
ପଠାଇ ଦି ପଇସା ବେଶ୍ ରୋଜଗାର କରି
ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଗାଁର ସୁବଳ ସଂଘ ଏକ ଟାଣୁଆ ସଂଘ ।
ଏମାନଙ୍କର ଶ୍ରମ ଦାନରେ ଗାଁର ଗୃହ, ଗାଁର ପାଣି-
ନାଳ, ସ୍କୁଲଘରେ ନିର୍ମାଣ ଓ ମରମତି, “ଉତ୍କଳ”
କୁବର ସଦ୍‌କାମ ଉନ୍ନତି, ନାଟ୍ୟ ସଂଘର ବୈଦ୍ୟ
ମନୋରଞ୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସମାପ୍ତ କରିପାରିଲେ ।
ଏମାନଙ୍କ ପଛକୁ ଗାଁର ଝିଅ ବୋହୂଏ ଆଉ ପଛରେ
ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମିଳିତ ଚେଷ୍ଟାରେ ମହୁଳା
ସମିତିଟିଏ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି ନୂଆକରି । ଗାଁର ଯାନଯାତା
ପୁନେଇ ପଥରେ ସୁବଳସଂଘର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ଅଗେଇ
ଆସନ୍ତି । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସର ରାହାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଗାଁର
ବଡ଼ ଯାତା । ଗ୍ରାମର ନାଟ୍ୟସଭା ଏଇ ପୁନେଇ ପର୍ବ
ମାନଙ୍କରେ ନାଟ, ଏକାକିକା କରି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ
ଅନନ୍ଦ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀ ଗାଁ

ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଭରି ଦିଅନ୍ତି ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶି ।
ସଞ୍ଜ ସୌଜନକୁ ଅଗେଇ ନେତକୁ ସମସ୍ତେ
ପଠକର । ସମସ୍ତେ କିଛି ନା କିଛି ସଞ୍ଜ ସେ
ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କଥା ଆଉ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ
ବାକୁ ଯତ୍ନ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଜାଣିଲେଣି
ପଠକର ସୁଖୀ ପରିବାର । ଅସ୍ତାପରୁ,
ନିଗ୍ରହ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାରକୁ ଆଉ ଗାଁର
ସୁବିଧା ଉନ୍ନତାହାନ୍ତି ।

ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଅଗ୍ରଧ ଜାଣି ଲୋକସଂଘର୍ଷ
ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଏକ ଟ୍ରାଜିଷ୍ଟର ଗେଡ଼ିଓ
ସଞ୍ଜ ସକାଳେ ଗେଡ଼ିଓ ଗାଁ ମଝି ଦାଣ୍ଡ ଗୁରୁ
ବାଜିଉଠେ । ଦେରେ ସବୁ ଖର ଅନ୍ତର
ଘର ପିଣ୍ଡା ଉପରେ ବସି ଶୁଣନ୍ତି । ଗେଡ଼ିଓ
ରୁଷବାସ ଖବର ଅଧିକ ଜାଣିବାପାଇଁ ଗାଁ
୧୯୭୭ ମସିହାରୁ ଚାଲି ଛାଡ଼ି ଏକ ପଲିଗ୍ରେଡ଼ା ମ
ପ୍ରତି ଶୁଷକାର ଓ ମଙ୍ଗଳକାର ସଂଧ୍ୟାରେ ସମସ୍ତ
ଏକଜୁଟ ହୁଅନ୍ତି ଗେଡ଼ିଓ ପାଖରେ । ଗେଡ଼ିଓ
ସେମାନଙ୍କର ପଠାଇଥିବା ପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଶୁଣି
ସେଇ ଦିନର ବୁଝାସାର ଅଲୋଚନା ମନରେ
ପୁଣି ଅଧିକ ଜାଣିବାପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ପଲିଗ୍ରେ
ମଣ୍ଡଳୀର ଅଧିକାର ସଂଗଠକ ସମ୍ବଲପୁରର ନି
ପଲିଗ୍ରେଡ଼ା ମଣ୍ଡଳୀର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶୁଣି ଗାଁ
ରୁପ୍‌ହୋଇ ବସି ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ଶୁଣୁଥିବା
ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ର ବାଡ଼ରେ ବାସ୍ତବ ରୂପରେ
ଗାଁ ଗୁଣୀଏ ଅତି ଚେଷ୍ଟା ଲାଭ ନ ହୋଇ ପା
ସବୁରି ମୂଳରେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଅଗ୍ରଧ ଓ ଏକ
ସୁସୁନ୍ଦର ଗ୍ରାମବାସୀକୁ ଅଗେଇ ନେଇ ଯାଇ

ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟରେ ନୂତନ ପରିକଳ୍ପନା

ଚଳତ ଅର୍ଥକ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟତଃ ଭାରତ ସରକାର ଅଧିକ ଦ୍ୱାରରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟକା କେ-ଚଳ ନୂଆ ଫୁଲ୍ ସଂଚୟ ଶିଳ୍ପ-କଠି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରି କେତେକ ପରିକଳ୍ପନାର ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ ।

ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଥିବା ୧୨-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ଇଂଲିଶ ସାଫ୍ଟବ୍ୟାଙ୍କ, ୧୦-ବର୍ଷିଆ ଇଂଲିଶ

ଡିପୋଜିଟ୍ ସାଫ୍ଟବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ୧୦-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂ ସାଫ୍ଟବ୍ୟାଙ୍କ (ଫାଷ୍ଟ ଇଡ୍) ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ କରାଯାଇ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଇଂଲିଶ ନ୍ୟୁ ସଞ୍ଚୟ ସାଫ୍ଟବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପ କରାଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି—

- (୧) ୭-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂ ସାଫ୍ଟବ୍ୟାଙ୍କ (୧୧୯୯୭ ଇଡ୍) ।

୧୯୬୩-୬୪ରେ ଡିଫିଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଇ-ରାଜା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅପେକ୍ଷା ମୁଗୁରୁରୁ ଡିପ୍ଲୋମା ଉପରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ୱଳ୍ପସଞ୍ଚୟରେ ଅଧିକ ଚଳା ବିନିଯୋଗ କରି ରାଜ୍ୟସରକାର ଉନ୍ନି-ସଞ୍ଚୟ କରୁ କରିଥିଲେ ।

ସତ ତା ୨୭-୩-୧୯୭୦ ରେ ରାଜ୍ୟସରକାରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ସଚ୍ଚର ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ତତ୍କାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ସଞ୍ଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

(୨) ୭-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ (ଆର୍ଡ଼ ଇସୁ) ।

(୩) ୭-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ (ପୋର୍ଥ ଇସୁ) ।

ଏହି ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଦିଆଗଲା—

୭-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ (ସେକେଣ୍ଡ ଇସୁ) ।

ଏହି ସାଟିଫିକେଟଗୁଡ଼ିକ ଟ ୧୦, ଟ ୧୦୦, ଟ ୧,୦୦୦ ଓ ଟ ୫,୦୦୦ ମୂଲ୍ୟର ମିଳେ । ବାର୍ଷିକ ଶରକଡ଼ା * ଭାଗ ଭାଗରେ ଦ୍ୱାରରେ ସୁଧ ଓ ମୂଳ ୭ ବର୍ଷ ପରେ ପରିଶୋଧ କରାଯିବ । ଅର୍ଥର ମିଆଦ ପୂରିଗଲେ ପ୍ରତି ୧୦୦ ଟଙ୍କା, ୧୪୧ ଟଙ୍କା ହୁଏ ।

ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଏହି ସାଟିଫିକେଟକୁ ୨ ବର୍ଷ ବା ୩ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଧାର ହେବ । ସେପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଟ ୧୧୪ ଓ ଟ ୧୨୭ ମିଳେ ।

ସାଟିଫିକେଟରୁ ମିଳୁଥିବା ସୁଧ ଉପରେ ଅସୁର ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

୭-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ (ଆର୍ଡ଼ ଇସୁ) ।

ଏହି ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ଟ ୧୦୦, ଟ ୧,୦୦୦ ଟ ୫,୦୦୦ ମୂଲ୍ୟର ମିଳେ । ଏହା ଉପରେ ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶରକଡ଼ା ଟ ୫ ଦ୍ୱାରରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ସୁଧ ହୋଇଯିବ । ମୂଳଧନ ୭ ବର୍ଷପରେ ଫେରସ୍ତ ମିଳେ । ମିଆଦ ପୂରିବା ନ ହେଉଥିବା ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ୩ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ୫ ବର୍ଷ ପରେ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇପାରେ । ଟ ୧୦୦ କିମ୍ବା ସାଟିଫିକେଟକୁ ୩ ବର୍ଷପରେ ଉଦ୍ଧାରଲେ ଟ ୧୮୫ ଏବଂ

* ବର୍ଷପରେ ଟ ୧୮.୭୫ ମିଳେ । ଉପରେ ଆସୁକର ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ସେକେଣ୍ଡ ଓ ଆର୍ଡ଼ ଇସୁ ସାଟିଫିକେଟ ଉପରେ ମାନେ ଶରକ କରା ପାରିବେ ଓ ସୀମା—

(୧) ଜଣେ ବୟସ୍କ କିମ୍ବା ଜଣେ ନାବାଳକ । ଟ ୨୫,୦୦୦

(୨) ଦୁଇଜଣ ବୟସ୍କ ମିଳିତ ଭାବେ । ଟ ୫୦,୦୦୦

(୩) ଧାରା (ଅର୍ଥ)ରେ ସୁରତ ଯେ କୌଣସି ସଂଘ, ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ସମିତି ଭାବେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ସଂଘ, ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ସଂସ୍ଥା । ଟ ୫୦,୦୦୦

(୪) ସମିତି ଭାବେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଗୋଟିଏ ସମବାୟ ଭୁ-ବରକ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଗୋଟିଏ ସଂଘ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ବା ସଂସ୍ଥା ସମେତ ଗୋଟିଏ ସମିତି, ଯେଉଁ ସଂଘ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ରୁଦ୍ଧା ଉପରେ ଆସୁକର ପଡ଼େ ନାହିଁ, ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ— ଟ ୧,୦୦,୦୦୦

(୫) ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ ଫଣ୍ଡ୍ କୌଣସି ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କଟକଣାଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାସନାଲ ସେଭିଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟର ସେକେଣ୍ଡ ଇସୁ ଓ ଆର୍ଡ଼ ଇସୁରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଉପରେ

ପ୍ରଥମ ଦେବ ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯଦି କୌଣସି
ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ସେଇଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ ଯଥା
ନ୍ୟାୟନାଲ ସେଇଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ, ୧୨-ବର୍ଷିଆ
ନ୍ୟାୟନାଲ ଉପେକ୍ଷା ସାଟିଫିକେଟ, ଟ୍ରେନେସ
ସେଇଂସ୍ ଡିପୋଜିଟ ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଥମ ଦେବ ।

୨-ବର୍ଷିଆ ନ୍ୟାୟନାଲ୍ ସେଇଂସ୍ ସାଟିଫିକେଟ
(ପୋର୍ଥ ଇସ୍) ।

ଏହି ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ଟ ୧୦୦, ଟ ୧,୦୦୦
ଓ ଟ ୫,୦୦୦ ମୂଲ୍ୟ ମିଳେ । ଏହା ଉପରେ
ବାର୍ଷିକ ଶତକଡ଼ା ୬% ହାରରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ସୁଧ
ଫିକ୍ସିବ ; କିନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟନ ସାତବର୍ଷ ପରେ ଫେରସ୍ତ
ମିଳେ । ଏହି ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକର ମିଥାଦ ଶେଷ
ନ ଦେଉଣୁ ୩ ବର୍ଷ ବା ୫ ବର୍ଷପରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ଦେବାପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଟ ୧୦୦ ମୂଲ୍ୟର
ସାଟିଫିକେଟ ଚଳବର୍ଷ ପରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଲେ ଟ ୯୭
ଓ ୫ ବର୍ଷପରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଲେ ଟ ୯୭ ମିଳିବ ।
ଯଦି ସାଟିଫିକେଟ ଖରଦ୍ଦାରକ ମୃତ୍ୟୁ ହେତେ,
ଗାହାଦେଲେ ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକର ମିଥାଦ ଶେଷ
ନ ଦେଉଣୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।
ସାଟିଫିକେଟ ଶେଦ କରାଯାଇ ବର୍ଷକ ପରେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଲେ ବଟି ଟ ୧୭୫ ହୁଏତରେ ଏବଂ
ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଲେ ବଟି ଟ ୩୮ ଲେଖାଏଁ
କଟାଯିବ ।

ଏହାର ସୁଧ ଉପରେ ଆୟକର ପଡ଼ିବ; କିନ୍ତୁ
ମୂଲ୍ୟନ ଉପରେ କୌଣସି ଟିକସ କଟାଯିବ
ନାହିଁ ।

କେଉଁମାନେ ଖରଦ୍ଦ କରିପାରିବେ ଓ ସୀମା—
ଏହି ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ
ଦେବାପାଇଁ କୌଣସି ସୀମା ନାହିଁ । କେବଳ

ଉଚ୍ଚଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଅପ୍ରେଲ—୧୯୭୧

ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷ ଏହି ସାଟିଫିକେଟରେ ଅର୍ଥ
ବିନିଯୋଗ କରି ପାରିବେ ।

ଏହି ଡିନିଗୋଟି ସାଟିଫିକେଟପାଇଁ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା

(୧) ଏହି ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକର ୩ ବର୍ଷପାଇଁ
ବନ୍ଦ (ଲକ୍ଷ୍ମ) ସମୟ ଅଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ବଟି
ଦେଇ ମିଥାଦ ପୂରଣ ପୂର୍ବରୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ
ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପାରିବ ।

(୨) ସେଇଂସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା
ଭାବେ ଯେ କୌଣସି ପୋଷ୍ଟାଫିସରେ ଏହି
ସାଟିଫିକେଟ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପାରିବ । ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ
ସମୟରେ ଚିତ୍ତ ଯତ୍ନ ଦେବାପାଇଁ ଅପଣ କହୁ
ପାରିବୁ, ଯେଉଁଥିରେ କି ଆପଣଙ୍କର ନମୁନା
ଦସ୍ତଖତ ରହିଥିବ । ଏହି ଚିତ୍ତ ଯତ୍ନ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣରେ
ଯେ କୌଣସି ପୋଷ୍ଟାଫିସରେ ସାଟିଫିକେଟ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପାରିବ ।

(୩) ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟା-
ଫିସରୁ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟାଫିସକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ
କରାଯାଇ ପାରିବ ।

(୪) ସାଟିଫିକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ଡିକ୍ୟୁରେଟି ରୂପେ
ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ରାଜ୍ୟପାଳ, ସମବାୟବ୍ୟାଙ୍କ
ସମେତ କୌଣସି ବ୍ୟାଙ୍କ, ସମବାୟ ସମିତି, ସ୍ୱାୟତ୍ତ
ସଂସ୍ଥା, କରପୋରେସନ କମ୍ପା ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀକୁ
ବନ୍ଧକ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

- ମନୋନୟନ

କୌଣସି ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷ ଯଦି
ସାଟିଫିକେଟ କଣିଆନ୍ତୁ ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ

ବେଳେ ଟଙ୍କା ପାକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବା ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ମନୋନୟନ ପ୍ରମାଣ
 ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମନୋନୟନ କରାଯାଏ । ଯୋଗୁ ଅପ୍ରତିପାଦ୍ୟ ଲିଳା ପାକେ । ପ୍ରଥମ ମନୋନୟନ
 ମନୋନୟନ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଅନେକମତ ପଦ୍ୟା ଚେତେଷ୍ଟୁକରଣ ସକାଶେ କୌଣସି ଭେଦ
 କମ୍ପା ଲଗାଏ ବା ଅଭିଳାଷ ପ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ନାହିଁ ।

୧୯୭୧ ଜନଗଣନା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ସମୀକ୍ଷା

ବିଭୂତ ଭୂଷଣ ତ୍ରିପାଠୀ

୧୯୭୧ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧୦ ତାରିଖରୁ ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୩ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନଗଣନା ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ମନୁମାରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୩୧ ତାରିଖ ତଳେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୧ ତାରିଖରୁ ୩ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷାଂଶମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵଭରଣକୁ ବୁକ୍-ଗୁଡ଼ିକ ପରିଦର୍ଶନ କରି ପୁଣି ଥରେ ଏପ୍ରିଲ ପଞ୍ଚମ ପୂର୍ବା ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁର ହିସାବ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ତତଃ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଓଡ଼ିଶା-ଭିତ୍ତିତ ନ ହୋଇ ଯେଉଁମାନେ ହିନ୍ଦି ବୁକ୍-ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସେମାନଙ୍କ ହିସାବ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ମୋଟ ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା କେଉଁ ଅନୁପାତରେ ରହିଛି ଓ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ତାନ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ରହିଛି ସେ ବିଷୟରେ ଶେଷାଂଶମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରଥମେ ସ୍ଥାନୀୟ ପତ୍ରିକାରେ ପଠାଯାଇଥିଲା । ସେଥିକୁ ପ୍ରାୟତଃ ପରେ ଯାହା କରାଯାଇ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଜନଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା

ଜନଗଣନା ଅଧିକାରୀ ଟେକଗ୍ରାମ ଜଗତରେ ଏହାର ତଥ୍ୟ ଜନଗଣନା ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ସଚିବର ଚେକିଷ୍ଟାର ନେତୃତ୍ଵରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପ୍ରିଲ ୭ ତାରିଖ ପୂର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏପ୍ରିଲ ୭ ତାରିଖରେ ଜନଗଣନା ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିଭାଗର ଚେକିଷ୍ଟାର ନେତୃତ୍ଵରେ ଟେକଗ୍ରାମ ଜଗତରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟତଃ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ହିସାବ ଜଣାଇଲେ । ତାହାରେ ଚେକିଷ୍ଟାର ନେତୃତ୍ଵରେ ଲୋକ ସମୂହରେ ଏପ୍ରିଲ ୧୨ ତାରିଖର ପରେ ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜ୍ୟେର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାର ହିସାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ୧୯୭୧ ଏପ୍ରିଲ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା କେତେଥିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା କେତେଥିଲା ତାହା ଏକ ହିସାବ ଏଥି ସହ ପ୍ରକାଶ ହେଲା । ଜନଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମ୍ନ ଶେଷାଂଶମାନେ ଯେଉଁ ଟେପଟି ୧୦ ରୁ ଥିଲେ ତାହାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଏହି ମୋଟ ମୋଟ ହିସାବ ବାହାର କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବା ସ୍ଵୀକୃତ । ଜ୍ୟେର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଅଧିକ

ଟାକୁଲେସନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନଙ୍କରେ ଜନଗଣନା
ତାଲିକାଗୁଡ଼ିକ ପୁରସ୍କୃତକ୍ରମେ ପଞ୍ଚମ ଓ ଯାଞ୍ଚ
କରାଯିବା ପରେ ଉପସ୍ଥଳୀ ହସ୍ତାକ୍ରମ ରୁଡ଼ାନ୍ତ
ବେଳି ଧରାଯିବ । ରୁଡ଼ାନ୍ତ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା
ପରେ ଜନଗଣନା ହସ୍ତାକ୍ରମ କ୍ରମ ଟାକୁଲେସନ
(ପ୍ରତିପଞ୍ଚମ) କରାଯିବ । ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର
ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ଏବଂ ଲୋକଙ୍କର
ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଂପର୍କରେ
ଏକ ନିକଟତର ଅବଧାରଣା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
କ୍ରମ ଟାକୁଲେସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇଛି । ୧୯୭୧
ମସିହା ଜନଗଣନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପଳାପଳର ରିପୋର୍ଟ
ସରକାର ତଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଯଥାଶୀଘ୍ର
ଉପସ୍ଥାପିତ ନିମନ୍ତେ ସବୁମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି ।

ଜନଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଭେଦ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ
ପୁରସ୍କୃତ ଯୋଜନା ଓ ଧାରାବାହିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏକାନ୍ତ
ଆବଶ୍ୟକ । ଶେନକାଶମାନେ ଯେପରି ସଙ୍ଗର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହ ଓ ପରିକାରର ଲୋକଙ୍କର ହସ୍ତାକ୍ରମ
ଜନଗଣନା ହସ୍ତାକ୍ରମେ ଉପସ୍ଥଳୀ କ୍ରମେ ଅନୁକ୍ରମିତ
କରାଯିବ ସେହିନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସର୍ବାଙ୍ଗେ
କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରଥମେ ଭେଦ୍ନ ଜଳ
ଗୁଡ଼ିକରେଥିବା ଗ୍ରାମର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତାକ୍ରମ ନିଆଯାଇଥିଲା ।
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାନା ଅଞ୍ଚଳର ମାନଚିତ୍ର ତିଆରି କରି ବିକସ୍ତ
କ୍ରମର କର୍ମରୂପମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଏକ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ମାନଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶା-
ଯାଇଥିଲା । ସତ୍ତ୍ୱେ ହୋଇ ନ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ
ସତ୍ତ୍ୱେ କରାଯାଇ ମାନଚିତ୍ରରେ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶା-
ଗଲା, ସହରାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ମାନଚିତ୍ରରେ ସ୍ୱରୂପ
ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ମୁନିସିପାଲିଟି ଓ ଏନ୍-
ଏସ୍. ସି. ବ୍ୟତୀତ ୧୭ଟି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଜନ-
ଗଣନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସହରାଞ୍ଚଳ ବୋଲି ପରିଗଣିତ
୨୮

କରାଗଲା । ୧୯୭୧ ଜନଗଣନାପାଇଁ ୫୧,୪୧୭ଟି ଗ୍ରାମ
ଓ ୮୧ଟି ସହରକୁ ହସ୍ତାକ୍ରମ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରାୟ ଚାରିବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଜନଗଣନାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ
ଜନଗଣନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ଘରଗୁଡ଼ିକରେ
ନମ୍ବର ଦେବା ଓ ଘରଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କରା-
ଯାଏଁ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥି ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଶେନ-
କାଶମାନେ ପ୍ରତି ଘର ବିଷୟରେ କେତେଗୁଡ଼ିକ
ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି
ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଘରଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ଘରଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଘର ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଜମିର ପୃଷ୍ଠ
କେତେକଣ ଲୋକ ଘରଗୁଡ଼ିକରେ ରହନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ।
ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକ୍ରମେ ତାଲିକା-
ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବିଷୟରେ
କେତେକ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।
ଏହିସବୁ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତମର ଅଣସଂଗଠିତ
ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ସଂପର୍କରେ କେତେକ ଉପାଦେୟ
ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନଗଣନା
ସଂପର୍କୀୟ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକରେ ଏସବୁ ବିଷୟ
ସ୍ଥାନ ପାଇବ ।

ସରକାରୀ ମାନଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଜନଗଣନା-
କାଶମାନେ ପ୍ରତି ବ୍ଲକର ନକସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।
ଏଥିରେ ପ୍ରତି ଘରର ନମ୍ବର ଓ ଅବସ୍ଥିତି ଦର୍ଶା-
ଯାଇଛି । ଏହିଭଳି ବ୍ଲକଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ
୫୭,୯୫୯ ହେବ । ପ୍ରକୃତ ଜନଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ନିୟୁକ୍ତ ଶେନକାଶ ଓ ସୁପରଗ୍ରାଉଜରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ସାକ୍ରମେ ହେଉଛି ୩୩,୯୩୪ ଓ ୭୮୨୦ । ମୁଖ୍ୟତଃ
ଏମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ । ୧୯୭୦
ନଭେମ୍ବର ମାସଠାରୁ ୧୯୭୧ ଫେବୃଆରୀ ମାସ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନଙ୍କୁ ଭେଦ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତାଲିକା

ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ୧୯୫୨ ଜଣ
ପଞ୍ଚମ ୧୯୫୪ କେନ୍ଦ୍ରରେ ତାଲମ ପରିଚାଳନା
କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଣନାକାରୀ ଓ ପୁସ୍ତକ-
କଲମର ୬ ରୁ ୮ ଥର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର-
ଗୁଡ଼ିକରେ ତାଲମ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଜନଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଗଞ୍ଜାମ, କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର
କିଛି ଜଙ୍ଗଲପୂର୍ଣ୍ଣ କେତେକ ମାଲ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ମୟୂର-
ଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ସିମିଳିପାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆବେଦନ
କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।
ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଭାରତର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଜେନେରାଲଙ୍କ
ଅନୁମୋଦନ ମିଳିଥିଲା ।

ଦୁଆର ଦୁଆର ବୁଲି ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ
ନିମ୍ନମାନକର କରବା ଏକ ବିରାଟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଜନଗଣନା
ଅଧିକାରମାନଙ୍କର ଅଦମ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଓ ଅକ୍ଳାନ୍ତ
ଉତ୍ସାହ ତଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ସହଯୋଗ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଏଭଳି ଏକ ବିରାଟ ଦାୟିତ୍ଵ ତୁଲାଇବା
ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ରାଜ୍ୟ ଓ ଜିଲ୍ଲାର ଜନସଂଖ୍ୟା

୧୯୭୧ ମସିହା ଜନଗଣନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ହିସାବ
ଅନୁଯାୟୀ ଗା ୧-୪-୭୧ ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ
ଜନସଂଖ୍ୟା ୨୧,୯୩୪,୮୨୭ ଅଟେ । ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଷଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୧,୦୨୮,୦୩୭ ଓ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ୧୦,୯୦୬,୭୯୦ । ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ହିସାବ
କରାଯାଇଥିବା ଭାରତର ସମୁଦାୟ ୫୪୭ ନିୟୁତ
ଜନସଂଖ୍ୟାର ଏହା ହେଉଛି ଶତକଡ଼ା ୪.୦୧ ଭାଗ ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ
ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନ ଏକାଦଶରେ ରହିଅଛି । ୧୯୫୧ ଠାରୁ
୧୯୭୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଲୋକସଂଖ୍ୟାରେ
ବୃଦ୍ଧି ହାର ଶତକଡ଼ା ୧୯.୮୨ ଭାଗ ରହିଥିବା

ସମ୍ଭବ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଅପ୍ରେଲ-୧୯୭୧

କେଲେ ୧୯୭୧ ମସିହା ଠାରୁ ୧୯୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ
ଏହି ହାର ଶତକଡ଼ା ୨୪.୯୯ ଭାଗ ହୋଇଛି
୧୯୫୧-୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ
ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ହାର ୨୧.୭୪ ଭାଗ ଥିବାବେଳେ
ବିଗତ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଶତକଡ଼ା ୨୪.୫୭
ଭାଗକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଜନବହୁଳ ଜିଲ୍ଲା-କଟକ

ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶାର
ସବୁଠାରୁ ଜନବହୁଳ ଜିଲ୍ଲା । ଏହାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା
୩୮୩ ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର
ଶତକଡ଼ା ୧୭.୪୫ ଭାଗ । ଦୌଡ଼ କଲମାଳର
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ । ଏହାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା
୭.୨ ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର
ଶତକଡ଼ା ୨.୮୩ ଭାଗ । କଟକ ପରେ ପୁଣି ଜିଲ୍ଲାର
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨୩.୪ ଲକ୍ଷ, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨୨.୯ ଲକ୍ଷ ଓ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨୦.୪ ଲକ୍ଷ ବୋଲି ହିସାବରୁ
ଜଣାଯାଇଛି ।

ନଗରସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି

୧୯୭୧ ମସିହା ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଏକ ମାତ୍ର ନଗର ଥିଲା କଟକ । ଏହାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା
ଥିଲା ୧୪୭,୩୦୮ । ଅନ୍ୟ ଜନଗଣନା ସହର ଅର୍ଥାତ୍
ସ୍ଵାଭିଭାବେ, ଭୁବନେଶ୍ଵର ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବର୍ତ୍ତମାନ
ନଗରରୂପେ ପରିଗଣିତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।
କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ଵର, ସଉରଭେଲ ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁର
ନଗରଗୁଡ଼ିକର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୧ ମସିହା
ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୯୪,୦୩୭,
୧୦୫,୫୧୪, ୧୨୨,୫୩୭ ଓ ୧୧୭,୫୩୫ ହେଇଛି ।
କେବଳ ସଉରଭେଲ ଇସ୍ପାତ ନଗରର ଲୋକସଂଖ୍ୟା
୧ ଲକ୍ଷକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ୧୨୫,୪୨୭ ହୋଇଛି ।

ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନୁପାତ

୧୯୨୧ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତର ଅନ୍ୟ କେତେକ ସମ୍ପର୍କ ଭଳି ଖେଳାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅନୁପାତ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ହାର ୧୯୨୧ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଳିତ ଭାବରେ ଲାଗିଛି । ୧୯୨୧ ମସିହାରେ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷ ପିଛା ୧,୮୭୭ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ରହିଥିଲେ । ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷ ପାଇଁ କେବଳ ୮୭୭ ଜଣ ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା ୧୯୩୧ ବେଳକୁ ୭୨୭ କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଲା । ସମସ୍ତ ୧୯୩୧ ମସିହା ବେଳକୁ ତାହା ୫୩୩, ୧୯୫୧ ମସିହା ବେଳକୁ ୨୨୭ କୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ୧୯୭୧ ମସିହା ବେଳକୁ ୧୧୧୧ ହେଉଥିଲା । ସର୍ବତ୍ର ଜନଶେକ୍ଷଣରେ ତାହା ସୁଖି ହ୍ରାସ ପାଇ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ପୁରୁଷରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହୋଇଛି ୯୯୯ ଜଣ । ସର୍ବଜଣେୟ ପ୍ରଦେଶ ୧୯୨୧ ମସିହା ଜନଶେକ୍ଷଣ ଅନୁପାତୀ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ମହିଳାଙ୍କ ହାର ୯୯୯ ରହିଛି ।

ଜନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଅନୁପାତ ଅନୁପାତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ଗଂଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ଗୋବିନ୍ଦପୁର ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ । କିନ୍ତୁ ଜନମାନଙ୍କର ପୁରୁଷ-ମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ୪୩, ୧୧ ଓ ୫୫ ଜଣ । ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୦ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ମହିଳା ଅନୁପାତ ସମାନଭାବେ ହ୍ରାସ ହୋଇଛି । ସମସ୍ତର ଅନୁପାତ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ୯୮୯ ଜଣ ମହିଳା ରହିଥିବା ବେଳେ କଟକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ କିଛି ବ୍ୟତୀ ଅନୁପାତ ରକ୍ଷା କରି ମାରିଛନ୍ତି । ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚତମ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୧୯୨୧ ମସିହା ଜନଶେକ୍ଷଣ ଅନୁପାତୀ ପ୍ରଦେଶର ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ୯୧୫ ଜଣ ମହିଳା ରହିଥିବା ବେଳେ ୧୯୨୧ ମସିହା ଜନଶେକ୍ଷଣରେ ଏହା ୯୪୦ କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର

ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା ଅନୁପାତ ବରଷ ଜନଶେକ୍ଷଣ ଭୂମିରେ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ୯୫୫ କମିଛି ।

ସଂଖ୍ୟାରେ ୪ ଗୋଟି ନଗର ଅର୍ଥାତ୍ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ଵର, ଭୁବନେଶ୍ଵର ଓ ପ୍ରତ୍ନପୁରର ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ ଯେ ଉପମ ଭାବରେ ନଗରରେ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ୭୨୭ରୁ ୭୫୭ ଜଣ ମହିଳା ରହିଥିବା ବେଳେ ପ୍ରତ୍ନପୁରରେ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ୯୩୦ ଜଣ ମହିଳା ରହିଛନ୍ତି ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

୧୯୩୧ ମସିହା ଜନଶେକ୍ଷଣର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ହାର ଶତକଡ଼ା ୨୧.୬୭ ଭାଗ ରହିଥିବା ବେଳେ ୧୯୨୧ ମସିହା ଜନଶେକ୍ଷଣରେ ଏହା ହାର ଶତକଡ଼ା ୨୭.୧୨ ହେବୁ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଛି । ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ହାର ୧୯୨୧ ମସିହାରେ ଶତକଡ଼ା ୮.୬୫ ଭାଗ ରହିଥିବା ବେଳେ ୧୯୫୧ ମସିହା ବେଳକୁ ଏହା ଶତକଡ଼ା ୧୩.୭୫ ଭାଗକୁ ଅର୍ଥତଃ ଶତକଡ଼ା ୫୬.୧୦ ଭାଗକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା ହାର ୧୯୨୧ ମସିହାରେ ଶତକଡ଼ା ୩୪.୬୮ ଭାଗ ରହିଥିବା ବେଳେ ୧୯୫୧ ମସିହାରେ ତାହା ଶତକଡ଼ା ୩୮.୩୫ କୁ ଅର୍ଥତଃ ଶତକଡ଼ା ୩୪.୭୭ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଜନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ହାର ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଭୂମିରେ ଅଧିକ । କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ଶତକଡ଼ା ୩୬.୩୭ ଭାଗ । କଟକ ପରେ ପୁରୁ ଜିଲ୍ଲାର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ହାର ଶତକଡ଼ା ୩୫.୪୨ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ସଂଖ୍ୟା ହାର ଶତକଡ଼ା ୩୩.୯୭ ଭାଗ । କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର

ସାକ୍ଷରତା ହାର ସବୁଠାରୁ କମ ଅର୍ଥାତ ୧୦.୫୭ ହେବା । ଏହାପରେ କୋହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ଥାନ । ଏଠାରେ ସାକ୍ଷରତା ହାର ଦେଖିଲେ ଶତକଡ଼ା ୩୯.୬୪ ହେବ । ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ସାକ୍ଷରତା ହାର ସର୍ବାଧିକ । କଟକ ଜିଲ୍ଲରେ ତେଣୁ ୨୨.୪୯ ଜଣ ମହିଳା ସାକ୍ଷର ରହିଥିବା ବେଳେ ପୁରୁଷ ଜିଲ୍ଲରେ ଏମାନଙ୍କ ଅନୁପାତ ଦେଖିଲେ ଶତକଡ଼ା ୨୦.୬୪ ହେବ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲରେ ତେଣୁ ୧୯.୭୦ ହେବ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲ ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛରେ ପଡ଼ିଛି । ଏଠାରେ ଶତକଡ଼ା ୪.୫୩ ଜଣ ସକ୍ଷର ରହିଥିବା ବେଳେ ଗୋବିନ୍ଦ ପୁର ଜିଲ୍ଲରେ ସାକ୍ଷର ମହିଳା ଶତକଡ଼ା ୪.୯୧ ଜଣ ଅଟନ୍ତି ।

ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳ

୧୯୭୧ ସଂସ୍କୃତ ଜନଗଣନା ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ୧୧୩ ଜଣ ରହୁଥିବା

ବେଳେ ୧୯୭୧ ମସିହା ଜନଗଣନାରେ ଏହା ୧୪୧ ଜଣକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଜାଣାପଡ଼ାରେ ୧୯୬୧ରେ ହାରହାର ପ୍ରତି ବର୍ଗ କଲେକ୍ଟରେ ୧୩୮ ଜଣ ରହୁଥିବା ବେଳେ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୮୨କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ସବୁଠାରୁ ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳ । ଏ ଜିଲ୍ଲରେ ପ୍ରତି ବର୍ଗ କଲେକ୍ଟରେ ୩୪୯ ଜଣ ବସବାସ କରୁଥିବା ବେଳେ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲରେ ପ୍ରତି ବର୍ଗ କଲେକ୍ଟରେ ୨୮୩ ଜଣ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ଭଳି ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲରେ ପ୍ରତି ବର୍ଗ କଲେକ୍ଟରେ ମଧ୍ୟରେ ୨୨୭ ଜଣ ବସବାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୌଦ୍ଧ-କରମଳ ଜିଲ୍ଲର ସ୍ଥାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛରେ । ଏଠାରେ ପ୍ରତି ବର୍ଗ କଲେକ୍ଟରେ ୫୭ ଜଣ ଲୋକ ବସବାସ କରୁଥିବା ବେଳେ କୋରପୁଟ ଓ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲରେ ସେହି ପରିମିତ ସ୍ଥାନରେ ସର୍ବାଧିକ ୭୭ ଓ ୯୬ ଜଣ ବସବାସ କରନ୍ତି ।

ଜନଗଣନା ୧୯୭୧

ଓଡ଼ିଶାର ଜନସଂଖ୍ୟା

(୧) ଓଡ଼ିଶାର ଜନସଂଖ୍ୟା	...	ମୋଟ—୨୧,୯୩୪,୮୨୭ ପୁରୁଷ—୧୧,୨୮୮,୯୩୭ ମହିଳା—୧୦,୬୪୬,୮୯୧
(୨) ୧୯୭୧ ରୁ ୧୯୬୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ହାର ।	...	+୨୪.୯୯%
(୩) ପ୍ରତି ବର୍ଗ କଲେକ୍ଟରେ ପିଲା ଜନସଂଖ୍ୟା	...	୧୪୧ ଜଣ
(୪) ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ହାର	...	୯୮୯ ଜଣ ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷ ।
(୫) ସାକ୍ଷରତା ହାର	...	ମୋଟ—୭୯.୬୭ ୨୭.୧୨ ପୁରୁଷ—୯୯.୩୫ ୩୮.୩୫ ମହିଳା—୬୯.୯୬ ୧୩.୭୫

ଗ୍ରାମ୍ୟ/ଜିଲ୍ଲା	୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଜନସଂଖ୍ୟା		
	ଲୋକ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା
୧	୨	୩	୪
ଓଡ଼ିଶା	୨୧,୯୩୪,୮୨୭	୧୧,୦୨୮,୦୩୭	୧୦,୯୦୬,୭୯୦
ସମ୍ବଲପୁର	୧,୮୪୪,୯୮୦	୯୩୧,୪୮୭	୯୧୩,୪୯୩
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	୧,୦୩୦,୮୧୩	୫୩୩,୩୪୨	୫୦୦,୪୭୧
କେନ୍ଦୁଝର	୯୫୫,୨୭୪	୪୮୨,୩୨୪	୪୭୨,୯୫୦
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୧,୪୨୯,୭୭୪	୭୧୮,୨୩୪	୭୧୧,୫୪୦
ବାଲେଶ୍ଵର	୧,୮୩୨,୭୨୮	୯୨୯,୯୮୦	୯୦୩,୭୪୮
କଟକ	୩,୮୨୮,୫୭୮	୧,୯୨୫,୨୧୧	୧,୯୦୩,୩୬୭
ଡେ଼଼ା଼ନାଲ	୧,୨୯୪,୯୨୭	୬୫୩,୮୮୧	୬୪୦,୦୪୬
ବୌଦ୍ଧ-ବନ୍ଧମାଳ	୭୯୯,୯୨୪	୩୦୯,୨୪୪	୩୯୦,୬୮୦
ବସ୍ତୀର	୧,୨୭୩,୫୮୭	୬୩୩,୭୦୭	୬୪୦,୮୮୦
କଲହାଣ୍ଡି	୧,୧୭୩,୪୮୮	୫୨୮,୪୯୨	୫୪୪,୯୯୬
କୋରାପୁଟ	୨,୦୪୧,୫୧୭	୧,୦୩୦,୯୭୭	୧,୦୧୦,୫୪୦
ଭ଼ା଼ମ	୨,୨୯୯,୭୭୭	୧,୧୨୧,୭୦୦	୧,୧୭୦,୦୭୭
ପୁରୀ	୨,୩୩୯,୩୮୨	୧,୧୮୨,୯୨୨	୧,୧୫୬,୪୬୦

୧୯୭୧
ବନଗଣନା ବକରଣୀ

ପ୍ରଭୃତ ଓ ମହଲାଇ ହାର ଏବଂ ବୃତ୍ତୀୟ ପ୍ରଭୃତପାଇଁ ମହଲାଇ		ପ୍ରତି ବର୍ଷ କଲେକ୍ଟରରେ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଗଣନା		ଦଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ଶତକଡ଼ା ହାର	
୧୯୬୧	୧୯୭୧	୧୯୬୧	୧୯୭୧	୧୯୬୧-୧୯୭୧	୧୯୬୧-୧୯୭୧
୧	୨	୩	୪	୫	୬
୧,୦୦୧	୧୮୯	୧୧୩	୧୪୧	+୧୧.୮୨	+୨୪.୯୯
୧୧୫	୧୮୦	୮୭	୧୦୫	+୧୫.୮୯	+୨୨.୨୪
୧୧୫	୧୪୪	୭୭	୧୦୭	+୩୭.୩୮	+୩୫.୮୮
୧୮୨	୧୮୧	୮୯	୧୧୫	+୨୭.୩୨	+୨୮.୫୨
୧୧୧	୧୮୯	୧୧୭	୧୩୭	+୧୭.୦୩	+୧୮.୭୪
୧୭୪	୧୭୨	୨୧୮	୨୮୩	+୨୮.୦୨	+୨୯.୪୩
୧୧୯	୧୮୯	୨୭୮	୩୪୯	+୨୧.୧୫	+୨୪.୯୯
୧୧୧	୧୭୯	୧୪	୧୨୦	+୨୨.୭୩	+୨୭.୦୭
୧,୦୧୨	୧,୦୦୫	୪୭	୫୭	+୧୨.୫୯	+୨୦.୫୧
୧,୦୦୦	୧୧୪	୧୨୧	୧୪୨	+୧୭.୪୩	+୧୮.୨୩
୧,୨୨୦	୧,୦୧୧	୮୨	୯୭	+୧୭.୫୩	+୨୨.୮୮
୧୧୦	୧୮୦	୫୭	୭୭	+୧୮.୦୩	+୩୦.୭୮
୧,୨୮୨	୧,୦୪୩	୧୫୩	୧୮୩	+୧୫.୨୪	+୨୨.୩୮
୧,୦୦୪	୧୭୮	୧୮୦	୨୨୭	+୧୮.୩୯	+୨୫.୪୩

୩୩

କ୍ରମ/କଳା	ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା			୧୯୭୧ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକସଂଖ୍ୟା		
	ଲୋକ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ଲୋକ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭
ଓଡ଼ିଶା ..	୨୧,୯୩୪,୮୨୭	୧୧,୦୨୮,୦୩୭	୧୦,୯୦୬,୭୯୧	୫,୭୨୯,୨୮୮	୪,୨୨୯,୧୨୪	୧,୫୦୦,୦୦୦
ସମ୍ବଲପୁର ..	୧,୮୪୪,୮୦	୯୩୧,୪୮୭	୯୧୨,୩୧୪	୪୯୭,୯୪୫	୩୭୭,୪୮୧	୧୨୩,୦୦୦
ପୁରୀ ..	୧,୦୩୦,୮୮୮	୫୩୦,୩୮୨	୫୦୦,୪୭୧	୨୭୦,୮୭୭	୧୯୪,୭୭୯	୭୬,୦୦୦
କେନ୍ଦୁଝର ..	୧୫୫,୨୭୪	୮୮,୩୨୪	୬୭,୯୫୦	୨୦୦,୫୪୩	୧୫୪,୯୪୫	୫୫,୦୦୦
ମୟୂରଭଞ୍ଜ ..	୧,୪୨୯,୭୭୪	୭୮୮,୭୩୪	୭୧୦,୯୩୦	୨୫୫,୯୩୫	୨୦୦,୭୪୧	୫୫,୦୦୦
ଗାୟା ..	୧,୮୩୨,୭୨୮	୯୨୯,୮୮୦	୯୦୩,୮୯୮	୭୨୨,୪୦୧	୪୪୫,୨୮୮	୧୨୩,୦୦୦
କଟକ ..	୩,୮୮୮,୫୭୮	୧,୯୨୫,୨୧୧	୧,୯୦୩,୩୬୭	୧,୩୯୨,୪୯୮	୯୭୪,୩୨୩	୪୮୮,୦୦୦
ଦେଘାମାଳ ..	୧,୨୯୪,୧୨୭	୬୫୩,୮୮୧	୬୪୦,୨୪୫	୩୫୪,୭୩୯	୨୭୨,୯୪୫	୮୮,୦୦୦
ବୌଦ୍ଧ-କଳାମାଳ	୭୧୯,୯୨୪	୩୦୯,୨୪୪	୩୧୦,୬୮୦	୧୨୯,୯୭୪	୧୦୧,୪୮୦	୪୮,୦୦୦
ବଲାଙ୍ଗୀର ..	୧,୨୭୩,୫୩୭	୬୩୩,୬୦୭	୬୨୯,୯୩୦	୨୪୯,୩୩୧	୨୦୩,୭୪୩	୬୫,୦୦୦
ଭଲାରୀ ..	୧,୧୭୩,୪୮୮	୫୭୮,୪୯୨	୫୮୪,୯୯୬	୧୫୯,୮୪୧	୧୩୩,୩୫୯	୫୫,୦୦୦
ଭୋରପୁଟ ..	୨,୦୪୯,୫୧୭	୧,୦୩୦,୯୭୩	୧,୦୧୦,୫୪୩	୨୧୫,୭୭୭	୧୭୭,୧୭୦	୫୫,୦୦୦
ଗଞ୍ଜାମ ..	୨,୨୯୧,୭୭୭	୧,୧୨୧,୬୦୦	୧,୧୭୦,୦୭୭	୫୫୮,୯୯୭	୪୨୩,୯୩୨	୧୫୫,୦୦୦
ଖୁର୍ଦ୍ଧା ..	୨,୩୩୯,୩୮୨	୧,୧୮୨,୯୭୨	୧,୧୫୬,୪୧୦	୮୨୮,୬୦୧	୫୮୯,୯୫୮	୨୩୩,୦୦୦

ନାମ

୧୯୭୧
୧୯୭୧ ବର୍ଷର

ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଶିକ୍ଷିତମାନଙ୍କର ଶତକଡ଼ା ହାର

୧୯୭୧			୧୯୭୧		
କ୍ରମ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ଲୋକ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା
୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩
୨୧.୭୭	୩୪.୬୮	୮.୬୫	୨୬.୧୨	୩୮.୩୫	୧୩.୭୫
୨୨.୧୩	୩୭.୧୮	୮.୬୧	୨୭.୦୦	୫୦.୫୨	୧୩.୨୦
୧୯.୭୧	୩୦.୪୧	୮.୦୨	୨୬.୨୮	୩୬.୨୩	୧୫.୨୧
୧୭.୬୬	୨୯.୨୫	୫.୮୫	୨୦.୯୯	୩୨.୧୨	୯.୬୪
୧୪.୧୮	୨୩.୭୪	୪.୫୩	୧୭.୯୦	୨୨.୧୩	୭.୭୬
୨୯.୪୯	୪୫.୭୯	୧୨.୭୫	୩୩.୯୬	୪୭.୯୨	୧୯.୬୦
୨୯.୮୨	୪୫.୬୬	୧୩.୯୬	୩୬.୩୭	୫୦.୦୯	୨୨.୪୯
୨୩.୪୫	୩୮.୮୨	୭.୮୯	୨୭.୪୧	୪୧.୭୪	୧୨.୨୮
୧୭.୬୯	୩୧.୨୮	୪.୨୬	୧୯.୬୭	୩୨.୮୨	୬.୫୯
୧୪.୫୯	୨୪.୯୪	୪.୨୪	୧୯.୭୩	୩୨.୧୭	୭.୨୪
୧୧.୦୭	୧୯.୫୨	୨.୭୧	୧୩.୨୪	୨୩.୦୫	୪.୫୩
୮.୩୧	୧୩.୫୮	୨.୯୭	୧୦.୫୭	୧୬.୧୨	୪.୯୧
୨୧.୩୨	୩୫.୪୯	୮.୨୩	୨୪.୩୯	୩୭.୮୦	୧୧.୫୪
୨୯.୪୯	୪୫.୭୯	୧୩.୨୨	୩୫.୪୨	୪୯.୮୨	୨୦.୭୪

ତାଲିକା ୩
 ୧୯୭୧ ଜନଗଣନା
 (ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିବରଣୀ)

୧୯୭୧ ମସିହାରେ ୧୦୦,୦୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ୧୯୬୧ରୁ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ନଗରୀର ହାର—

ନଗର/ସହରର ନାମ	୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା			୧୯୬୧ ରୁ ୧୯୭୧ ରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ହାରର ବୃଦ୍ଧି ହାର	ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କର ହାର, ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ୧,୦୦୦ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତି ମହିଳା
	ଲୋକ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା		
୧	୨	୩	୪	୫	୬
କଟକ ..	୧୯୦,୦୩୭	୧୦୯,୨୮୩	୮୦,୭୫୩	+୩୨.୭୨	୭୭୭
ରାଜନଗର (ଇସ୍ପାତ ନଗର)।	୧୭୨,୫୩୭	୯୮,୮୭୫	୭୩,୬୬୧	+୯୧.୧୦	୭୪୫
ବୁର୍ଲା ..	୧୧୭,୭୩୫	୫୦,୯୪୪	୬୬,୭୯୧	+୫୨.୯୧	୯୩୦
ବୁର୍ଲା ..	୧୦୫,୫୧୪	୫୧,୦୮୦	୫୪,୪୩୪	+୧୭୫.୧୪	୭୨୨

ଜନଗଣନା ୧୯୭୧

ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟା

ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଏକ ମୋଟାମୋଟି ହିସାବ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ
 ହେଉଛି—

ଜନସଂଖ୍ୟା ଅନୁପାତରେ ରାଜ୍ୟର ସ୍ଥାନ ୧୯୭୧	ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୧	ସରକାର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଚେକଡ଼ା କେତେ ଭାଗ	ଜନସଂଖ୍ୟା ଅନୁପାତରେ ରାଜ୍ୟର ସ୍ଥାନ ୧୯୭୧
ଭାରତ ପ୍ରଦେଶ	୮୮,୨୯୯,୪୫୩	୧୭.୧୪	୧
ବିହାର	୫୭,୩୮୭,୨୯୭	୧୦.୩୧	୨
ମହାରାଷ୍ଟ୍ର	୫୦,୨୯୫,୦୮୧	୯.୨୦	୩
ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗଳା	୪୪,୪୪୦,୦୯୫	୮.୧୭	୪
ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ	୪୩,୩୯୪,୯୫୧	୭.୯୩	୫
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ	୪୧,୪୪୯,୭୨୯	୭.୫୮	୬
ଓଡ଼ିଶା	୪୧,୧୦୩,୧୨୫	୭.୫୧	୭

ମହାଶିଳା	..	୨୯,୨୨୪,୦୪୭	୫.୩୪	
ଗୁଳୁଗୁଳୁ	..	୨୭,୬୭୦,୯୨୯	୪.୮୭	୮
ଗଜସ୍ତାନ	..	୨୫,୭୨୪,୧୪୨	୪.୭୦	୯
ଓଡ଼ିଶା	..	୨୧,୯୩୪,୮୨୭	୪.୦୧	୧୦
କେରଳ	..	୨୧,୨୮୦,୩୯୭	୩.୮୯	୧୧
ଆସାମ	..	୧୪,୮୫୭,୩୧୩	୨.୭୨	୧୨
ପଞ୍ଜାବ	..	୧୩,୪୭୨,୯୭୨	୨.୪୭	୧୩
ହରିଆନା	..	୯,୯୭୧,୧୭୫	୧.୮୨	୧୪
ଗାନ୍ଧି ଓ କାଶ୍ମୀର	..	୪,୭୧୫,୧୭୭	୦.୯୪	୧୫
ବିଜ୍ଞାନ	..	୪,୦୪୪,୩୩୮	୦.୭୪	୧୬
ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ	..	୩,୪୨୪,୩୩୨	୦.୬୩	୧୭
ପିପ୍ପୁର	..	୧,୫୫୭,୮୨୨	୦.୨୯	୧୮
ମଣିପୁର	..	୧,୦୭୯,୫୫୫	୦.୨୦	୧୯
ନେପାଳ	..	୯୮୩,୩୩୭	୦.୧୮	୨୦
ଗୋଆ ତାମିଲ ଉଡ୍ଡି	..	୮୫୭,୧୮୦	୦.୧୭	୨୧
ନାଗାଲଣ୍ଡ	..	୫୧୫,୫୭୧	୦.୧୦	୨୨
ପଶ୍ଚିମବେଙ୍ଗ	..	୪୭୧,୩୪୭	୦.୦୯	୨୩
ନେପା	..	୪୪୪,୭୪୪	୦.୦୮	୨୪
ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼	..	୨୫୭,୯୭୯	୦.୦୫	୨୫
ଆଣ୍ଡ୍ରାପ୍ରଦେଶ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ଵୀପପୁଞ୍ଜ ।		୧୧୫,୦୯୦	୦.୦୨	୨୬
ଦାଦ୍ରା ଏବଂ ନଗର ହାଭେଲ		୭୪,୧୭୫	୦.୦୧	୨୭
ଲକ୍ଷାଦ୍ଵୀପ, ମିଜୋରାମ ଏବଂ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଦ୍ଵୀପପୁଞ୍ଜ ।		୩୧,୭୯୮	୦.୦୧	୨୮

ଜନ ଗଣନା, ୧୯୭୧

ଭାରତର ଜନସଂଖ୍ୟା

ମୋଟ	..	୫୪୭,୯୫୫,୯୪୫
ପୁରୁଷ	..	୨୮୩,୦୫୫,୯୮୭
ମହିଳା	..	୨୬୩,୮୯୯,୯୫୮
ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ ୧୯୬୧ରୁ ୧୯୭୧ ମଧ୍ୟରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ହାର ।		ଶତକଡ଼ା ୨୪.୫୭
ପ୍ରତି ବର୍ଷ ବିଭେଦନର ପିଛା ଜନସଂଖ୍ୟା	..	୧୮୭ ଜଣ
ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ହାର	..	୯୩୨ ଜଣ ମହିଳାରେ ୧,୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷ
ମୋଟ ସାକ୍ଷରତା ହାର	..	ଶତକଡ଼ା ୨୯.୩୫ ଉଚ୍ଚ ପୁରୁଷ ଶତକଡ଼ା ୩୯.୪୯ ଉଚ୍ଚ ମହିଳା ଶତକଡ଼ା ୧୮.୪୭ ଉଚ୍ଚ

ନେପା ଓ ବାଲୁକାଶ୍ଵୀରର ଜନସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ହିସାବରେ ଅବଲୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଆମ ଶ୍ରମ

ଗ୍ରାମାଂଚଳର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବୃତ୍ତି

୧୯୭୧-୭୨ ମସିହାଠାରୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି
ଗ୍ରାମାଂଚଳର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜାଗାୟ ବୃତ୍ତି ଦେବା
ନିମନ୍ତେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ
ସରକାର ସମ୍ମତ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀ
ଉନ୍ନୟନ ବୃତ୍ତିର ୨ ଜଣ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରତି

ଛୁତ୍ର ପିଣ୍ଡ ୪ ୭୫୦ ହାରରେ ବୃତ୍ତି ଦିଆଯିବ
ଆଗାମୀ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷଠାରୁ ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବ ସରକାରଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ
ଗ୍ରହଣ କରିସାରିଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସଂଗଠ୍ୟ ପକ୍ଷ ପାଳନ

ରାଜ୍ୟରେ ସଞ୍ଚୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସଞ୍ଚୟ ପକ୍ଷ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ ୧୫ ତାରିଖରୁ ୨୯ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବତ୍ର ସଞ୍ଚୟ ପକ୍ଷ ପାଳନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ଓ ସବ୍-ଡିଭିଜନ ସଦର ମହକୁମାମାନଙ୍କରେ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ସଞ୍ଚୟ ସଭାମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବୈଷ୍ଣବ୍ୟକ୍ରମାନେ ଲୋକଙ୍କୁ ସଞ୍ଚୟର ଉପକାରତା ବୁଝାଇଥିଲେ ଓ ଜାଗା ସଂଗଠ୍ୟ ସାଚିଫିକେଟମାନ ଖରଦ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସଞ୍ଚୟ ଏକାଉଣ୍ଟରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହୀତ ଦେଇଥିଲେ ।

ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ୩୧ ତାରିଖରେ ପାଳିତ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱ ମିଳିତ୍ୟଯୁତା ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଭାରତର ଶୁଷ୍ଟପତି, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ-ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁସଂଖ୍ୟାରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତ ସରକାର ଛତ ଦ୍ୱାରରେ ପୁଅ ଦେଇ ଯେଉଁ ସବୁ ନୂଆ ନୂଆ ସଂଗଠ୍ୟ ସାଚିଫିକେଟ ଓ ଏକାଉଣ୍ଟମାନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି ତହିଁର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସୂଚନା ଦେଇ ପୁଠିକାମାନ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତା' ସତ୍ତା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ଦାସକାଠିଆ, ପାଲଟି କରିଆରେ ମୂଳ ସଞ୍ଚୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ବାଣ୍ଟି ଶା' ଗଢ଼ଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା

ଗତ ତା ୧୫ । ୧ । ୧୯୬୧ ଦିନ ସମ୍ବଲପୁର ଲେଡି ଲୁଇସ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକ ସଞ୍ଚୟ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ ସଭାନେତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଅତିଥିକ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଜାଗା ସଞ୍ଚୟ ସଂଗଠନର ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଡିରେକ୍ଟର ତ୍ରୁତୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ବୁଝାଇଥିଲେ । ସେ ଦିନ ସଭାରେ ସମ୍ବଲପୁରର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସଞ୍ଚୟ ପକ୍ଷ ଉତ୍ସାହୀତ ଉପଲକ୍ଷେ ଦେଇଥିବା ଭାଷଣ ସମ୍ବଲପୁର ବେତାର କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ରହ୍ମଗଜନଗର, ସମ୍ବଲପୁର କୋଲଲ ଖଣି, ବେଲପାଡ଼ା ଉପାକ୍ଷୋର ଓ ବରଗଡ଼ ସିମେଣ୍ଟ-କାରଖାନାଭଳି ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ସଞ୍ଚୟ ସଭାମାନ ସଂଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ବେଲପାଡ଼ାରେ ସଭାସ୍ଥଳରେ ୭୦ ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ବେତନ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତି ପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ । ଦେବଗଡ଼ ଓ ବରପାଲ ବୁକର ଲେଣ୍ଡା ଗ୍ରାମରେ ମଧ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ ସଭାମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟରେ ଅର୍ଥ ଖଟାଇଥିବା ଦ୍ୱାର ଆମର କି ଲଭ ହୁଏ ତାହା ବୁଝାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସଭା ଶେଷରେ ସଞ୍ଚୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ସଞ୍ଚୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବରପାଲ ବୁକର ଭଟ୍ଟିଗାଁ ଏକ ସଞ୍ଚୟଗ୍ରାମ-ରୂପେ ସଂଗଠିତ ହୋଇପାରିଛି । ଏଠାକାର

୧୭୦୫ ପରିବାର ଡାକଦର ସଞ୍ଚୟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ
୧୦୦୫ ଏକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିଛନ୍ତି ।

ଝାରସୁଗୁଡ଼ାରେ ଓ. ଏମ. ପି, କେମ୍ପରେ ଗତ
ତା ୧୨ । ୧୯୭୧ ଦିନ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସବ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୬୮-୭୯ ମସିହାରେ
ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍କଳ ସଞ୍ଚୟ ଗୋଷ୍ଠୀରୂପେ
ବିଦେଶର ହୋଇଥିବା ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ମିଳିତାର
ପୋଲିସ ଏକ ରତ୍ନ ସିଲଡ୍ ଲାଭ କରିଥିଲା ଏବଂ
୧୯୭୯-୮୦ ମସିହାରେ ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳ ସ୍କୁଲରୂପେ
ସୋରେଲ ହାଇସ୍କୁଲ ରତ୍ନ ସିଲଡ୍ ଲାଭ କରିଥିଲା ।
ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବରେ ଓଡ଼ିଶା ମିଳିତାଗଣ ପୋଲିସ
କମେଣ୍ଡିଂଗେଣ୍ଟ ଓ ସୋରେଲ ହାଇସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ
ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ କୁମର ଚରଣ ବାରିକ, ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ
ରେଭିନ୍ୟୁ କମିଶନର ମହୋଦୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ
ସିଲଡ୍‌ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା

ତା ୨୭ । ୧ । ୧୯୭୧ ଦିନ ଭବାନୀପାଟଣାର
ସରକାରୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସଞ୍ଚୟ ସଭା
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉକ୍ତ
ସ୍କୁଲ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳ ସ୍କୁଲରୂପେ ରତ୍ନ
ସିଲଡ୍ ଲାଭ କରିଥିଲା । ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ

ସହଧର୍ମିଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ ନିର୍ମଳା ଭଗେ ସ୍କୁଲର
ଶିକ୍ଷକିଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ ନିର୍ମଳା ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ସବରେ ସଭାପତି
ଥିଲେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ଭଗେ ଗୋବିନ୍ଦ, ଆଇ. ଏ.
ଏସ୍ । ଉତ୍ସବରେ ଉପସ୍ଥିତ ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ
ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସଂଗ୍ରହ
ଅଧିକାରୀ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସଂଚୟ ସଂଗଠକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ବେଲିଥିଲେ ।

ତା ୨୯ । ୧ । ୧୯୭୧ ଦିନ ଖଡ଼ିଆଳରେ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ସବରେ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଖଡ଼ିଆଳର ରଜା ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ହାଇସ୍କୁଲର
ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳ ବାଳିକା ହାଇସ୍କୁଲରୂପେ ରତ୍ନ
ସିଲଡ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ର
ତଥା ଶିକ୍ଷକମାନେ ୧୯୭୯-୮୦ରେ ସର୍ବମୋଟ
ଟ ୩,୧୧୨୮ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଞ୍ଚୟ ସିକ୍ୟୁରିଟିରେ ବିନିଯୋଗ
କରିଛନ୍ତି ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା

ଗତ ସଞ୍ଚୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର
ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମର କୁଟ୍ । ଓ ସାଲେପାଲି ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର
ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ମୁଦାଲ, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍. କ
ଦ୍ୱାରା 'ସଞ୍ଚୟଗ୍ରାମ' ରୂପେ ଘୋଷିତ ହୋଇଛି ।

**ଓଡ଼ିଶାର ଜଳାଧାରଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳସେଚନ ଉପଯୋଗୀ କରିବା ପାଇଁ
ଯୋଜନା**

ଓଡ଼ିଶାରେ ୪୮ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ
ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଗ୍ରାମରେ ଜଳାଧାରମାନ ରହିଛି ।
ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ବିଭାଗ
ଅଧିନରେ, କେତେକ ରେଭିନ୍ୟୁ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ
ଏବଂ ଅଳ୍ପ କେତେକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସଂସ୍ଥା

ଅଧିନରେ ରଖାଯାଇଛି । ଅବହେଳା ଯୋଗେ କାଳ-
କ୍ରମେ ଏଥିଉତ୍ତରୁ କେତେକ ପୋଡ଼ି ହୋଇଛନ୍ତି
ଆବାଦ ଜମିରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ । ଏଗୁଡ଼ିଏ
କିମ୍ପର ଜଳସେଚନ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରିବ ଯେ
ବିଷୟରେ ସରକାର ଗଭୀରଭାବେ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ।

୧୯୩୮-୩୯ ସାଲରେ ଜମିଦାରୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ପୋଖରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଚରକାଳୀନ ସରକାର ଜାଗାସୁକରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଦିଗରେ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଫଳରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଜଳାଶୟ, ପୋଖରୀ ଓ ହ୍ରଦଗୁଡ଼ିକୁ ନଦୀ ଓ ନାଳ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଇ ଏହାକୁ ଫସଲ ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଖାଡ଼ଠାରୁ ପୌଷ ଓ ମାଘମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ଭଣ୍ଡିକରି ରଖିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯିବ ଯାହା ଫଳରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସରକାର ଜଳାଶୟର ଆୟତନ ଓ ପରିସର ବଢ଼ାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହି ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ଓ ନୂଆ ପାଣି ଆସିବା ଫଳରେ

ମାଲେରିଆ ପ୍ରଭୃତ୍ କମିଯିବ । ପୋଖରୀଗୁଡ଼ିକର ଅନବରତ ଉପଯୋଗ ହେବା ଯୋଗୁ ଏହାକୁ ପୋତାପୋତି କରି ଆବାଦ ଜମିରେ ପରିଣତ କରି ରୁଷ ଜମି କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବନାହିଁ । ଏଥି ସମ୍ଭାବଣା ସରକାର ଯୋଜନା, ଜଳସେଚନ ଓ ରେଭିନ୍‌ଜ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ସମବେତ ଚେଷ୍ଟାରେ ଏ ସମସ୍ତ କରାଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରା ହେଉଛି ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ (ଡଃ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ଏପ୍ରିଲ ୮ ତାରିଖ ଦିନ ଏ ସଂପର୍କରେ ଜଳସେଚନ ବିଭାଗର ଚିଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏ ସଂପର୍କରେ ଏକ ସର୍ଭେ କରି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା

ଗତ ତା ୧୫ । ୪ । ୧୯୫୫ ଅପରାହ୍ନରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ତାଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ବୃକ୍ଷର ଆକାରରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ପ୍ରସାର ସଂପର୍କରେ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ଓ ଗ୍ରାମ ଇଂଜିନିୟର ସଂସ୍ଥା ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିୟର ବିଭାଗର ଚିଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର, ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍ତରୀୟ କମିଶନର, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟର, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଭାଗୀୟ ଉତ୍ତରୀୟ ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସର, ଜିଲ୍ଲା ଜଳସେଚନ ବିଭାଗ ଇଂଜିନିୟରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ଆକାରରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯିବା ଫଳରେ ବର୍ଷା ପରିମାଣ ବାର୍ଷିକ ୩୨ ଇଞ୍ଚରୁ ୩୭ ଇଞ୍ଚକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ସେହିଭଳି ଜଙ୍ଗଲ ବୃଦ୍ଧି ଓ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇ ପାରିଲେ ବର୍ଷା ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ଫଳରେ ଖାଦ୍ୟ-ଶସ୍ୟ, ପନିପରିବା ଓ ଫଳମୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ତେଣୁ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ସଂପର୍କରେ ଶାଳ ଓ ବାବୁଲ ମଂଜି ତଥା ଆମ୍ବ ଓ ପଣସ ଭଳି ଫଳଗଛ ମଂଜି ବହୁ ପରିମାଣରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଲଗାଇବାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ପରେ ପ୍ରିଭି ହେଲ୍ ଯେ ଶାଳ ଓ ବାବୁଲ ମଂଜି ଯେତେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସମ୍ଭବ ତାହା ସଂଗ୍ରହ କରି ଜିଲ୍ଲା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର

ବୃକ୍ଷ ଶ୍ରେଣୀ ବହୁତାୟ ଅଧିକର ଜଳ କଲେକ୍ଟରକୁ ଦେବେ ଏବଂ କଲେକ୍ଟର ପଂସୁପୁତ ସମିତିର ତେୟାରମ୍ୟାନମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମପଂସୁପୁତମାନଙ୍କୁ ବହିନ ସ୍ଥାନରେ ବୃକ୍ଷସେଚଣ ପାଇଁ ସେ-ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣ୍ଟି ଦେବେ । ଗ୍ରାମପଂସୁପୁତମାନେ ଏହି ଛେଗୁଡ଼ିକ ଲଗାଇବା ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ବଢ଼ାଇବା ଦାୟିତ୍ଵରେ ରହିବେ । ଗ୍ରାମପଂସୁପୁତମାନେ ନିଜ ପାଣ୍ଡିରୁ ଏଥି-ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ଯେଉଁ ପଂସୁପୁତ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହେବେ ସେମାନେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ସେ ସଂପୃକ୍ତ ଛେଗକୁ ଏଥିପାଇଁ ସହାୟ ଦେବା ସକାଶେ ସୁପାରିଶ କରିବେ ଏବଂ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ସୁପାରିଶମତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୋଗ

ଏହାଞ୍ଚରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳସେଚନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବୃକ୍ଷ-ମଧ୍ୟ ଓ ଶତ୍ରୁ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ତଥା ନଦୀ ଓ ନାଳ ସମ୍ମତ ସଂଯୋଗ କରିଦିଆଯିବ ଏବଂ ପାଣି ରଖିବାର ରଖିଦିଆଯିବ ଓ ଦରକାର ହେଲେ ଏଥିରୁ ଅଖପାଖ ଅଢ଼ଳକୁ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ୪ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳାଶୟ ରହିଛି । ଶତ୍ରୁ ବୃକ୍ଷୀ ଯୋଜନା ଓ କୁରୁକ୍ତ ପଲସ୍ତକ ହେବାଭଳି ଯୋଜନା ଭିତରେ କେତେ-

ଗୁଡ଼ିଏ ଜଳାଶୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଯୋଜନାରୁ ଏହି ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକର ପକୋଟାର ପାଇଁ ଅର୍ଥ ମିଳି ପାରିବ । କେବଳ ସଂଯୋଗ ନାହିଁ ପାଇଁ ରକ୍ଷାସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହେବ । ଏହିସବୁ ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁସବୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ସେ ବାବଦରେ କେତେ କେତେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ସେଥିପାଇଁ ସର୍ତ୍ତେ କରି କେତେ ହିସାବ ମଇ ମସ ଶେଷ ସ୍ତର ବେଳକୁ ହେବା ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆଲୋଚନା ପରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ଯେ ଜଳ-ସେଚନ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଇଂଜିନିୟରିଂ ସଂସ୍ଥା ଉଭୟେ ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଥିବା ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ତ୍ତେ କରିବେ । ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟର ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମନ୍ୱୟ ସ୍ଥାପନ କରିବେ ।

ଏହାଛଡ଼ା ବ୍ୟକ୍ତିଗତତଃ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସର୍ତ୍ତେ କରି ଏଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ଜଳସେଚନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରାଇ ପାରିବ ସେ ସଂପର୍କରେ ଶିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ବୃକ୍ଷସେଚଣ ଓ ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଦିବ । ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଏ ଦିଗରେ ନେତୃତ୍ଵ ନେଇ ବୋଲି ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଭୂସଂସ୍କାର ଆଇନ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ

ପର ଏପ୍ରିଲ ୧୫ ତାରିଖ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ବ୍ରହ୍ମପୁର କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଡାଇରେକ୍ଟରମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ସଭାରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସ କହିଥିଲେ ଯେ ସଙ୍ଘ ସଭାଙ୍କର ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ଭୂସଂସ୍କାର ଆଇନକୁ ପ୍ରଚାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ୭ ଗୋଟି ମକଦ୍ଦମା ପୁସ୍ତିମ ଲୋକ୍ଷରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି ତାହା ଏଥିରେ ବାଧା ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲି ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମତ । ମାତ୍ର କେତେକ ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆଇନର ସଂସ୍କାର ସୀମା ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲେ ତଦ୍ଵାରା ଅତୀତ ଅବସ୍ଥାରେ କରାଗଲା ବୋଲି ଧରାପାରିପାରେ । ତେଣୁ ଏ ସଂପର୍କରେ ଆଡ଼ାପକେଟ୍-ଜେନେରାଲଙ୍କ ମତ ନିଆଯାଉଛି । ଶୀଘ୍ର ସଂସ୍କୃତ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଘେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ସଂସ୍କାର ସୀମା ସଂପର୍କୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଫଳରେ କେତେ ଜମି ସରକାରକୁ ମିଳିବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣା ପଡ଼ିନାହିଁ । ଏକ ହିସାବ ଅନୁସାରେ ଦେଉଳସ ଏକର ଜମି ମିଳିବ ଏବଂ ଆଉ କେତେକ ହିସାବରେ ୭୦ରୁ ୭୦ ହଜାର ଏକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ମିଳିବ । ଯାହାହେଉ ଏହା ଫଳରେ ଯେତେ ଜମି ମିଳିବ ତାହା କିପରି ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ ସେଥିପାଇଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସମର୍ଥନ ଦରକାର । ଏହି ବଳକା

ଜମିକୁ ଭୂମିସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯିବ କି ଅଳ୍ପ ଜମି ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯିବ ତାହା ବହୁମତ ଅନୁସାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଯିବ । ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ଵ ବୃଦ୍ଧିର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ଜରିଆରେ ଅଧିକ ଫଳ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ସରକାର, ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ତଥା କୃଷକଙ୍କ ଭିତରେ ଘନଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକକାର କୃଷକମାନେ ମେବା ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ଜରିଆରେ କିଛି ନିଜର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଆମ ସଙ୍ଘରେ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରି ଏବଂ ସରକାର ଓ କୃଷକଙ୍କ ଭିତରେ ଘନଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ ରଖି କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ଏହାକୁ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଜନତାଙ୍କ ଦେହରେ ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତି । ସେମାନେ ସମ ଜକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ସେମାନେ ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ଦେଶର ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତ ଘଟାଇବାକୁ ହେବ । ଏମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତ ନହେଲେ ଦେଶର ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ଭବ ହେବନାହିଁ । କୃଷିମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ ସିଂହଦେଓ ଗୌର ଉନ୍ନତ ବସ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ ମଧ୍ୟ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ।

..... ସମ୍ବାଦପତ୍ର ସମ୍ପାଦକୀୟରୁ

ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ ରେଳବାଇରେ ଆୟ ବଢ଼ୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନୂଆ ଓପାରିଆ ବୁଡ଼ଗଜ ଲେଲଲଇନ ବସାଇବାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଉପେକ୍ଷିତ କରାଯାଇଛି । ସମ୍ବଲପୁର-ଟିଟିଲଗଡ଼କୁ ଯେଉଁ ନୂଆ ରେଳଲଇନ ହୋଇଛି ତାହା ବିଶାଖାପାଟଣା ବନ୍ଦରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଛି । X X X ରେଳବାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେଉଁ ଦୈନିକ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଯେ ଉନ୍ନତ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ, ଏହା ସମାଜବାଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ କିପରି ଖାପ ଖାଉଛି ?

—ସମାଜ

* * *

ଇତିହାସ ଆଲୋଚନା କଲେ ଆମେ ଦେଖୁ ଯେ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲେ ହେଁ, କ୍ରମ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଜନସଂଖ୍ୟାର ହାର କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧିର ହାରକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଅକାମି କରି ଦେଇଛି ଏବଂ ପେଟ ଓ ପାଟିର ଦାବା ପୂରଣପାଇଁ ଆମକୁ ବିଦେଶରୁ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଆମଦାନୀ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । X X X ଶିଳ୍ପ ବିସ୍ତାର ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବି ଆମେ ଯଥେଷ୍ଟ ସଫଳତା ଲାଭ କରିପାରି ନାହିଁ । ଫଳରେ ଦେଶରେ କର୍ମକ୍ଷମ ଯୁବକଙ୍କ ବେକାର ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଛି ।

—ସମାଜ

* * *

ଆଜିର ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ଓ ଆସନ୍ତା କାଲିର ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁଣାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶିକ୍ଷାଦାତା ଓ ପ୍ରୟୋଗ ବିଜ୍ଞାନରେ ଧୂରନ୍ଦର କରି ନ ଗଲେ ଆମର ଆଜିର ଓ କାଲିର ଅର୍ଥନୀତି ଯେ ଭୁସ୍ତ୍ର ପଡ଼ିବ, ତାହା ସଦୃଶ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ । ସେଥିପାଇଁ ପରିମାଣ ଓ ଗୁଣ ଉଭୟ ଦିଗରୁ ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଜନସଂଖ୍ୟାର ସୁଚକ୍ରିତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

—ସମାଜ

* * *

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଅପ୍ରେଲ—୧୯୬୧

ପ୍ରକୃତ ଗଢ଼ନାଚରଣ କର ମିଶ୍ରଣଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଆୟତନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଶିଖା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର
ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତାଂଶୁ ପୁର ଭୂମିରେ ନିତାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ । ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଉତ୍କଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ
ରହିଛି ; କିନ୍ତୁ ଧର୍ମକାଳ ପଞ୍ଜୋଣୀ ପ୍ରଦେଶର ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳ ପଡ଼ି ରହିବା
ପଲରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭୂମିରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଯେତେକ ପରିସର ପଡ଼ିରହିଥିଲେ ତାକୁ ଆଦୃଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥା
କରିପାରି ନାହାନ୍ତି ।

—ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର

* * *

ଯୋଜନାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ
ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଓ ବିକ୍ରୟୋଗ କରିବା । ତେଣୁ ଏଥିପ୍ରତି ସବୁ ପ୍ରକାରେ ସର୍ବଜନର ସହଯୋଗ ଅଗ୍ରସର ହେବା
ଅବଶ୍ୟକ । X X X କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସହ ଚାହାଁ ଯଥାଯଥ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ
ନ ହୁଏ, ତେବେ ବାଣ୍ଟିତ ପଲପାତ୍ର ଅସମ୍ଭବ ।

—ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର

* * *

ଭାରତରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଉତ୍ପାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନୟନ
ହୋଇଛି, ତାହାଦ୍ୱାରା ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଶତକଡ଼ା ୩୦ ଭାଗ ନିପଟ ଦରିଦ୍ର ରହିଥିଲାବେଳେ ଶତକଡ଼ା
୧୦ ଭାଗ ଯାଏ ମାତ୍ର ଭୋଗଶିଳାସରେ ଚଳିବାକୁ ଧନୀ ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମର ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଏହି
ନିପଟ ଦରିଦ୍ର ଲୋକଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଉନ୍ନୟନ କିପରି ଦର୍ଶିବ, ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେହିଁ ହେବା ଉଚିତ ।

—ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର

* * *

ଜାତୀୟ ଅର୍ଥନୀତିର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଶିଳ୍ପର ଅନୁକାର୍ଯ୍ୟ ଭୂମିକା ରହିଛି ଓ ଏ ଦିଗରେ
ସର୍ବଜନର ସହକାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ନ ଗଲେ, ଜାତୀୟ ପ୍ରକାରେ ଅର୍ଥନୀତିକ ପ୍ରତି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆଜି
ଦେଶର ସବୁ ସବୁକିଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହ୍ୱାନ ଦିଆ ଯାଉଥିବାବେଳେ କେବଳ କଥାରେ କଥାରେ ଏହି ଆହ୍ୱାନକୁ
ସୀମାବଦ୍ଧ କରିଦେବା ସଙ୍ଗତ ଓ ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ ।

—ମାତୃଭୂମି

* * *

ଦରକାରୀ ହାତଗୁଡ଼ିକୁ ଅକାମି ନ କରି ଯେ କୌଣସି ମତେ ଜାମରେ ଲଗାଇବା ଉଚିତ । ଏ କଥା
ନିଶ୍ଚିତ ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ଏକ ଅନଗ୍ରସର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ସର୍ବବିଧି ଉନ୍ନତ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କାମ୍ୟ ।
ସେଥିପାଇଁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଯୋଜନା ଦରକାର ।

—ମାତୃଭୂମି

* * *

ଅଞ୍ଚଳକ ଦୈନିକ୍ୟର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗଣା ଚିତ୍ରଣ ଓ ଜଳସେଚନ ଅଭାବମୟ ଗ୍ରାମରେ ଉପଲବ୍ଧ
କରାଯାଇଥାଏ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଶ୍ୱର କଲେ ଦେଖାଯିବ ଯେ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍-ଶକ୍ତିର
ସୁବିଧା ଭାରତରେ ସର୍ବନିମ୍ନ । ଇଞ୍ଚାବଣ ଓ ଆନନ୍ଦପୁର ଯୋଜନା ଏ ଦୁଇଟିର ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଦିଗରେ
ଦୃଢ଼ପରିମାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ।

* * *

—କଳିଙ୍ଗ

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇତୃତୀ ନରନାଶକ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡ଼ା ୭୫ ଭାଗ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅତି ଦୟାଳୁ
ଅବସ୍ଥାରେ ଅନୁଲତ ଜୀବନଧାରଣ ମଧ୍ୟରେ କାଳାତିପାତ କରୁଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ବଣ ଜଙ୍ଗଲର
ଦୂରଦୂର ଅଞ୍ଚଳରେ ରହି ପ୍ରାୟ ଉତ୍ୟକ୍ତ ଅଦର ଓଡ଼ିଛନ୍ତି । X X X ଏହା ଯେପରି ଲେପ ପାଇବ
ଏବଂ ଅନୁଲତ ସଂପ୍ରଦାୟ ଯେପରି ଏକ ନିମ୍ନକଶିତ ସମାଜର ଅଧିକାଂଶୀ ହେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିବେ,
ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ତୁଚ୍ଛ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

* * *

—କଳିଙ୍ଗ

ପ୍ରାୟତଃ ବନ୍ଧ, ସଞ୍ଜରକେଲ କାରଖାନା, ଯୋଜନାନୁଯାୟୀ ନିର୍ମିତ ସଜ୍ୟାମା, ପାରାଘାପ ବନ୍ଦର ପ୍ରଭୃତି
ଯେମିତି କେତେକ ଆଖି ଦୁଶିଆ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି, ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଞ୍ଚାଳୀକୁ ବସ୍ତା ଏବଂ ଜର
ଭରଭଦେଇ ସୁଦୂର ଅଞ୍ଚଳକୁ ବସ୍ତୁ ହୁଟି ଚାଲିଛି । ଯେଉଁ ପୁରୁଣା ଲୋକେ ଜୀବିତ ରହିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସେହି
ସୁସ୍ୱଚ୍ଚନ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପର୍କରେ ଭୁଲନାକରି ବସିଲେ, ଦେଶର ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ବଡ଼ ଶେଷତର
ଯେ ମୌଳିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି, ତାହା ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ।

* * *

—ସ୍ୱରାଜ୍ୟ

ସାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳପରି ଓଡ଼ିଶାର ଶାନ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ କୃଷକ ରହିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ
କି ନିଜର କଳ୍ପନା ଶକ୍ତି ବଳରେ ନୂତନ ପରିସ୍ଥିତିର ନୂତନ ପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଗ କରି କେବଳ ଯେ ପସକ
ଅମଳ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ, ନୂତନ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଚାହୁଁ କୃଷି ଉପକରଣରେ ମଧ୍ୟ
ସେମାନେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ରବିବିଶାଳାରଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ଦିଗରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
ତଥା ଦର୍ଶନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

—ସ୍ୱରାଜ୍ୟ

ଭାରତୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ ସମାବେଶର ଉତ୍ସବରେ ଡକ୍ଟର ସାହୁଙ୍କୁ ପରିଚା
 ନାମାତ ଗାୟଣ ଦେଖାଉଛନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ମାନ

ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଚତୁର୍ଥ ସମାବେଶର ଉତ୍ସବରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ଶ୍ରୀ ଅର. ପି. ପାଠୀ,
 ଜଣେ ଭୂତା ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପଦକ ସମ୍ମାନ କରୁଛନ୍ତି ।

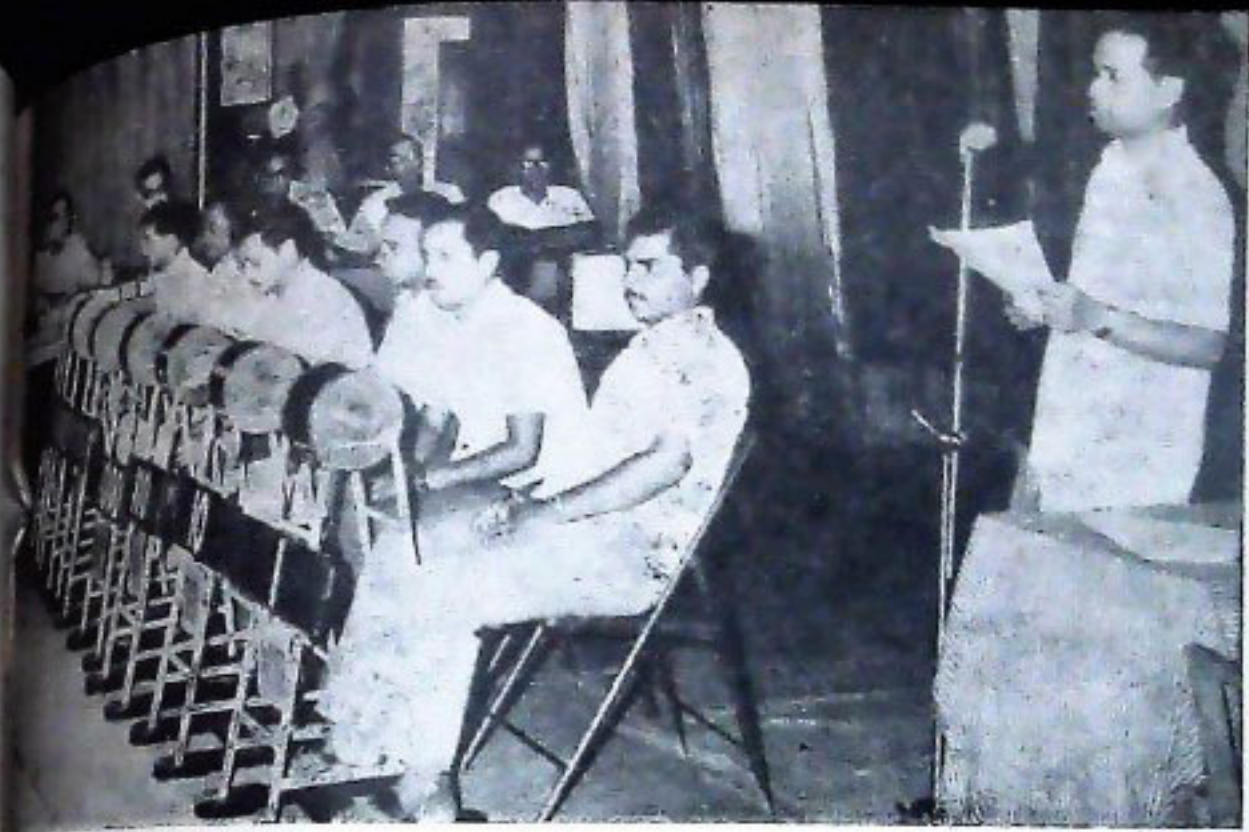

ଉତ୍ତମ କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଷ୍ଟମ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ଦାକ୍ଷୀଣ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର
 ଦେବାପାତ୍ର ସମସେର ଶ୍ରୀ ଆନୁସାରେ ସମୁଖ୍ୟକରଣରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭବ୍ତର ଆମ୍ଭାଗାମ୍
 ଦାକ୍ଷୀଣ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେବା ପାଇଁ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ମାନ

ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷର ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗର ଦାର୍ଶନିକ ଉତ୍ସବରେ ପୌରୋହିତ୍ୟ
 ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର ଜର ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଗତ ଅପ୍ରେଲ ତା ୫ ରିଖ ଦିନ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ରାଜ୍ୟ ଲଚେରା ଗଠାଣର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ

ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ମାନ

ଅପ୍ରେଲ ତା ୭ ରିଖ ଦିନ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ସଂସ୍କୃତି ସଂଘର ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଏକ ସଭାରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆତ୍ମ-କାଠିକ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରର ରେଡିଓର ଶ୍ରୀ ବିରାଟ ଯୋଗୀ ଗଣନ-ହେଉଛନ୍ତି ।

ପୁରୀବାଣୀଠାରେ ରେଡକ୍ରସ ରାଗଡିଆର ନୂତନ ଗୃହ ଦକ୍ଷିଣାତଳ ରେଭିନ୍ୟୁ କମିଶନର
 ଶ୍ରୀ ଏଚ୍. ଭେ. ଗୋଷ୍ଠୀ ମାତୃ ତା ଓ ଶିଶୁ ଦିନ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ମାନ

ସମରପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ ସମାବେଶ ନିମନ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ରପତି ଶ୍ରୀ ଅନିଲୁକ ଦାଶ
 ଏକ ପଦକ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ ଘଟଣାବଳୀ

ଅପ୍ରେଲ ୧୯୭୧

- ୧-୪-୧୯୭୧—ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର-ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଓ ୩୭ତମ ଓଡ଼ିଶା ପୋଲିସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସ ପାଳନ ହେଲା ।
- ୨-୪-୧୯୭୧—କ୍ରମ୍ଭୁସୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୪ର୍ଥ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କାନୁନଗୋ ଘାଷାନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେଇଥିଲେ ।
- ୩-୪-୧୯୭୧—ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୃହପତି ଶାସନର ଅବସାନ ହେଲା । ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ୧୪ ଜଣିଆ ମିଳିତ-ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ଗଠନ ହୋଇଥିଲା ।
- ୪-୪-୧୯୭୧—ମିଳିତ-ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳର ପ୍ରଥମ ବୈଠକରେ ସରକାର ପ୍ରସାଦ କମିଶନ ସଂକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ କମିଟି ନିୟୁତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ-ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଗଲା ।
- ବଙ୍ଗଳା ଦେଶର ଦୁର୍ଗତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କଲେ ।
- ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ୧୭ ଦିନୀ ସମ୍ବଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସରକାରୀ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ବୈଠକରେ ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା ।
- ୫-୪-୧୯୭୧—ପାଣ୍ଡୁରୀପ ବନ୍ଦରର ବାର୍ଷିକ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ଲୁହ ପଥର ରିପୋର୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାବେ ୧୯୭୦-୭୧ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ବୋଲି ବନ୍ଦର ପରିଷଦ୍ଦଳନା ସଂସ୍ଥା ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଘୋଷଣା ।
- ଓଡ଼ିଶା ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳର ସହସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ବଦଳ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।
- ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଷ୍ଟମ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ଶିଳ୍ପ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଗବେଷଣା ପରିଷଦର ଡାଇରେକ୍ଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବୀରମ୍ଭକ ଘାଷାନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେଇଥିଲେ ।
- ୬-୪-୧୯୭୧—କାଲେଣ୍ଡର ଜିଲର ଗୁରୁପୁରଠାରେ ଏକ ଗରିଭୟୁକ୍ତ ତାଳମ ଜେନ୍ତୁ ଓ ଗୋଳାବନ୍ଧୁତ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରି ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।
- ତାଳଜେରରେ ପାର କାରଖାନା ନିର୍ମାଣ ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାର କର୍ପୋରେସନର ମ୍ୟାନେଜିଙ୍ଗ୍ ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରି ଓ ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ସହ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଆଲୋଚନା ।

୯-୪-୧୯୭୧-ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାର ନବ ନିର୍ବାଚିତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ।

୧୧-୪-୧୯୭୧-ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଧୁନିକ ଇଞ୍ଜିନିୟରୀର ଶତବାର୍ଷିକ ପାଳନ । ବିଶିଷ୍ଟ ଐତିହାସିକ ସମ୍ବନ୍ଧପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ଅଭ୍ୟୁଦ୍ଧିକ ପରଲୋକ ।

୧୨-୪-୧୯୭୧-ଓଡ଼ିଶା ମିଳିତ-ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ଦଳର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକିଶୋର ମିଶ୍ର ବିଧାନ ସଭାର ବାଚସ୍ପତି ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ବାଲେଶ୍ଵରର ବୃନ୍ଦାବନରେ ଶରତର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମକ ଦାସ ଉଦ୍ଘାଟିତ ।

୧୩-୪-୧୯୭୧-କଙ୍ଗା ଦେଶର ମୁକ୍ତି ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ଵର କେନ୍ଦ୍ର ପାଳନ ହେବାପାଇଁ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଦସ୍ତର ବନ୍ଦ ରହିଲା ।

୧୪-୪-୧୯୭୧-ଓଡ଼ିଶା ଜନଗଣନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଚଳଚ ମାସ ପହିଲା ସୁଦ୍ଧା ଆପତ ଭାବେ କରାଯାଉଥିବା ଜନଗଣନା ବ୍ଯସାଦି ଦୋଷଣା କଲେ ।

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାଣ୍ଡିଆ ରାଜ୍ୟର ସଂପର୍କୀୟ କଟକଣା କୋଡ଼ଳ କଲେ ।

୧୯-୪-୧୯୭୧-କଟକ ଓ ଭୁବନେଶ୍ଵର ରେଳ ଡାକ ସେବା (R. M. S.) କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଧର୍ମସତ୍ୟ

୨୨-୪-୧୯୭୧-ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ-ରେଳବାଇର ସଦର ମହକୁମା ଓଡ଼ିଶାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସ, କେନ୍ଦ୍ର ରେଳବାଇ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିବା କଥା ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରକାଶ ।

୨୪-୪-୧୯୭୧-କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ାର ଦାକ୍ଷିଣ ଗ୍ରାମରେ ଭୟାବହ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ଫଳରେ ଷଡ଼ାଧିକ ।

୨୫-୪-୧୯୭୧-ପୁରୀରେ ପ୍ରାୟ ୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମିତ ନୂତନ ଅଦାଲତ ଗୃହ ଓଡ଼ିଶାର ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ଵରାମକ ଶ୍ରୀ ଗଜକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଦ୍ଘାଟିତ ହେଲା ।

ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍ଘାଟନ କଲେ ।

ବେ-ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜୟପୁରଠାରେ ୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ କାଗଜକଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ବୋଲି ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିକେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହଦେଓଙ୍କ ଘୋଷଣା ।

୨୭-୪-୧୯୭୧-ଭୁବନେଶ୍ଵର କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ମୌଳିକ ବିଜ୍ଞାନ କଲେଜର ନୂତନ ଗୃହ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଦ୍ଘାଟିତ ହେଲା ।
ଜୟଦେବ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ ।

୧୯୭୧ ଏପ୍ରିଲ, ୩ ତାରିଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରାଜଭବନରେ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ
ଭେଦନ କରୁଛନ୍ତି ।

ରାଉରକେଲା ଉତ୍ପାଦ କାରଖାନା ଓଡ଼ିଶାକୁ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଦିଗରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାରଖାନା ସ୍ଵରୂପ ଏକ ପ୍ରଗତି ସାର ଉତ୍ପାଦ
କାରଖାନା ସମୂହ ହୋଇ ରହିବା ଏହି କାରଖାନାଟିର ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ବ୍ୟତୀତ । ବ୍ୟାପ୍ତିତ୍ଵ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ୨୫% ଉତ୍ପାଦ ଉତ୍ପାଦନ ସହ କାରଖାନା
ଦ୍ଵାରା ଏହା ସମ୍ଭବ । ସରକାରଙ୍କ ସାର କାରଖାନାକୁ ଉତ୍ପାଦନ
ଦେଇଥିବା ବ୍ୟାପ୍ତିତ୍ଵ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ଙ୍କର ୨୫% ଓ ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, କାରଖାନା
ପରିଚାଳନା ସେବା ଓ ସାର ନିର୍ମାଣ କର୍ମକୁ ଦେଖାଇ ।
ଓଡ଼ିଶାର ଗାଈ ଉତ୍ପାଦନ ପରିଚାଳନା ସରକାରଙ୍କ ସାର କାରଖାନା

ଦାନ କରାଯାଇପାରେ । ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରାୟ ୩,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାର
ସେବା ସାର ଓ ପ୍ରାୟ ୩୭,୦୦୦ ଟଙ୍କାର ସାର ସାର କରାଯାଇ
ପାରି ପାରିବ । ସାର ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୁ
ଉତ୍ପାଦନରେ ଅଧିକ ଅଧିକ ସାର ଉତ୍ପାଦନକୁ ଯୋଗାଇ ଦେବା
ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ

କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିଭାବକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପା

